ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทน ของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในจังหวัดชลบุรี

Factors Toward Purchasing Decision on Private Automobile Replacement Tyres of Private Automobile Drivers in Chonburi Province

พัชราวุธ จุลจำเริญทรัพย์* มนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในจังหวัดชลบุรี 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในจังหวัดชลบุรี 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพสมรส 4) เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยที่เกี่ยวกับรถยนต์นั่งส่วนบุคคล ได้แก่ สัญชาติ บริษัทผู้ผลิต ขนาดเครื่องยนต์ อายุรถ และระยะทางการใช้รถเฉลี่ยต่อสัปดาห์ ใช้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 405 คน โดยสุ่มแบบบังเอิญ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลให้ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านราคา ผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลให้ระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาดอยู่ในระดับมาก 2) ผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนที่ร้านจำหน่ายยางรถยนต์ทั่วไป โดยส่วนใหญ่จะเลือกซื้อยี่ห้อมิชลิน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ตัดสินใจด้วยตัวเองในการเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทน โดยค้นหาข้อมูลจากพนักงานขายหน้าร้านมากที่สุด โดยเหตุผลหลักที่ทำให้มีการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทน คือ ยางรถยนต์เดิมเสื่อมสภาพ ซึ่งจะคำนึงถึงคุณภาพยางรถยนต์เป็นหลัก และผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลรู้จักยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนยี่ห้อมิชลินมากที่สุด 3) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

4) ปัจจัยที่เกี่ยวกับรถยนต์นั่งส่วนบุคคล ได้แก่ อายุรถที่แตกต่างกันมีระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวกับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลด้านสัญชาติบริษัทผู้ผลิตที่แตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านขนาดเครื่องยนต์และระยะทางการใช้รถเฉลี่ยต่อสัปดาห์ที่แตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: การตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์ ปัจจัยทางด้านส่วนประสมทางการตลาด ผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคล

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the level of importance of factors toward purchasing decision on private automobile replacement tyres of private automobile drivers in Chonburi province. 2) To study the behavior toward purchasing decision on private automobile replacement tyres of private automobile drivers in Chonburi province. 3) to compare the level of importance of factors toward purchasing decision on private automobile replacement tyres of private automobile drivers in Chonburi province according to the different personal factors which were gender, age, level of education and marital status. 4) to compare the level of importance of factors toward purchasing decision on private automobile replacement tyres of private automobile drivers in Chonburi province according to the different vehicle factors which were the vehicle as the original country of the vehicle, the engine power of the vehicle, the age of the vehicle and the average distance per week. A sample of 405 was selected by accidental samplings. Data were collected using the questionnaires. Statistics used for data analysis were frequency value, percentage value, arithmetic mean, standard deviation, t-test and One-way analysis of variance. The results were as follows. 1) Private automobile drivers had a high important level in the general level of factors toward purchasing decision on private automobile replacement tyres. By considering in each factor, they had the highest important level of products and prices factors and had the high important level of places and promotion factors. 2) Most of the private automobile driver decides to buy tyres at general tyres sell shops. Most of the latest brand of tyres chosen was brand Michelin. Most of them decide to buy tyres by themselves, by searching the information from tyres sales persons. The important reason to buy was replace the deteriorated tyres, and always buy base on the quality of the tyres which is also the important factor in decision making. Michelin is the first brand come to the private automobile drivers' mind when they choose the private automobile replacement tyre. 3) Personal factors such as gender, level of education and marital status at the different level of factors in purchasing the private automobile replacement tyre dose not differ. And personal factors such as age, occupation and income per month at the different level of factors in purchasing the private automobile replacement tyre does differ significantly statistically significance level of 0.05. 4) Factor related to the private automobile driver including the age of car at the different level of factor in purchasing the private automobile replacement tyre does not differ. Factor related to the private automobile car in national manufacturing

company at the different level of factors in purchasing the private automobile replacement tyre does differ significantly statistically significance level of 0.05. Factors related to the engine size and the range of the usage car per week at the different level of factor in purchasing the private automobile replacement tyre does differ significantly statistically significance level of 0.01.

Keywords : Decision making to purchase, Personal factors, Vehicle factors and Marketing Strategies- 4P's.

1. บทนำ

ปัจจุบันรถยนต์นั่งส่วนบุคคลมีปริมาณการใช้เพิ่มสูงขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2550 ถึง ปี พ.ศ.2551 เป็น 30.76 % [1] ดังนั้นปริมาณการจำหน่ายยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลจึงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นมาโดยตลอด โดยมีอัตราการขยายตัวจากปี พ.ศ. 2550 ถึง ปี พ.ศ.2551 เป็น 10.56 % [2] ยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลมีรูปแบบมากมายตามจำนวนยี่ห้อและรุ่นของรถยนต์ ขึ้นอยู่กับความต้องการหลักๆ ของผู้บริโภค อันได้แก่ คุณภาพ ราคา เป็นต้น จากความต้องการขั้นพื้นฐานเหล่านี้ การศึกษาค้นคว้ากลยุทธ์จากส่วนประสมทางการตลาด โดยมุ่งตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับลูกค้า เพื่อเอาชนะคู่แข่งทางธุรกิจในประเภทเดียวกันจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจในการศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของลูกค้า

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในจังหวัดชลบุรี

2.เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในจังหวัดชลบุรี

3.เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

4. เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยที่เกี่ยวกับรถยนต์นั่งส่วนบุคคล

3. สมมติฐานการวิจัย

1.ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีผลต่อระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

2.ปัจจัยที่เกี่ยวกับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแตกต่างกันมีผลต่อระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กรอบแนวความคิดในตัวแปรด้านปัจจัยส่วนบุคคลมาจากงานวิจัยของ พรชัย เติมศิริธรรมกร [3] และกาญจนา โมสาลี [4] และผู้วิจัยได้พิจารณาเพิ่มเติมปัจจัยที่เกี่ยวกับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลมาจากงานวิจัยของ เดือน สีวิหก [5] ในส่วนของตัวแปรตามผู้วิจัยได้กรอบแนวความคิดมาจากศิริวรรณ เสรีรัตน์ [6] ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริม ดังแสดงในรูปที่ 1

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลที่ซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนในจังหวัดชลบุรี ที่ถือใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์จำนวน 908,344 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 405 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ

5.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรอิสระประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยที่เกี่ยวกับรถยนต์นั่งส่วนบุคคล ส่วนตัวแปรตาม คือ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งหมด 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยที่เกี่ยวกับรถยนต์นั่งส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคล แบบทดแทนด้านปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ ในด้านปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1.ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล และข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวกับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลและพฤติกรรมต่อปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของกลุ่มตัวอย่าง นำมาหาค่าความถี่ และร้อยละ

2.ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคล กำหนดเป็น 5 ระดับตามแบบมาตรวัด Likert Scale ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังตารางที่ 1

3.ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคล กำหนดเป็น 5 ระดับตามแบบมาตรวัด Likert Scale ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนข้อความของแต่ละระดับความสำคัญ

ระดับความสำคัญ	คะแนนข้อความ
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่ง ส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคล แบ่งได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับความสำคัญ
1.00 – 1.79	น้อยที่สุด
1.80 – 2.59	น้อย
2.60 – 3.39	ปานกลาง
3.40 – 4.19	มาก
4.20 – 5.00	มากที่สุด

การกำหนดการกระจายของข้อมูลใช้เกณฑ์ ดังนี้

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 – 0.99 หมายถึง ระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลแต่ละคนไม่แตกต่างกันมาก

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ 1.00 เป็นต้นไป หมายถึง ระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลแต่ละคนแตกต่างกันมาก

8. ผลการวิจัย

ตารางที่ 3 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ - ชาย	241	59.5
- หญิง	164	40.5
รวม	405	100
2. อายุ - น้อยกว่า 20 ปี	10	2.5
- 20 – 25 ปี	89	22.0
- มากกว่า 25 – 30 ปี	113	27.9
- 30 ปีขึ้นไป	193	47.6
รวม	405	100
3. ระดับการศึกษา		
- ต่ำกว่าม.6 ปวช. หรือเทียบเท่า	20	4.9
- ม. 6 ปวช. หรือเทียบเท่า	30	7.4
- ปวส. หรืออนุปริญญา	46	11.4
- ปริญญาตรีขึ้นไป	309	76.3
รวม	405	100

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
4. อาชีพ		
- นักเรียน/นักศึกษา	45	11.1
- พนักงานบริษัทเอกชน	198	48.9
- รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	104	25.7
- เกษตรกร	10	2.5
- เจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว	37	9.1
- อื่นๆ เช่น รับจ้าง	11	2.7
รวม	405	100
5. รายได้ต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 15,000 บาท	12	30.4
- 15,000 – 25,000 บาท	134	33.1
- มากกว่า 25,000 – 35,000 บาท	50	12.3
- มากกว่า 35,000 – 45,000 บาท	59	14.6
- มากกว่า 45,000 บาท	39	9.6
รวม	405	100
6. สถานภาพสมรส - โสด	216	53.3
- สมรส	186	45.9
- หย่าร้าง	3	0.8
รวม	405	100

ตารางที่ 4 ข้อมูลปัจจัยเกี่ยวกับรถยนต์นั่งส่วนบุคคล

ปัจจัยเกี่ยวกับรถยนต์นั่งส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1.สัญชาติบริษัทผู้ผลิตรถยนต์		
- ญี่ปุ่น	321	79.3
- อเมริกัน	49	12.1
- ฝรั่งเศส	7	1.7
- เยอรมัน	27	6.7
- เกาหลีใต้	1	0.2
รวม	405	100
2.ขนาดเครื่องยนต์		
- ต่ำกว่า 1,600 ซีซี	82	20.2
- 1,601 – 2,000 ซีซี	187	46.2
- 2,001 – 2,400 ซีซี	69	17.0
- 2,401 ซีซีขึ้นไป	67	16.6
รวม	405	100

ตารางที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทน

พฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. ซื้อยางรถยนต์สถานที่ใด		
- ศูนย์จำหน่ายยางรถยนต์ของบริษัทผู้ผลิตยาง	120	29.6
- ศูนย์บริการครบวงจรเกี่ยวกับยางรถยนต์	89	22.0
- ศูนย์บริการรถยนต์	51	12.6
- ร้านจำหน่ายยางรถยนต์	137	33.8
- ร้านซ่อมรถยนต์	8	2.0
รวม	**405**	**100**
2. ยี่ห้อยางรถยนต์ที่ซื้อครั้งล่าสุด		
- มิชลิน	177	43.7
- บีเอฟ กู๊ดริช	5	1.2
- บริดจสโตน	154	38.0
- ไฟร์สโตน	11	2.7
- กู๊ดเยียร์	28	6.9
- ดันลอป	8	2.0
- โยโกฮามา	12	3.0
- แมกซิส	10	2.5
รวม	**405**	**100**
3. ผู้มีส่วนในการตัดสินใจซื้อยางรถยนต์มากที่สุด		
- ครอบครัว	95	23.5
- เพื่อน	22	5.4
- พนักงานขายหน้าร้าน	80	19.8
- ช่างซ่อมรถยนต์	7	1.7
- ตัวเอง	201	49.6
รวม	405	100

ตารางที่ 5 (ต่อ)

พฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
4. แหล่งข้อมูลก่อนตัดสินใจซื้อยางรถยนต์		
- ครอบครัว	41	10.1
- เพื่อน	43	10.6
- พนักงานขายหน้าร้าน	134	33.1
- ช่างซ่อมรถยนต์	38	9.4
- อินเทอร์เนต	115	28.4
- โฆษณาทางโทรทัศน์	10	2.5
- นิตยสาร, วารสาร	21	5.2
- โฆษณาทางหนังสือพิมพ์	3	0.7
รวม	**405**	**100**
5. เหตุผลสำคัญที่สุดในการตัดสินใจซื้อยางรถยนต์		
- เปลี่ยนตามคู่มือการใช้รถ	384	32.8
- ยางรถยนต์เดิมเสื่อมสภาพ	397	34.0
- ให้มีการเกาะถนนได้ดีขึ้น	388	33.2
รวม	**405**	**100**
6. ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการตัดสินใจซื้อรถยนต์		
- ราคายางรถยนต์	376	39.0
- คุณภาพยางรถยนต์	379	39.4
- ตกแต่งรถยนต์เพื่อความสวยงาม	208	21.6
รวม	**963**	**100**
7. ยี่ห้อยางรถยนต์ที่ท่านรู้จักมากที่สุด		
- มิชลิน	386	48.2
- บริดจสโตน	361	45.1
- กู๊ดเยียร์	54	6.7
รวม	**801**	**100**

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและลำดับที่ของความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคล

ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทน	$\overline{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ	ลำดับที่
1. ด้านผลิตภัณฑ์	4.33	0.43	มากที่สุด	1[a]
2. ด้านราคา	4.33	0.55	มากที่สุด	1[a]
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	3.93	0.55	มาก	4
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	3.94	0.52	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม	**4.13**	**0.39**	**มาก**	

a มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

ตารางที่ 7 p – value ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนจำแนกตามเพศ โดยวิธี t-test

ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทน	p – value
1. ด้านผลิตภัณฑ์	0.920
2. ด้านราคา	0.352
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	0.112
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	0.541
ค่าเฉลี่ยรวม	**0.298**

ตารางที่ 8 p – value ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยวิธี One-way ANOVA

ปัจจัยในการเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทน	ปัจจัยส่วนบุคคล				
	อายุ	ระดับการศึกษา	อาชีพ	รายได้ต่อเดือน	สถานภาพสมรส
	p – value				
1. ด้านผลิตภัณฑ์	0.511	0.661	0.554	0.022*	0.594
2. ด้านราคา	0.000**	0.019*	0.040*	0.009**	0.913
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	0.000**	0.020*	0.117	0.371	0.355
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	0.076	0.013*	0.005**	0.194	0.019*
ค่าเฉลี่ยรวม	**0.049***	**0.129**	**0.020***	**0.015***	**0.659**

* หมายถึง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** หมายถึง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตารางที่ 9 p – value ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนจำแนกตามปัจจัยที่เกี่ยวกับรถยนต์ โดยวิธี One-way ANOVA

ปัจจัยในการเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคล แบบทดแทน	ปัจจัยที่เกี่ยวกับรถยนต์			
	สัญชาติบริษัทผู้ผลิต	ขนาดเครื่องยนต์	อายุรถ	ระยะทางการใช้รถโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์
	p – value			
1. ด้านผลิตภัณฑ์	0.001**	0.000**	0.215	0.000**
2. ด้านราคา	0.070	0.000**	0.031*	0.000**
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	0.002**	0.044*	0.002**	0.064
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	0.477	0.006**	0.195	0.002**
ค่าเฉลี่ยรวม	**0.043***	**0.000****	**0.225**	**0.000****

* หมายถึง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** หมายถึง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

10. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปต่อไปนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเพศชายคิดเป็นร้อยละ 59.5 มีอายุ 30 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 47.7 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 76.3 มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 48.9 มีรายได้ต่อเดือน 15,000 – 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.1 และมีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 53.3

2. ผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลส่วนใหญ่ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลที่มีสัญชาติบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ในประเทศญี่ปุ่น คิดเป็นร้อยละ 79.3 มีขนาดเครื่องยนต์ที่ 1,601 – 2,000 ซีซีคิดเป็นร้อยละ 46.2 มีอายุรถมากกว่า 2 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.3 และมีระยะทางการใช้รถโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์อยู่ที่ 100 – 500 กิโลเมตรคิดเป็นร้อยละ 55.3

3. ผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนที่ร้านจำหน่ายยางรถยนต์ทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 33.8 โดยครั้งล่าสุดในการเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนส่วนใหญ่จะเลือกซื้อยี่ห้อมิชลิน คิดเป็นร้อยละ 43.7 ซึ่งผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลส่วนใหญ่เป็นผู้ตัดสินใจด้วยตัวเองในการเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนคิดเป็นร้อยละ 49.6 โดยส่วนใหญ่จะค้นหาข้อมูลจากพนักงานขายหน้าร้านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.1 โดยมีเหตุผลหลักที่ทำให้มีการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนคือยางรถยนต์เดิมเสื่อมสภาพคิดเป็นร้อยละ 33.2 และโดยมากจะคำนึงถึงคุณภาพยางรถยนต์เป็นปัจจัยหลักก่อนการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนคิดเป็นร้อยละ 39.4 และผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลโดยส่วนมากรู้จักยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนยี่ห้อมิชลินเป็นอันดับแรกคิดเป็นร้อยละ 48.2

4. ผู้ขับขี่รถยนต์ให้ระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนอยู่ในระดับมาก พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมมีค่าเท่ากับ 4.13 และผู้ขับขี่รถยนต์แต่ละคนให้ระดับความสำคัญไม่แตกต่างกันมาก พิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.391 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ขับขี่รถยนต์ให้ระดับความสำคัญเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านราคา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านช่องทางการจัดจำหน่ายตามลำดับ

5. ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนจำแนกตามปัจจัยเกี่ยวกับรถยนต์ พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับรถยนต์นั่งส่วนบุคคล ได้แก่ อายุรถที่แตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวกับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลด้านสัญชาติบริษัทผู้ผลิตที่แตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านขนาดเครื่องยนต์และระยะทางการใช้รถเฉลี่ยต่อสัปดาห์ที่แตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

11. อภิปรายผล

1.ผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลให้ระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยสามารถ แจกแจงลงไปในรายละเอียดของแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของธันย์ชนก อภิชาติเจริญชัย [7] ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยในการตัดสินใจซื้อยางรถยนต์ของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งจากการพิจารณางานวิจัย พบว่า ผู้ขับขี่รถยนต์ให้ความสำคัญกับความรู้สึกปลอดภัยขณะขับขี่มากที่สุด เนื่องจากยางรถยนต์เป็นส่วนเดียวของรถยนต์ที่สัมผัสกับถนน และพาขับเคลื่อนไปสู่จุดหมายได้ ผู้ขับขี่รถยนต์จึงให้ความสำคัญในเรื่องของความรู้สึกปลอดภัยขณะขับขี่มากที่สุด

ด้านราคา อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของธันย์ชนก อภิชาติเจริญชัย [7] ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยในการตัดสินใจซื้อยางรถยนต์ของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านราคามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งจากการพิจารณางานวิจัย พบว่า ผู้ขับขี่รถยนต์ให้ความสำคัญกับความเหมาะสมของราคากับคุณภาพยางรถยนต์มากที่สุด เนื่องจากผู้ขับขี่รถยนต์ให้ความสำคัญในเรื่องของผลิตภัณฑ์แล้ว ปัจจัยในด้านราคาก็ควรมีความเหมาะสมกับคุณภาพผลิตภัณฑ์ด้วยเช่นกัน

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธันย์ชนก อภิชาติเจริญชัย [7] ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยในการตัดสินใจซื้อยางรถยนต์ของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งจากการพิจารณางานวิจัย พบว่า ผู้ขับขี่รถยนต์ให้ความสำคัญกับความรวดเร็วใน

การให้บริการมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการเปลี่ยนยางรถยนต์ในแต่ละครั้งมีขั้นตอนในการเปลี่ยนหลายขั้นตอน ผู้ขับขี่รถยนต์จึงต้องใช้เวลาในการรอรับบริการนาน

ด้านการส่งเสริมการตลาด อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธันย์ชนก อภิชาติเจริญชัย [7] ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยในการตัดสินใจซื้อยางรถยนต์ของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการส่งเสริมการตลาด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งจากการพิจารณางานวิจัยพบว่า ผู้ขับขี่รถยนต์ให้ความสำคัญกับการรับประกันยางรถยนต์มากที่สุด เนื่องจากยางรถยนต์มีราคาโดยทั่วไปในระดับที่สูง และสภาพการใช้งานยางรถยนต์มักมีความเสี่ยงที่จะได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากการใช้งานได้ง่าย

2. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนได้แก่ อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยสามารถพิจารณาแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนโดยรวมแตกต่างกัน โดยจากผลการวิจัยพบว่าแตกต่างกันเพียง 2 ด้าน คือ ด้านราคาและด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีอายุแตกต่างกัน เช่น ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีอายุน้อย จะตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านของราคาเป็นหลัก รวมไปถึงการเลือกช่องทางการจัดจำหน่ายทั่วๆ ไปที่มักมีราคาไม่สูงเท่ากับศูนย์บริการมาตรฐานของบริษัทผู้ผลิตยางรถยนต์ เป็นต้น จึงทำให้มีการเลือกผลิตภัณฑ์ในด้านราคาและช่องทางการจัดจำหน่ายที่แตกต่างกัน

ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนโดยรวมแตกต่างกัน โดยจากผลการวิจัยพบว่าแตกต่างกันเพียง 2 ด้าน คือ ด้านราคาและด้านการส่งเสริมการตลาด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีอาชีพแตกต่างกัน เช่น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการขนส่งจะตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์จากด้านของราคาเป็นหลักและปริมาณการสั่งซื้อในแต่ละครั้ง จะซื้อคราวละมากๆ การตัดสินใจซื้อจึงเน้นให้ความสำคัญในด้านการส่งเสริมการตลาดเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการซื้อด้วย เป็นต้น จึงทำให้มีการเลือกผลิตภัณฑ์ในด้านราคาและการส่งเสริมการตลาดที่แตกต่างกัน

ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนโดยรวมแตกต่างกัน โดยจากผลการวิจัยพบว่าแตกต่างกันเพียง 2 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์และด้านราคา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนสูง จะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์โดยดูผลิตภัณฑ์ในด้านของคุณภาพเป็นหลัก แต่สำหรับผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนที่ต่ำ จะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์โดยดูผลิตภัณฑ์ในด้านของราคาเป็นหลัก เป็นต้น จึงทำให้มีการเลือกผลิตภัณฑ์ในด้านผลิตภัณฑ์และด้านราคา ที่แตกต่างกัน

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลที่มีผลต่อปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนได้แก่ สัญชาติบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ ขนาดเครื่องยนต์ และระยะทางการใช้รถโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ โดยสามารถพิจารณาแต่ละด้าน ได้ดังนี้

รถยนต์ที่มีสัญชาติบริษัทผู้ผลิตรถยนต์แตกต่างกัน มีระดับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนโดยรวมแตกต่างกัน โดยจากผลการวิจัยพบว่าแตกต่างกันเพียง 2 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า รถยนต์ที่มีสัญชาติบริษัทผู้ผลิตแตกต่างกัน เช่น รถยนต์สัญชาติเยอรมัน เช่น เมอเซเดสเบนซ์ เป็นรถยนต์ระดับสูง การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์จึงเน้นการตอบสนองจากตัวผลิตภัณฑ์ในทุกๆ ด้าน ซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าว มีจำหน่ายในบางผู้แทนจำหน่าย เป็นต้น จึงทำให้มีการเลือกผลิตภัณฑ์ในด้านราคาและช่องทางการจัดจำหน่ายที่แตกต่างกันรถยนต์ที่มีขนาดเครื่องยนต์แตกต่างกัน มีระดับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนโดยรวมแตกต่างกัน โดยจากผลการวิจัยพบว่าแตกต่างกันในทุกๆ ด้าน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า รถยนต์ที่มีขนาดเครื่องยนต์

แตกต่างกัน เช่น รถยนต์ที่ขนาดเครื่องยนต์มากๆ ต้องการการตอบสนองจากผลิตภัณฑ์ทุกๆ ด้าน ราคาจึงสูง มีจำหน่ายในบางผู้แทนจำหน่าย และการซื้อก็จะดูในส่วนของด้านการส่งเสริมการตลาดด้วย เป็นต้น จึงทำให้มีการเลือกผลิตภัณฑ์ในทุกๆ ด้านที่แตกต่างกัน

รถยนต์ที่มีระยะทางการใช้รถโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์แตกต่างกัน มีระดับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อยางรถยนต์นั่งส่วนบุคคลแบบทดแทนโดยรวมแตกต่างกัน โดยจากผลการวิจัยพบว่าแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา และด้านการส่งเสริมการตลาด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า รถยนต์ที่มีระยะทางการใช้ใช้รถโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ แตกต่างกัน เช่น รถยนต์ที่วิ่งไกลๆ จะเน้นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมีราคาสูง เพื่อความปลอดภัยและทนทานเป็นสำคัญ จึงทำให้พิจารณาในด้านของการส่งเสริมการตลาดเช่นเดียวกัน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการตัดสินใจซื้อ เป็นต้น จึงทำให้มีการเลือกผลิตภัณฑ์ในด้านดังกล่าวที่แตกต่างกัน

12. ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการศึกษางานวิจัยนี้ เป็นการศึกษากลุ่มผู้ขับขี่รถยนต์โดยทั่วไป ซึ่งมักไม่รู้ถึงวิธีและกระบวนการผลิตยางรถยนต์อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงเสนอให้การศึกษางานวิจัยในอนาคต ควรทำการศึกษากับกลุ่มผู้ที่ทำงานอยู่ในบริษัทผู้ผลิตยางรถยนต์โดยตรง เพื่อที่จะได้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญในเทคโนโลยียางรถยนต์ โดยสามารถนำมาใช้ในการเทียบผล เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนากลยุทธ์ต่อไปได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

[1] สมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. 2551. **ยอดขายรถยนต์นั่งส่วนบุคคล**. [Online]. Available: http://www.thaiautoparts.or.th/index.php

[2] ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. 2551. **ปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์ยางรถยนต์**. [Online]. vailable: http://phamit.net/general.php

[3] พรชัย เติมศิริธรรมกร. 2550. **ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกซื้อแบตเตอรี่รถยนต์ของตลาดผู้บริโภคทดแทนในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

[4] กาญจนา โมสาลี. 2552. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องปรับอากาศในครัวเรือนในจังหวัดชลบุรี. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม**.8(1),140–150.

[5] เดือน สีวิหก. 2552. ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกใช้เชื้อเพลิงทดแทนน้ำมันเบนซินของผู้ใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม**. 8(1),151–161.

[6] ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2543. **หลักการตลาด**. กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์.

[7] ธันย์ชนก อภิชาติเจริญชัย. 2548. **การศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจซื้อยางรถยนต์ของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

Marketing Mix Factors Affecting Consumers' Buying Decisions of Sore Throat Lozenge in Bangkok Metropolis

ปิยาภรณ์ มฤคพันธุ์* กตัญญู หิรัญญสมบูรณ์ มนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอ โดยสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 400 ชุด จากผู้บริโภคที่เคยซื้อยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอในเขตกรุงเทพมหานคร เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นหญิง อายุมากกว่า 20-30 ปี สถานภาพเป็นโสด ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี โดยมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท และประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน

พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอม ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีโอกาสในการใช้ยาอมเมื่อมีอาการเจ็บคอ โดยนิยมซื้อยาอมยี่ห้อสเตร็ปซิลมากที่สุด ซึ่งตัดสินใจซื้อยาอมตามความเชื่อของตนเอง มักซื้อยาอมเมื่อมีอาการเจ็บคอ และใช้วิธีรักษาอาการเจ็บคออื่นๆ ร่วมกับรับประทานยาอม โดยการดื่มน้ำอุ่น

ผู้บริโภคให้ระดับความสำคัญแก่ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในด้านต่างๆ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังต่อไปนี้ ด้านช่องทางจัดจำหน่ายโดยรวม ด้านผลิตภัณฑ์โดยรวม ด้านราคาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านการส่งเสริมการตลาดโดยรวมซึ่งมีความสำคัญอันดับสุดท้ายอยู่ในระดับปานกลาง รายละเอียดแต่ละส่วนประสมทางการตลาดคือ ด้านช่องทางจัดจำหน่าย ผู้บริโภคให้ความสำคัญมากที่สุดในเรื่องหาซื้อยาอมได้จากแหล่งที่น่าเชื่อถือ เช่น ร้านขายยา ด้านผลิตภัณฑ์ ให้ความสำคัญมากที่สุดคือเรื่องประสิทธิภาพของยา ด้านราคาให้ความสำคัญมากที่สุดคือราคาของยาอมที่เหมาะสม สามารถจ่ายได้ และด้านการส่งเสริมการตลาด ให้ความสำคัญมากที่สุดในเรื่องการวางโชว์ในตำแหน่งที่เห็นชัดเจนในร้านค้า และพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือน และอาชีพ รวมทั้งพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอมด้านความถี่ในการซื้อที่แตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดโดยรวมในการตัดสินใจซื้อยาอมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอ การตัดสินใจซื้อ ส่วนประสมทางการตลาด อาการเจ็บคอ

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ประยุกต์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Abstract

The objectives of this research were to study about marketing mix factors affecting buying decisions of sore throat lozenges consumers in Bangkok Metropolis with personal factors and buying behaviors. Data collection was conducted by accidental sampling from 400 samples. Questionnaire was the tool for collecting data from consumers who were buying and used to consume the sore throat lozenges in Bangkok Metropolis. Then the data was analyzed by using statistical program. The statistics that were used as frequency , percentage , arithmetic mean, standard deviation, t-test and One-way analysis of variance. The results were as followings :

Most consumers are female, age more than 20 to 30 years old, single, bachelor's degree graduated, average salary about 10,000 baths or lower and working in the private company.

Buying behavior indicated that the consumers bought the sore throat lozenge only when they have sore throat symptom. Strepsils was mostly bought by consumers who made the decision by themselves. Customers mostly bought the sore throat lozenge when they had sore throat symptom. In addition, the consumers used other therapy such as drinking warm water along with having sore throat lozenge.

Consumers had a high important level for place, product and price ranking from most to least scores. Besides, promotion factor had medium important level. For place factor, the most concern was reliable shop such as drug store. In the aspect of product, the highest important was lozenges' efficiency. For price, the highest important was reasonable price and the most concern for promotion factor was distinctly placed product on the shelf.

Personal factors such as consumer income and occupation including buying decision behaviors in frequency of buying had a high important level for overall of marketing mix factors with statistical significance level of 0.01.

Keywords : Sore throat lozenges, Buying decision, Marketing mix Sore throat symptom

1. บทนำ

ปัจจุบันสภาวะอากาศร้อนชื้นและการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในประเทศไทย ทำให้มีผู้ป่วยโรคระบบหายใจเป็นจำนวนมาก [1] อาการหนึ่งของโรคระบบหายใจ คือ อาการเจ็บคอ สาเหตุหลักของการเกิดอาการเจ็บคอ 80% ของคนไข้ผู้ใหญ่ เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย นอกนั้นเกิดจากการแพ้ การระคายเคือง หรือ สภาพแวดล้อม เช่น มลภาวะทางอากาศ ควันไอท่อไอเสีย หรือ สภาพอากาศ เป็นต้น [2] อาการเจ็บคอเกิดได้กับทุกคนทั้งเด็กและผู้ใหญ่ โดยเฉลี่ยผู้ใหญ่จะมีอาการเจ็บคอประมาณ 2-3 ครั้งต่อปี ซึ่งแต่ละครั้งจะมีอาการนานประมาณ 3-7 วัน แนวทางการรักษาอาการเจ็บคอ คือ การรักษาตามอาการ โดยการใช้ยาลดการเจ็บปวดในลำคอ และในกรณีที่มีการอักเสบบวมแดงรวมด้วยอาจให้การรักษาด้วยยาต้านอักเสบ เนื่องจากอาการเจ็บคอเป็นอาการที่ไม่ร้ายแรง และจัดเป็นความเจ็บป่วยที่สามารถดูแลรักษาตนเองได้ โดยการใช้ยาพื้นฐาน เช่น ยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอ น้ำยาบ้วนปาก หรือ กลั้วคอด้วยน้ำเกลือ เป็นต้น นอกจากนั้นการจิบเครื่องดื่มร้อน เช่น ชามะนาว ซุปไก่ หรือ น้ำผึ้ง อาจช่วยบรรเทาอาการเจ็บคอได้ [3]

หากพิจารณาเฉพาะการรักษาอาการเจ็บคอโดยใช้ยาพื้นฐาน คือ ยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอ พบว่ามูลค่าการจำหน่ายยาอมในช่องทางจำหน่ายในร้านขายยาและโรงพยาบาลในปีพ.ศ. 2551 สูงเป็นอันดับหนึ่งถึง 181,722,625 ล้านบาทต่อปี [4] เนื่องจากยาอมมีหลากหลายยี่ห้อทั้งยาอมแผนปัจจุบันและยาอมแผนโบราณ ตัวอย่างเช่น สเตร็ปซิล ฟิชเชอร์แมนเฟรนด์ มายบาซิน ตะขาบ 5 ตัว และยาอมโบตันที่มีหลากหลายรสชาติ เช่น รสเมนทอล รสน้ำผึ้งผสมมะนาว รสกานพลู และรสมะแว้ง เป็นต้น ซึ่งสามารถหาซื้อมาบริโภคได้สะดวกจากโรงพยาบาล ร้านขายยา ร้านสะดวกซื้อ ห้างซุปเปอร์มาเก็ต และร้านขายของชำ นอกจากนี้ผู้บริโภคยังสามารถรับทราบข้อมูลได้อย่างสม่ำเสมอจากการโฆษณาในสื่อต่างๆ ได้ เช่น สื่อวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ และป้ายที่ตั้งตามหน้าร้านขายยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอ เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อยาอมของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร รวมถึงพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอม เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงกลยุทธ์ทางการตลาดของบริษัทผู้ผลิตหรือจำหน่ายยาอมให้ตอบสนองตรงต่อความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้เกิดสูงสุดกับผู้บริโภคและยังเป็นประโยชน์ในการรักษาอาการเจ็บคอด้วยวิธีการที่ประหยัดและสะดวกแก่ประชาชน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้ต่อเดือน และอาชีพ

2. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอ

3. สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ ที่แตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมแตกต่างกัน

2. ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอม ได้แก่ โอกาสในการใช้ยาอม การซื้อยาอมยี่ห้อต่างๆ ที่มีอยู่ตามท้องตลาด ความเชื่อในผู้นำทางความคิดต่อการตัดสินใจซื้อยาอม ความถี่ในการตัดสินใจซื้อยาอม และวิธีการที่ใช้รักษาอาการเจ็บคอร่วมกับรับประทานยาอม ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมแตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานครโดยผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดมาจาก สงวน ปัทมฤดี [5] และวินิตา สุดหล้า [6] โดยกำหนดให้ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดเป็นตัวแปรตาม นำมาเปรียบเทียบกับปัจจัยส่วนบุคคล 6 ด้าน คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ รวมทั้งพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอที่กำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระ กรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงดังในรูปที่ 1

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ผู้บริโภคที่เคยซื้อยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 420 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ

5.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล และพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอ

2. ส่วนตัวแปรตาม คือ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด

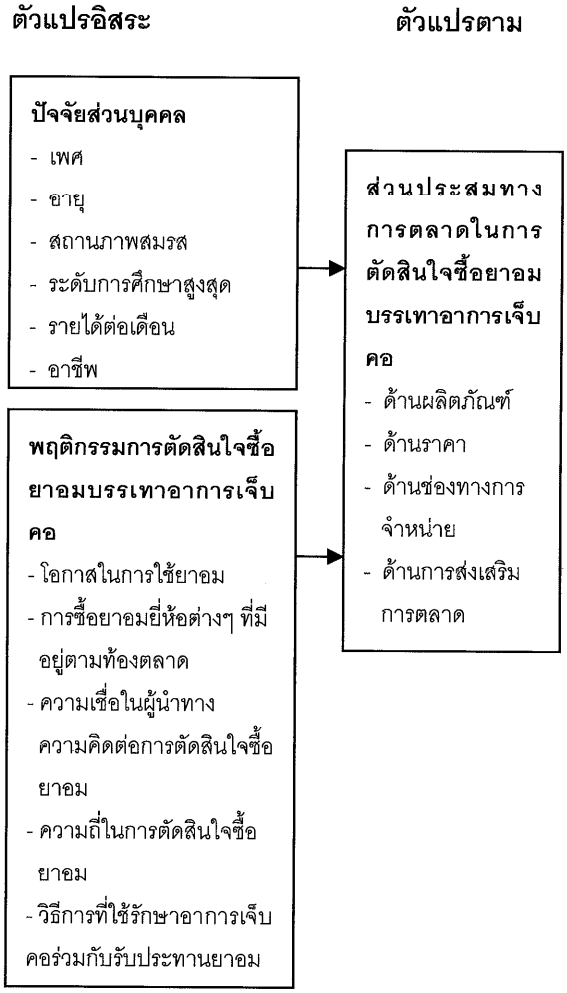

รูปที่ 1 กรอบแนวความคิดของการวิจัย

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ แบบสอบถามเป็นชนิดเลือกรายการ ตัวแปรด้านข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้ต่อเดือน และอาชีพ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอมของผู้บริโภค เป็นชนิดเลือกรายการ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อยาอมของผู้บริโภค ตามระดับการประเมิน 5 ระดับ โดยลักษณะแบบสอบถามชุดนี้ใช้มาตราส่วนประเมินค่าตามวิธีของลิเคิร์ท (Rensis Likert) โดยกำหนดคะแนนไว้ 5 ระดับดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	สำคัญมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	สำคัญมาก
คะแนน 3	หมายถึง	สำคัญปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	สำคัญน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	สำคัญน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้แก่ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและรอรับคืน จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความถูกต้องสมบูรณ์มีจำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และสถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)

8.1 การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

กำหนดเกณฑ์ค่าคะแนนลำดับความสำคัญของปัจจัยตามมาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert Scale)โดยแบ่งระดับความสำคัญตามค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ [7] ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับความสำคัญ
1.00 – 1.80	น้อยที่สุด
1.81 – 2.60	น้อย
2.61 – 3.40	ปานกลาง
3.41 – 4.20	มาก
4.21 – 5.00	มากที่สุด

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	หญิง	231	57.8
	ชาย	169	42.2
2. อายุ	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	42	10.5
	มากกว่า 20-30 ปี	232	58.0
	มากกว่า 30-40 ปี	87	21.8
	มากกว่า 40-50 ปี	31	7.7
	มากกว่า 50 ปี	8	2.0
3.สถานภาพสมรส	โสด	311	77.8
	สมรส	80	20.0
	หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	9	2.2

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษาสูงสุด	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	10	2.5
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	37	9.2
	อนุปริญญา/ปวส.	31	7.8
	ปริญญาตรี	275	68.8
	สูงกว่าปริญญาตรี	47	11.8
5. รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	165	41.2
	มากกว่า 10,000–20,000 บาท	152	38.0
	มากกว่า 20,000 - 30,000 บาท	44	11.0
	มากกว่า 30,000 บาท	39	9.8
6. อาชีพ	พนักงานบริษัทเอกชน	164	41.0
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	105	26.2
	นักเรียน/นักศึกษา	101	25.2
	ธุรกิจส่วนตัว/ผู้ที่เกษียณแล้ว/ไม่ได้ทำงาน	15	3.8
	รับจ้าง	15	3.8

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.8 อายุมากกว่า 20-30 ปี ร้อยละ 58.0 สถานภาพโสด ร้อยละ 77.8 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 68.8 มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ร้อยละ 41.2 และประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 41.0

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอม

พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. โอกาสในการใช้ยาอม		
- ใช้เมื่อมีอาการเจ็บคอ	261	65.2
- ใช้เมื่อมีอาการแสบ/ระคายคอ	53	13.2
- ใช้เมื่อมีอาการไอแบบมีเสมหะ	31	7.9
- ใช้เมื่อมีอาการไอแห้งแบบไม่มีเสมหะ	21	5.2
- ใช้เมื่อมีอาการคอแห้ง	17	4.2
- ใช้เมื่อมีอาการมีกลิ่นปาก	10	2.5
- ใช้เมื่อมีอาการไม่มีเสียง	7	1.8
2. การซื้อยาอมยี่ห้อต่างๆ ที่มีอยู่ตามท้องตลาด		
- สเตร็ปซิล	221	55.2
- มายบาซิน	61	15.2
- ฟิชเชอร์แมน เฟรนด์	60	15.0
- อื่นๆ ได้แก่ ยาอมโบตันซีพาคอล และกำกิกเผี่ยง	33	8.2
- ตะขาบ 5 ตัว	25	6.2
3. ความเชื่อในผู้นำทางความคิดต่อการตัดสินใจซื้อยาอม		
- ตนเอง	195	48.8
- สื่อโฆษณาต่างๆ	62	15.5
- เภสัชกร/พนักงานประจำร้าน		15.2
- คนในครอบครัว/ญาติ	45	11.2
- เพื่อน	20	5.0
- แพทย์	17	4.3

ตารางที่ 2 (ต่อ)

พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. ความถี่ในการซื้อยาอม		
ซื้อเมื่อมีอาการเจ็บคอ	191	47.8
- ซื้อทุก 2-3 เดือน	93	23.2
- ซื้อทุกเดือน	59	14.7
- ซื้อทุก 2-3 สัปดาห์	28	7.0
- ซื้อทุกสัปดาห์	15	3.8
- ซื้อทุก 1-2 วัน	14	3.5
5. วิธีการที่ใช้รักษาอาการเจ็บคอร่วมกับรับประทานยาอม		
- ดื่มน้ำอุ่น	143	35.8
- รับประทานยาแผนปัจจุบัน	77	19.2
- ดื่มน้ำมะนาว	45	11.2
- รักษาตนเองด้วยการพักผ่อน ดื่มน้ำไม่ทานของแสลง	27	6.8
- กลั้วคอด้วยน้ำยาบ้วนปาก	7	1.8
- ปล่อยให้อาการเจ็บคอหายเอง	6	1.5
- กลั้วคอด้วยน้ำเกลือ	4	1.0
- รับประทานยาแผนโบราณ/สมุนไพร	3	0.8
- อื่นๆ ได้แก่ ดื่มน้ำผึ้งผสมน้ำมะนาว	2	0.5

จากตารางที่ 2 พบว่า พฤติกรรมการใช้ยาอมผู้บริโภคส่วนใหญ่มีโอกาสในการใช้ยาอมเมื่อมีอาการเจ็บคอ ร้อยละ 65.2 โดยนิยมซื้อยาอมยี่ห้อสเตร็ปซิลมากที่สุด ร้อยละ 55.2 ซึ่งตัดสินใจซื้อยาอมตามความเชื่อของตนเอง ร้อยละ 48.8 โดยมีความถี่ในการตัดสินใจซื้อยาอมเมื่อมีอาการเจ็บคอ ร้อยละ 47.8 และใช้วิธีรักษาอาการเจ็บคออื่นๆ ร่วมกับรับประทานยาอม โดยการดื่มน้ำอุ่น ร้อยละ 35.8

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ส่วนประสมทางการตลาด	n = 400		ระดับความสำคัญ	ลำดับที่
	$\overline{X}$	S.D.		
1. ด้านช่องทางจัดจำหน่ายโดยรวม	4.02	0.61	มาก	1
2. ด้านผลิตภัณฑ์โดยรวม	3.84	0.47	มาก	2
3. ด้านราคาโดยรวม	3.72	0.59	มาก	3
4. ด้านการส่งเสริมการตลาดโดยรวม	3.21	0.78	ปานกลาง	4
ส่วนประสมทางการตลาดดยรวม	**3.70**	**0.48**	**มาก**	

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดใน ด้านต่างๆอยู่ ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านช่องทางจัดจำหน่ายโดยรวม ด้านผลิตภัณฑ์โดยรวม ด้านราคาโดยรวม และด้านการส่งเสริมการตลาดโดยรวมซึ่งมีระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ยาอม

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในแต่ละด้านที่เป็น ลำดับที่ 1

ส่วนประสมทางการตลาด	n = 400		ระดับความสำคัญ
	$\overline{X}$	S.D.	
1. ด้านช่องทางจัดจำหน่าย - หาซื้อได้จากแหล่งที่น่าเชื่อถือ เช่น ร้านขายยา	4.17	0.70	มาก
2. ด้านผลิตภัณฑ์ - ประสิทธิภาพของยา	4.28	0.78	มากที่สุด
3. ด้านราคา - มีราคาที่เหมาะสมสามารถจ่ายได้	3.88	0.76	มาก
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด - การวางโชว์ในตำแหน่งที่เห็นชัดเจนในร้านค้า	3.68	0.94	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ในเรื่องประสิทธิภาพของยาอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านช่องทางจัดจำหน่าย ในเรื่องหาซื้อได้จากแหล่งที่น่าเชื่อถือ ด้านราคา ในเรื่องยาอมมีราคาที่เหมาะสมสามารถจ่ายได้ อันดับสุดท้าย คือ ด้านการส่งเสริมการตลาดในเรื่องการวางโชว์ในตำแหน่งที่เห็นชัดเจนในร้านค้า ซึ่งทั้ง 3 ด้านนี้ มีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่า p-value ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยวิธี t-test

ปัจจัยส่วนประสมการตลาด ในการตัดสินใจซื้อยาอม	เพศชาย	เพศหญิง	p-value
	$\overline{X}$	$\overline{X}$	
1. ด้านผลิตภัณฑ์	3.7494	3.8992	0.998
2. ด้านราคา	3.7337	3.7024	0.597
3. ด้านช่องทางจัดจำหน่าย	3.9961	4.0361	0.480
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	3.2170	3.2107	0.936
ส่วนประสมทางการตลาดโดยรวม	**3.6740**	**3.7121**	**0.569**

ตารางที่ 6 ค่า p-value ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้ต่อเดือน และอาชีพ โดยวิธี One-way ANOVA

ปัจจัยส่วนประสมการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอม	ค่า p-value				
	ปัจจัยส่วนบุคคล				
	อายุ	สถานภาพสมรส	ระดับการศึกษาสูงสุด	รายได้ต่อเดือน	อาชีพ
1. ด้านผลิตภัณฑ์	0.145	0.005**	0.401	0.039*	0.005**
2. ด้านราคา	0.133	0.673	0.079	0.020*	0.072
3. ด้านช่องทางจัดจำหน่าย	0.553	0.649	0.387	0.388	0.023*
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	0.777	0.605	0.473	0.004**	0.056
ส่วนประสมทางการตลาดโดยรวม	0.210	0.557	0.394	0.004**	0.007**

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 5 และ 6 พบว่า ผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือน และอาชีพแตกต่างกันให้ระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดโดยรวมในการตัดสินใจซื้อยาอมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษาสูงสุดที่แตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดโดยรวมในการตัดสินใจซื้อยาอมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 ค่า p-value ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอม โดยวิธี One-way ANOVA

ปัจจัยส่วนประสมการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอม	ค่า p-value				
	พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอม				
	โอกาสในการใช้ยาอม	การซื้อยาอมยี่ห้อต่างๆ ที่มีอยู่ตามท้องตลาด	ความเชื่อในผู้นำทางความคิดต่อการตัดสินใจซื้อยาอม	ความถี่ในการซื้อยาอม	วิธีการที่ใช้รักษาอาการเจ็บคอร่วมกับรับประทานยาอม
1. ด้านผลิตภัณฑ์	0.706	0.013*	0.474	0.032*	0.134
2. ด้านราคา	0.492	0.982	0.486	0.021*	0.384
3. ด้านช่องทางจัดจำหน่าย	0.131	0.056	0.102	0.788	0.602
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	0.136	0.597	0.077	0.000**	0.583
ส่วนประสมทางการตลาดโดยรวม	0.598	0.216	0.174	0.005**	0.464

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้บริโภคที่มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอม ด้านความถี่ในการตัดสินใจซื้อยาอมแตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดโดยรวมในการตัดสินใจซื้อยาอมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อด้านโอกาสในการใช้ยาอม การซื้อยาอมยี่ห้อต่างๆ ที่มีอยู่ตามท้องตลาด ความเชื่อในผู้นำทางความคิดต่อการตัดสินใจซื้อยาอม และวิธีการที่ใช้รักษาอาการเจ็บคอร่วมกับรับประทานยาอมที่แตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมไม่แตกต่างกัน

10. สรุปผลการวิจัย

1.ผู้บริโภคยาอมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.8 อายุมากกว่า 20-30 ปี ร้อยละ 58.0 สถานภาพโสด ร้อยละ 77.8 มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ร้อยละ 68.8 มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ร้อยละ41.2 และประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 41.0

2.พฤติกรรมการใช้ยาอมผู้บริโภคส่วนใหญ่มีโอกาสในการใช้ยาอมเมื่อมีอาการเจ็บคอ ร้อยละ 65.2 โดยนิยมซื้อยาอมยี่ห้อสเตร็ปซิลมากที่สุด ร้อยละ 55.2 ซึ่งตัดสินใจซื้อยาอมตามความเชื่อของตนเอง ร้อยละ 48.8 โดยมีความถี่ในการตัดสินใจซื้อยาอมเมื่อมีอาการเจ็บคอ ร้อยละ 47.8 และใช้วิธีรักษาอาการเจ็บคออื่นๆ ร่วมกับรับประทานยาอม โดยการดื่มน้ำอุ่น ร้อยละ 35.8

3.ในภาพรวมผู้บริโภคให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดใน ด้านต่างๆอยู่ ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านช่องทางจัดจำหน่ายโดยรวม ด้านผลิตภัณฑ์โดยรวม ด้านราคาโดยรวม และด้านการส่งเสริมการตลาดโดยรวม ซึ่งมีระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

4.ผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือน และอาชีพแตกต่างกันให้ระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดโดยรวมในการตัดสินใจซื้อยาอมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษาสูงสุดที่แตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดโดยรวมในการตัดสินใจซื้อยาอมไม่แตกต่างกัน

5.พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอม ด้านความถี่ในการตัดสินใจซื้อยาอมแตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดโดยรวมในการตัดสินใจซื้อยาอมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อด้านโอกาสในการใช้ยาอม การซื้อยาอมยี่ห้อต่างๆ ที่มีอยู่ตามท้องตลาด ความเชื่อในผู้นำทางความคิดต่อการตัดสินใจซื้อยาอม และวิธีการที่ใช้รักษาอาการเจ็บคอร่วมกับรับประทานยาอมที่แตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมไม่แตกต่างกัน

11. อภิปรายผล

1.ผู้บริโภคให้ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านช่องทางจัดจำหน่ายโดยรวม ด้านผลิตภัณฑ์โดยรวม และด้านราคาโดยรวม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการส่งเสริมการตลาดโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยสามารถอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านช่องทางจัดจำหน่ายโดยรวม ส่วนใหญ่ผู้บริโภคจะหาซื้อจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ ที่ซื้อได้ง่ายสะดวก เช่น ร้านขายยาทั่วไปเนื่องจากมีเภสัชกรแนะนำให้คำปรึกษาจ่ายยาให้ได้ตรงกับความต้องการ ตัวอย่างเช่น ผู้บริโภคที่เพิ่งจะมีอาการเจ็บคอแล้วรีบมาซื้อยาเพื่อรับประทานไม่ให้มีอาการเจ็บคอมากกว่าที่เป็นอยู่หรือให้หายขาดโดยเร็ว หรือมีอาการเจ็บคอมากจึงมาร้านขายยาเพื่อให้เภสัชกรแนะนำยาอมที่เหมาะกับอาการ ส่วนผู้บริโภคอีกกลุ่มซื้อจากร้านสะดวกซื้อซึ่งเน้นที่ความสะดวก เนื่องจากยาอมเหล่านี้มีการโฆษณาสรรพคุณจนเป็นที่คุ้นเคยของผู้ใช้ดีแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงวน ปัทมฤดี [5] ที่พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่จะซื้อยาอมจากร้านขายยา

ด้านผลิตภัณฑ์โดยรวม ผู้บริโภคให้ความสำคัญมากที่สุดในเรื่องประสิทธิภาพของยา เนื่องจากจุดประสงค์ของการใช้ยา คือ การทำให้อาการเจ็บป่วยนั้นหายโดยเร็วอย่างปลอดภัย และใช้ง่าย นอกจากนี้ผู้บริโภคยังให้ความสำคัญมากกับความคุ้นเคยและความสะดวกในเรื่องตราสินค้าหรือยี่ห้อ ดังนั้นการโฆษณาจึงมีผลต่อการซื้อเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงวน ปัทมฤดี [5] ที่พบว่า ปัจจัยที่ผู้บริโภคใช้เป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจซื้อยาอม คือ ประสิทธิภาพในการรักษา

ด้านราคาโดยรวม ผู้บริโภคให้ความสำคัญมาก ในเรื่องราคาที่เหมาะสมสามารถจ่ายได้ เนื่องจากส่วนใหญ่ผู้บริโภคใช้งบประมาณน้อยกว่าการรักษาด้วยวิธีอื่น เช่น ไปพบแพทย์ อีกทั้งยาอมมีราคาต่อหน่วยต่ำ การตัดสินใจซื้อจึงเกิดขึ้นรวดเร็ว ไม่ต้องระวังค่าใช้จ่ายเหมือนวิธีการรักษาอื่น

ด้านการส่งเสริมการตลาดโดยรวม ผู้บริโภคมักให้ความสำคัญกับการโฆษณายาอมผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และพยายามให้สินค้าของตนเองมาวางไว้ในตำแหน่งที่ลูกค้าเห็นชัดเจน สะดุดตา และหยิบได้ง่าย เพราะยาอมเป็นสินค้าประเภทสะดวกซื้อ ส่วนเรื่องการลดราคา หรือมีสินค้าร่วมรายการ ชิงโชค หรือแลกของรางวัล ผู้บริโภคไม่ค่อยให้ความสำคัญเพราะราคายาอมต่อหน่วยต่ำและส่วนใหญ่ซื้อยาอมต่อเมื่อมีความจำเป็น

2.ผู้บริโภคที่มีสถานภาพสมรส แตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมแตกต่างกัน ด้านผลิตภัณฑ์ เนื่องจากผู้บริโภคที่มีสถานภาพสมรส หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จะอยู่เพียงลำพังจึงตัดสินใจซื้อยาอมตามความต้องการของตนเอง

ผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือน แตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมแตกต่างกัน ด้านส่วนประสมทางการตลาดโดยรวม ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา และด้านการส่งเสริมการตลาด เนื่องจากเมื่อผู้บริโภคมีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน ทำให้การตั้งงบประมาณใน

การรักษาต่างกันด้วย เพราะผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนสูงกว่าจะตัดสินใจซื้อยาที่มีประสิทธิภาพสูงทำให้หายเร็ว และราคาก็สูงตามไปด้วย รวมทั้งถ้ามีการส่งเสริมการตลาด เช่นมีการโฆษณาตามสื่อต่างๆ ให้เห็นเป็นประจำและสม่ำเสมอผู้บริโภคจะเกิดความเชื่อมั่นในยี่ห้อและตัดสินใจซื้อ แม้ว่าราคาจะสูงกว่ายี่ห้ออื่นก็ตาม

ผู้บริโภคที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมแตกต่างกันด้านผลิตภัณฑ์ และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากอาชีพต่างกันจะมีรายได้ต่อเดือนต่างกันด้วย เนื่องจากผู้บริโภคส่วนใหญ่ที่เป็นตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ซึ่งมีรายได้มากกว่านักเรียน/นักศึกษา ทำให้ตัดสินใจซื้อยาอมที่มีราคาไม่สูงได้อย่างง่ายดาย ส่วนในด้านช่องทางการจัดจำหน่าย พนักงานบริษัทเอกชนมักจะมีเวลาน้อยต้องการความสะดวกในการซื้อมาบริโภค จึงมักซื้อตามร้านสะดวกซื้อซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในเขตกรุงเทพมหานคร

3. ผู้บริโภคที่มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อยาอมยี่ห้อต่างๆ ที่มีอยู่ตามท้องตลาดแตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมแตกต่างกัน ด้านผลิตภัณฑ์ เนื่องจาก ยาอมยี่ห้อต่างๆ ที่มีอยู่ตามท้องตลาดแต่ละยี่ห้อมีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง เช่น ยี่ห้อสเตร็ปซิล ผู้บริโภคส่วนใหญ่ตัดสินใจซื้อยี่ห้อนี้ เนื่องจาก มีความคุ้นเคยจากโฆษณาตามสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ ที่บรรยายให้เห็นชัดเจนถึงสรรพคุณและประสิทธิภาพในการรักษาอาการเจ็บคอให้หายโดยเร็ว รวมทั้งตำแหน่งที่ตั้งสินค้าตามร้านขายยาและร้านสะดวกซื้อ ได้ตั้งในตำแหน่งที่ผู้บริโภคเห็นได้ชัด หยิบได้ง่าย ใกล้จุดชำระเงิน นอกจากนี้ยังมีขนาดบรรจุหลากหลาย ทำให้มีหลายราคาด้วยเช่นกัน ส่วนยี่ห้อฟิชเชอร์แมนเฟรนด์ เน้นที่มีหลากหลายรสชาติ เช่น รสเชอร์รี่ รสชะเอม รสเมนทอล ขนาดบรรจุใหญ่ ราคาสูงแต่มีจำนวนเม็ดยาอมมาก รสชาติเข้มข้น จึงเหมาะสมกับผู้ที่มีอาการเจ็บคอบ่อยครั้ง และยี่ห้อมายบาชินจะมีราคาถูก ตรายี่ห้อเป็นที่รู้จักในสายผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสุขภาพภายในช่องปาก และหาซื้อได้ง่าย นอกจากนี้ยังมียาอมอีกกลุ่มหนึ่งที่มีผู้บริโภคไม่นิยมมากนัก ได้แก่ ดีกัวดิน ซีพาคอล ยาอมโบตัน ยาอมสมุนไพรตรามังกรทอง ซิกาทริซิน กำกิกเผี่ยง และยาอมตราตะขาบ 5 ตัว เป็นต้น เนื่องจากเป็นยี่ห้อที่ไม่เป็นที่รู้จักของผู้บริโภค มีภาพพจน์เป็นของเก่าล้าสมัย

ผู้บริโภคที่มีความถี่ในการตัดสินใจซื้อยาอมแตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมทางการตลาดในการตัดสินใจซื้อยาอมแตกต่างกัน ด้านส่วนประสมทางการตลาดโดยรวม ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา และ ด้านการส่งเสริมการตลาด เนื่องจากยาอมเป็นสินค้าสะดวกซื้อจึงต้องมีการกระตุ้นการซื้อของผู้บริโภคโดยการโฆษณาตามสื่อต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อทำให้ผู้บริโภคเกิดความคุ้นเคยและนึกถึงทันทีเมื่อมีอาการเจ็บคอ ดังนั้น เมื่อผู้บริโภคซื้อใช้แล้วก็คาดหวังในเรื่องคุณภาพ และประสิทธิภาพของยาโดยซื้อยาอมที่มีราคาสูงที่จะทำให้อาการเจ็บคอหายได้เร็ว นอกจากนี้มีผู้บริโภคบางกลุ่มที่บริโภคเป็นประจำเพื่อความชุ่มคอ ดับกลิ่นปาก หรือแก้ง่วงในขณะขับรถ ซึ่งจะใช้งบประมาณในการซื้อต่อครั้งไม่สูงมากนัก และคำนึงถึงประสิทธิภาพของยาอมในด้านการรักษาโรคน้อยกว่ากลุ่มผู้บริโภคที่ตัดสินใจซื้อยาอมเมื่อมีอาการเจ็บคอเท่านั้น

12. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบว่าผู้บริโภคจัดยาอมเป็นสินค้าสะดวกซื้อ ประกอบกับอาการเจ็บคอถือว่าเป็นการเจ็บป่วยเพียงเล็กน้อย ดังนั้นผู้ผลิตยาอมควรคิดค้นและพัฒนาให้ผลิตภัณฑ์มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อไม่ต้องใช้วิธีการรักษาอื่นอีกหากเจ็บคอเล็กน้อย และควรเจาะจงกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน เช่น ยาอมสำหรับเด็ก สำหรับผู้ใหญ่ เนื่องจากยาอมบางชนิดตัวยาค่อนเกินไปไม่เหมาะกับผู้ใหญ่ จึงควรมีการปรับปรุงสูตรยาอย่างต่อเนื่อง ตั้งราคาให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ ซึ่งผู้ซื้อที่เป็นนักเรียน/นักศึกษาสามารถซื้อ

หรือยอมรับได้ สำหรับช่องทางการจัดจำหน่าย ควรวางสินค้าและติดราคาให้เห็นชัดเจน และมีวางขายตามร้านสะดวกซื้อ รวมถึงขายในร้านค้าทั่วไปได้ เพื่อสะดวกในการซื้อ และด้านการส่งเสริมการตลาด ควรมีการโฆษณาอย่างชัดเจนในทุกๆ สื่อ และมีการโฆษณาบ่อยครั้ง เพื่อให้สินค้าเป็นที่รู้จัก

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

งานวิจัยในอนาคตอาจจะศึกษาพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพในช่องปากโดยรวมว่าผลิตภัณฑ์ใดเป็นที่นิยมของผู้บริโภคในด้านคุณสมบัติการรักษาโรคในช่องปาก เนื่องจากปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์สุขภาพในช่องปากจำหน่ายหลากหลายยี่ห้อและมีการโฆษณาให้ผู้บริโภคเห็นว่า เมื่อใช้ผลิตภัณฑ์ประเภทนี้แล้วจะทำให้สุขภาพภายในช่องปากดี

เอกสารอ้างอิง

[1] กระทรวงสาธารณสุข. 2552. **รายงานสถิติสาธารณสุข 2549-2551.** นนทบุรี: ม.ป.

[2] นิรนาม. 2550. **อาการเจ็บคอ.** [online]. Available : http://www.throatsil.com/index.php?option=com_content&task=view&id=26&Itemid=44.

[3] กองควบคุมยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข. 2543. **คู่มือการใช้ยาสามัญประจำบ้านแผนปัจจุบัน.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[4] Information Medical Statistic Health Incorporated. 2551. **IMS Health Reports 2551.** กรุงเทพฯ: ม.ป.

[5] สงวน ปัทมฤดี. 2542. **พฤติกรรมการบริโภคยาอมบรรเทาอาการเจ็บคอของผู้บริโภคที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร.** การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

[6] วินิตา สุดหล้า 2551. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการปฏิบัติตามระบบมาตรฐานหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต (GMP) ของอุตสาหกรรมยาที่ผลิตในประเทศไทย. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม.** 7(2),161-170.

[7] พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543. **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงานที่มีต่อพนักงานระดับปฏิบัติการ ในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Effects of Work Hours Reduction on Operational Employee of Mould and Die Industry in Bangkok and Vicinities

กิตติ เลี้ยงใจ* ภัคพงศ์ ปวงสุข อตินุช กาญจนพิบูลย์*****

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงานที่มีต่อพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านการเงิน ด้านสภาวะความเครียด และด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ และ (2) เปรียบเทียบผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงานที่มีต่อพนักงานระดับปฏิบัติการ ในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยจำแนกพนักงานตามอายุ รายได้ต่อเดือน การลดชั่วโมงทำงานปกติ การลดการทำงานล่วงเวลา และ ขนาดขององค์การ กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายด้วยขนาดตัวอย่าง 326 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ร้อยละค่าเฉลี่ยเลขคณิตค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ผลการวิจัยพบว่า

1) พนักงานระดับปฏิบัติการ ในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้รับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงิน อยู่ในระดับมาก ส่วนผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านสภาวะความเครียด อยู่ในระดับต่ำ ส่วนด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การพบว่า พนักงานยังคงมีความผูกพันต่อองค์การในระดับมาก

2) พนักงานที่มี อายุ รายได้ต่อเดือน การลดชั่วโมงทำงานปกติ การลดการทำงานล่วงเวลา ขนาดขององค์การต่างกัน ได้รับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงิน โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3) พนักงานที่มี อายุ และการลดการทำงานล่วงเวลา ต่างกัน ได้รับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านสภาวะความเครียด โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่พนักงานที่มี รายได้ต่อเดือน และ การลดชั่วโมงทำงานปกติ ต่างกัน ได้รับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านสภาวะความเครียด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพนักงานที่มีขนาดขององค์การต่างกัน ได้รับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านสภาวะความเครียด ไม่แตกต่างกัน

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ประยุกต์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

4) พนักงานที่มีอายุ รายได้ต่อเดือน การลดชั่วโมงทำงานปกติ การลดการทำงานล่วงเวลา ขนาดขององค์การต่างกันได้รับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงานด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ผลกระทบ แม่พิมพ์ การลดชั่วโมงทำงาน

Abstract

The purposes of this research were 1) to study level of effect a work hours reduction with the employees on operating level in mould and die industry in Bangkok and vicinities of stress and financial stress and organization commitment (2) to compare the impact of reduced working hours with the employees operating level in Mould and die Industry in Bangkok and vicinities were categorized by age, monthly income, reduce working hours, reduce overtime work ,size of the organization and the sample derived from a simple random sampling with 326 operators. Use questionnaire to collect data the statistical analysis included percentage, mean, standard deviation and one-way analysis of variance (One-way ANOVA) with statistical significance set at 0.05 and 0.01 results showed that

1) Employees on operating level in mould and die industry in Bangkok and vicinities .Affected by the reduction of working hours in financial was in a high level. The stress at a low level and organization commitment found that Employees remain at a high level of organizational commitment.

2) The different age, monthly income, reduce working hours, reduce overtime work, size of the organizations affected by the reduction of working hours overall financial difference is statistically significant at the 0.01 level.

3) Employees with age and reduce overtime work differently affected by the reduction of working hours. Stress the overall difference is statistically significant at the 0.01 level, but employees who have monthly income and working hours differently affected by the reduction of working hours. The stress difference is statistically significant at the 0.05 level of employees with different sizes of organizations affected by the reduction of working hours. A stress is not difference.

4) Employees who are age, monthly income, reduce working hours, reduce overtime work, size of organization differently affected by the reduction in work hours to organizational commitment are not significantly different overall.

Keywords : Effect, Mould and die, work hours reduction

1. บทนำ

อุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ในประเทศไทยนั้น จัดได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญ และมีความเกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมการผลิตอื่นๆอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ อุตสาหกรรมของเด็กเล่น และ อุตสาหกรรมขนาดย่อมที่เกี่ยวข้องกับแม่พิมพ์ ซึ่งจำเป็นต้องใช้แม่พิมพ์เพื่อใช้ในการผลิต เพราะแม่พิมพ์นั้นสามารถที่จะผลิตงานได้มากและรวดเร็ว และได้สินค้าที่มีรูปร่างเหมือนกัน แม่พิมพ์ที่มีคุณภาพและมีความเที่ยงตรงสูงจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์ รวมถึงการ

ช่วยลดต้นทุนในการผลิต และ เพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า "คุณภาพของแม่พิมพ์เป็นตัวกำหนดคุณภาพของสินค้าทุกชนิด" [1]

จากสภาวะวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีผลพวงมาจากวิกฤติแฮมเบอร์เกอร์ในสหรัฐอเมริกันในปี พ.ศ. 2552 ทำให้สถานการณ์เศรษฐกิจโลกเข้าสู่ภาวะถดถอย (Recession) ในบางประเทศสถานการณ์เศรษฐกิจเข้าสู่ภาวะตกต่ำ (Depression) สำหรับประเทศไทยภาวะเศรษฐกิจถดถอยเริ่มปรากฏเด่นชัดขึ้น หลังสัญญาณการเลิกกิจการ การเลิกจ้าง และการลดกำลังการผลิตในภาคอุตสาหกรรม มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ โรงงานอุตสาหกรรมส่วนมากแม้ไม่ได้ประกาศเลิกกิจการแบบถาวร แต่โรงงานอุตสาหกรรมการผลิตในหลายๆแห่ง เริ่มปรับใช้กลยุทธ์การผลิตแบบประคองตัวตามปริมาณคำสั่งซื้อที่ลดลง โดยภาคอุตสาหกรรมการผลิตต่างๆที่ได้รับผลกระทบนั้น ไม่ว่าจะเป็นภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ ต่างมีแนวโน้มลดกำลังการผลิตลง ในทำนองเดียวกัน ในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์นั้นก็ได้รับผลกระทบจากสภาวะดังกล่าว

จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้พนักงานในภาคอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจถดถอยเช่นเดียวกัน การลดการทำงานล่วงเวลา (Overtime) และชั่วโมงทำงานปกติ ส่งผลให้กลุ่มพนักงานระดับปฏิบัติการ ที่เป็นฝีมือแรงงานประสบปัญหาในหลายๆด้าน เช่น ด้านการเงิน ค่าตอบแทนที่ลดลงจากการสูญเสียรายได้ซึ่งเป็นผลจากบริษัทใช้มาตรการในการลดการทำงานล่วงเวลาและการลดชั่วโมงทำงานของพนักงาน และทำให้ภาระค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิต ค่าใช้จ่ายในครอบครัว มีแนวโน้มที่จะมีปัญหา อีกทั้งประสบปัญหาด้านสุขภาพจิตเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นผลจากความเครียดที่เกิดขึ้นนั้นเอง จากการลดชั่วโมงทำงานของพนักงานลงผลกระทบที่ตามมาอีกด้านหนึ่ง คือ ความผูกพันที่พนักงานมีให้ต่อองค์การ ในภาคอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ปัญหาที่พบในการพัฒนาบุคลากร ที่ กิตติพงศ์ อนันต์ศฤงฆาร[2] ได้กล่าวไว้ คือ การเข้าและออกงานง่าย (Turn Over) อีกทั้งมีการแข่งขันกันสูง แต่ในสถานการณ์ปัจจุบัน ฝีมือแรงงานในอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ของไทยยังคงมีจำนวนน้อย จึงทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า และผู้ใช้งานได้แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์นั้น บุคลากรที่อยู่ในอุตสาหกรรมดังกล่าว มีจำนวนน้อย การพัฒนาและการอบรมนั้นค่อนข้างจะใช้เวลานาน จึงจะมีความสามารถที่จะผลิตงานที่มีคุณภาพได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงานที่มีต่อพนักงานระดับปฏิบัติการ ในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ โดยศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับพนักงานในด้านต่างๆ เพราะบุคลากรด้านแม่พิมพ์นั้นถือเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อองค์การเช่นกัน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงานที่มีต่อพนักงานระดับปฏิบัติการ ในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านการเงิน ด้านสภาวะความเครียด และ ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ

2. เพื่อเปรียบเทียบผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงานที่มีต่อพนักงานระดับปฏิบัติการ ในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยจำแนกพนักงานตามอายุ รายได้ต่อเดือน การลดชั่วโมงทำงานปกติ การลดการทำงานล่วงเวลา และขนาดขององค์การ

3. สมมติฐานการวิจัย

พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ รายได้ต่อเดือน การลดชั่วโมงทำงานปกติ การลดการทำงานล่วงเวลา ขนาดขององค์การแตกต่างกัน ได้รับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงิน ด้านสภาวะความเครียด และ ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การแตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาผลกระทบที่มีต่อพนักงานระดับปฏิบัติการที่ถูกลดชั่วโมงในทำงานล่วงเวลาและลดชั่วโมงในการทำงานปกติ ในช่วงที่สภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว โดยผู้วิจัยได้เลือกที่จะศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยใช้ อายุ รายได้ต่อเดือน การลดชั่วโมงทำงานปกติ การลดการทำงานล่วงเวลา และขนาดขององค์การ เป็นตัวแปรอิสระ และ ผลกระทบที่เกิดขึ้น 3 ประการเป็นตัวแปรตามคือ ผลกระทบทางด้านการเงิน ผลกระทบด้านสภาวะความเครียด และ ผลกระทบด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ โดยศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเงิน ค่าตอบแทนของ รังสิมา หอมเศรษฐี [3] เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพจิตของพนักงานที่ถูกลดค่าตอบแทน เรื่องที่เกี่ยวกับสภาวะความเครียด ของเกียรติศักดิ์ เทพสินธพสกุล [4] เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดของพนักงานปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์โดยศึกษาแนวความคิดและปัจจัยที่เกี่ยวกับความเครียด และเรื่องที่เกี่ยวกับความผูกพันที่มีต่อองค์การของ ปิยะพงศ์ นันทวงศ์ [5] เรื่องความพึงพอใจในงาน และ ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานในโรงงานผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ของบริษัทฯ ในกลุ่มสมบูรณ์ ซึ่งได้กล่าวถึงการศึกษาระดับความผูกพันที่มีต่อองค์การใน ด้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายขององค์การ ความเต็มใจที่จะทำงานเพื่อความก้าวหน้าและประโยชน์ของบริษัท และ ด้านความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกขององค์การ โดยแบ่งข้อมูลตามลักษณะของตัวแปรออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

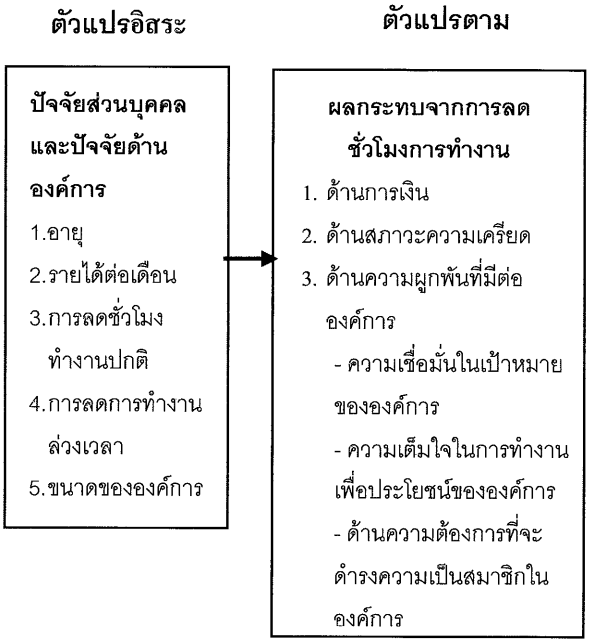

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย พนักงานระดับปฏิบัติการพนักงาน ในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนพนักงานทั้งสิ้นประมาณ 1,750 คน จาก 216 บริษัท [6]

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีขนาดตัวอย่างเท่ากับ 326 คนได้จากประชากรที่ศึกษาการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านองค์การได้แก่ อายุ รายได้ต่อเดือน การลดชั่วโมงทำงานปกติ การลดการทำงานล่วงเวลา ขนาดขององค์การ

2. ตัวแปรตามได้แก่ ผลกระทบที่เกิดจากการลดชั่วโมงทำงานที่มีต่อพนักงานระดับปฏิบัติการ ในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ ด้านการเงิน ด้านสภาวะความเครียด และ ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ

5.4 ขอบเขตเวลาในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2552 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตอนที่1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกรายการ ได้แก่ อายุ รายได้ต่อเดือน การลดชั่วโมงทำงานปกติ การลดการทำงานล่วงเวลา และ ขนาดขององค์การ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามผลกระทบด้านการเงิน ตอนที่3 แบบสอบถามวัดระดับความความเครียด ตอนที่4 แบบสอบถามวัดระดับความผูกพันต่อองค์การ ในตอนที่ 2 และตอนที่ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ Likert's rating scale จำนวน 5 ระดับ คือ

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

ส่วนตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ความบ่อยของความเครียด	ระดับคะแนน
ไม่เคยเป็น	1
นานๆ เป็นครั้ง	2
เป็นบางครั้ง	3
เป็นบ่อยมาก	4
เป็นประจำ	5

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์และได้แบบสอบถาม ที่สมบูรณ์ กลับคืนมาจำนวน 326 ฉบับ คิดเป็น 100% ของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำผลรวมของแต่ละคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยและจัดระดับค่าเฉลี่ยด้านผลกระทบด้านการเงิน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับผลกระทบด้านการเงิน
1.000 – 1.499	น้อยที่สุด
1.500 – 2.499	น้อย
2.500 – 3.499	ปานกลาง
3.500 – 4.499	มาก
4.500 – 5.000	มากที่สุด

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยด้านสภาวะความเครียด สามารถแบ่งระดับความคิดเห็นไว้ 5 ระดับ [7] ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความเครียด
1.000 – 1.499	ต่ำมาก
1.500 – 2.499	ต่ำ
2.500 – 3.499	ปานกลาง
3.500 – 4.499	สูง
4.500 – 5.000	สูงมาก

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยด้านความผูกพันต่อองค์การ สามารถแบ่งได้ไว้ 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความผูกพันต่อองค์การ
1.000 – 1.499	น้อยที่สุด
1.500 – 2.499	น้อย
2.500 – 3.499	ปานกลาง
3.500 – 4.499	มาก
4.500 – 5.000	มากที่สุด

การแปลความหมายของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จะใช้เกณฑ์ดังนี้ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ต่ำกว่า 1 หมายถึง มีระดับผลกระทบด้านการเงิน/ระดับความเครียด/ระดับความผูกพันต่อองค์การไม่แตกต่างกันมาก ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่าหรือเท่ากับ 1 หมายถึง มีระดับผลกระทบด้านการเงิน/ระดับความเครียด/ระดับความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกันมาก

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านองค์การ

ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านองค์การ		จำนวน	ร้อยละ
1.อายุ	น้อยกว่า 20 ปี	40	12.27
	20 - 25 ปี	94	23.83
	มากกว่า 25 - 30 ปี	106	32.51
	มากกว่า 30 - 35 ปี	62	19.01
	มากกว่า 35 - 40 ปี	14	4.29
	มากกว่า 40 ปี	10	3.06
	รวม	326	100.00
2.รายได้ต่อเดือน	น้อยกว่า 10,000 บาท	89	27.30
	10,000 – 15,000 บาท	196	60.12
	มากกว่า 15,000 – 20,000 บาท	33	10.12
	มากกว่า 20,000 – 25,000 บาท	6	1.84
	มากกว่า 25,000 บาท	2	0.62
	รวม	326	100.00
3. การปรับลดลงชั่วโมงทำงานปกติ	ไม่มีการปรับลดลง	229	70.24
	1 วัน / สัปดาห์	61	18.71
	2 วัน / สัปดาห์	23	7.06
	มากกว่า 2 วัน/ สัปดาห์	13	3.99
	รวม	326	100.00
4.การลดการทำงานล่วงเวลา	ไม่มีการปรับลดการทำงานล่วงเวลา	131	65.64
	ปรับลดลง แต่ยังคงมีการทำงานล่วงเวลา	151	46.31
	งดการทำงานล่วงเวลา	44	13.49
	รวม	326	100.00
5.ขนาดขององค์การ	ขนาดเล็ก (คนงานไม่เกิน 50 คน)	214	65.64
	ขนาดกลาง (คนงานมากกว่า 50 คน แต่ไม่เกิน 200 คน)	48	14.73
	ขนาดใหญ่ (คนงานมากกว่า 200 คน)	64	19.63
	รวม	326	100.00

ตารางที่ 2 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของพนักงาน โดยจำแนกตามระดับผลกระทบ ด้านการเงิน ด้านสภาวะความเครียด และ ด้านความผูกพันต่อองค์การ

ผลกระทบ ด้านการเงิน ด้านสภาวะความเครียด และ ด้านความผูกพันต่อองค์การ	n = 326		ระดับของ ผลกระทบด้านการเงิน ความเครียด และ ความผูกพันที่มีต่อองค์การ
	$\overline{X}$	S.D.	
1. ด้านการเงิน	3.998	0.836	ผลกระทบด้านการเงินในระดับ มาก
2. ด้านสภาวะความเครียด	1.906	0.870	ระดับความเครียดอยู่ในระดับ ต่ำ
3.ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ	3.733	0.753	ความผูกพันที่มีต่อองค์การอยู่ในระดับ มาก

ตารางที่ 3 ค่า p-value ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงิน ด้านสภาวะความเครียด และ ด้านความผูกพันต่อองค์การของพนักงาน โดยภาพรวมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยวิธี One way ANOVA

ผลกระทบ ด้านการเงิน ด้านสภาวะความเครียด และ ด้านความผูกพันต่อองค์การ	p-value				
	อายุ	รายได้ต่อเดือน	การปรับลดลงชั่วโมงทำงานปกติ	การปรับลดการทำงานล่วงเวลา	ขนาดขององค์การ
ด้านการเงิน	0.002**	0.000**	0.000**	0.000**	0.000**
ด้านสภาวะความเครียด	0.000**	0.011*	0.031*	0.002**	0.177
ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ	0.338	0.148	0.295	0.340	0.426

<u>หมายเหตุ</u> *หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, **หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4 ค่า p-value ของผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของระดับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงิน ด้านสภาวะความเครียดของพนักงานที่มีอายุต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

	อายุ	$\overline{X}$	กลุ่มที่	กลุ่มที่					
				1	2	3	4	5	6
ด้านการเงิน	น้อยกว่า 20 ปี	4.337	1	-	0.000**	0.001**	0.010**	0.001**	0.027*
	20 - 25 ปี	3.910	2	-	-	0.424	0.216	0.266	0.855
	มากกว่า 25 - 30 ปี	3.977	3	-	-	-	0.576	0.129	0.599
	มากกว่า 30 - 35 ปี	4.030	4	-	-	-	-	0.079	0.439
	มากกว่า 35 - 40 ปี	3.723	5	-	-	-	-	-	0.534
	มากกว่า 40 ปี	3.875	6	-	-	-	-	-	-
ด้านสภาวะความเครียด	น้อยกว่า 20 ปี	1.787	1	-	0.825	0.001**	0.157	0.591	0.000**
	20 - 25 ปี	1.769	2	-	-	0.000**	0.045*	0.662	0.000**
	มากกว่า 25 - 30 ปี	2.951	3	-	-	-	0.049*	0.007**	0.022*
	มากกว่า 30 - 35 ปี	1.913	4	-	-	-	-	0.125	0.002**
	มากกว่า 35 - 40 ปี	1.714	5	-	-	-	-	-	0.000**
	มากกว่า 40 ปี	2.385	6	-	-	-	-	-	-

<u>หมายเหตุ</u> *หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, **หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 5 ค่า p-value ของผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของระดับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงิน ด้านสภาวะความเครียดของพนักงานที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

	รายได้ต่อเดือน	$\overline{X}$	กลุ่มที่	กลุ่มที่				
				1	2	3	4	5
ด้านการเงิน	น้อยกว่า 10,000 บาท	4.167	1	-	0.011*	0.000**	0.725	0.000**
	10,000 – 15,000 บาท	3.985	2	-	-	0.013*	0.254	0.000**
	มากกว่า 15,000 – 20,000 บาท	3.723	3	-	-	-	0.034*	0.000**
	มากกว่า 20,000 – 25,000 บาท	4.250	4	-	-	-	-	0.000**
	มากกว่า 25,000 บาท	1.687	5	-	-	-	-	-
ด้านสภาวะความเครียด	น้อยกว่า 10,000 บาท	1.984	1	-	0.051	0.066	0.076	0.152
	10,000 – 15,000 บาท	1.869	2	-	-	0.511	0.016*	0.073
	มากกว่า 15,000 – 20,000 บาท	1.813	3	-	-	-	0.012*	0.055
	มากกว่า 20,000 – 25,000 บาท	2.325	4	-	-	-	-	0.736
	มากกว่า 25,000 บาท	2.450	5	-	-	-	-	-

หมายเหตุ *หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, **หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 6 ค่า p-value ของผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของระดับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงิน ด้านสภาวะความเครียด ของพนักงานที่มีการปรับลดลงชั่วโมงทำงานปกติต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

	การปรับลดลงชั่วโมงทำงานปกติ	$\overline{X}$	กลุ่มที่	กลุ่มที่			
				1	2	3	4
ด้านการเงิน	ไม่มีการปรับลดลง	3.877	1	-	0.000**	0.004**	0.000**
	1 วัน / สัปดาห์	4.194	2	-	-	0.747	0.001**
	2 วัน / สัปดาห์	4.239	3	-	-	-	0.005**
	มากกว่า 2 วัน	4.788	4	-	-	-	-
ด้านสภาวะความเครียด	ไม่มีการปรับลดลง	1.868	1	-	0.000**	0.001**	0.010**
	1 วัน / สัปดาห์	2.060	2	-	-	0.424	0.216
	2 วัน / สัปดาห์	1.860	3	-	-	-	0.576
	มากกว่า 2 วัน	1.961	4	-	-	-	-

หมายเหตุ *หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, **หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 7 ค่า p-value ของผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของระดับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงิน ด้านสภาวะความเครียด ของพนักงานที่มี การลดการทำงานล่วงเวลา ต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

	การลดการทำงานล่วงเวลา	$\overline{X}$	กลุ่มที่	กลุ่มที่		
				1	2	3
ด้านการเงิน	ไม่มีการปรับการทำงานล่วงเวลา	3.770	1	-	0.000**	0.020*
	ปรับลดลง แต่ยังคงมีการทำงานล่วงเวลา	4.195	2	-	-	0.049*
	งดการทำงานล่วงเวลา	4.002	3	-	-	-
ด้านสภาวะความเครียด	ไม่มีการปรับลดงานล่วงเวลา	1.875	1	-	0.897	0.001**
	ปรับลดลง แต่ยังคงมีการทำงานล่วงเวลา	1.868	2	-	-	0.001**
	งดการทำงานล่วงเวลา	2.135	3	-	-	-

หมายเหตุ *หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, **หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 8 ค่า p-value ของผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของระดับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงิน ของพนักงานที่มี ขนาดขององค์การเป็นรายคู่ ต่างกัน โดยวิธี LSD

	ขนาดขององค์การ	$\overline{X}$	กลุ่มที่	กลุ่มที่		
				1	2	3
ด้านการเงิน	ขนาดเล็ก (คนงานไม่เกิน 50 คน)	4.100	1	-	0.113	0.000**
	ขนาดกลาง (คนงานมากกว่า 50 คน แต่ไม่เกิน 200 คน)	3.953	2	-	-	0.019*
	ขนาดใหญ่ (คนงานมากกว่า 200 คน)	3.691	3	-	-	-

หมายเหตุ *หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, **หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

10. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาระดับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงานที่มีต่อพนักงานระดับปฏิบัติการอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1.พนักงานส่วนใหญ่ มีอายุมากกว่า 25 – 30 ปี พนักงานส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,000 – 15,000 บาท พนักงานส่วนใหญ่ ไม่เคยมีการปรับลดชั่วโมงทำงานปกติลง ส่วนงานล่วงเวลานั้น พบว่า พนักงานส่วนใหญ่ ถูกปรับลดลง แต่ยังคงมีการทำงานล่วงเวลา และ พนักงานส่วนใหญ่อยู่ในองค์การขนาดเล็ก

2.พนักงานแต่ละคนได้รับผลกระทบด้านการเงิน ไม่แตกต่างกันมาก พนักงานส่วนใหญ่มีสภาวะความเครียดอยู่ในระดับต่ำ ส่วนผลกระทบด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ จากการลดชั่วโมงทำงานที่มีต่อพนักงานระดับปฏิบัติการ ในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

11. อภิปรายผล

จากการศึกษาระดับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงานที่มีต่อพนักงานระดับปฏิบัติการอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังต่อไปนี้

1.จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลพบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการ ในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า พนักงานส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 25 - 30 ปีคิดเป็นร้อยละ 32.51 มีรายได้ต่อเดือน 10,000 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.12 การปรับลดลงชั่วโมงทำงานปกติ จะไม่มีการการปรับลดลง คิดเป็นร้อยละ 70.24 การปรับลดการทำงานล่วงเวลา ส่วนใหญ่ ไม่มีการปรับลดการทำงานล่วงเวลา คิดเป็นร้อยละ 65.64 และโดยส่วนใหญ่อยู่ในองค์การขนาดเล็ก (คนงานไม่เกิน 50 คน) คิดเป็นร้อยละ 65.64

2.จากการศึกษาผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงิน พบว่าพนักงานระดับปฏิบัติการ ในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.998 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พนักงานส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดสามอันดับแรกคือ การทำงานล่วงเวลานั้นมีความสำคัญกับท่าน ท่านมีปัญหากับค่าใช้จ่ายหากค่าตอบแทนของท่านมีจำนวนลดลง การลดงานล่วงเวลามีผลกระทบต่อรายได้ของท่าน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.150, 4.147, 4.107 ตามลำดับ

3.จากการศึกษาผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านสภาวะความเครียด พบว่าพนักงานระดับปฏิบัติการ ในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ส่วนใหญ่ มีสภาวะความเครียด อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.906 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีความเครียดอยู่ในระดับต่ำมาก จำนวน 1 ข้อ และอยู่ในระดับต่ำ จำนวน 19 ข้อ โดยข้อที่มี ค่าเฉลี่ย สูงสุดห้าอันดับแรก คือ ท่านรู้สึกโกรธง่ายหงุดหงิดง่ายหรืออารมณ์เสียง่าย รองลงมาคือ ท่านรู้สึกตื่นเต้นง่ายกับเหตุการณ์ที่ไม่คุ้นเคย ท่านชอบคิดเรื่องเดิมๆวกไปวนมา ท่านมีอาการปวดศีรษะบ่อยๆ ท่านมีอาการปวดหรือเกร็งกล้ามเนื้อบริเวณท้ายทอย หลังหรือไหล่ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.358, 2.279, 2.257, 2.196 และ 2.193 ตามลำดับ

4.การศึกษาผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ พบว่าความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับปฏิบัติการ ในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลนั้น มีความผูกพันต่อองค์การในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.733 โดยพบว่าความผูกพันต่อองค์การด้านความเต็มใจที่จะทำงานเพื่อความก้าวหน้าและประโยชน์ขององค์การมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 3.910 รองลงมาคือ ด้านความภาคภูมิใจและยึดมั่นในจุดมุ่งหมายและอุดมการณ์ขององค์การและความต้องการที่จะดำรงความเป็นสมาชิกในองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ มีค่าเฉลี่ย 3.683 และ 3.606 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงิน ด้านสภาวะความเครียด และด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ

อายุ พนักงานที่มีอายุต่างกันมีผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงินแตกต่างกัน โดยพบว่าพนักงานที่มีอายุ น้อยกว่า 20 ปี มีผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงิน แตกต่างจากพนักงานที่มีอายุตั้งแต่ 20 ขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานที่มีอายุน้อยส่วนใหญ่ เป็นนักเรียน นักศึกษาที่ไม่ได้ศึกษาต่องานอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์นั้น พนักงานที่มีอายุน้อยส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์และความชำนาญในงาน หน้าที่การทำงานและ รายได้ผลตอบแทนที่ได้รับยังไม่มาก แต่พนักงานที่มีอายุมากขึ้น ความรับผิดชอบในหน้าที่ ทักษะและความชำนาญมากขึ้น จึงอาจได้รับผลกระทบด้านการเงินแตกต่างกัน ส่วนผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านสภาวะความเครียด พบว่าพนักงานที่มีอายุแตกต่างกัน มีผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านสภาวะความเครียด แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติศักดิ์ เทพสิทธพลกุล [4] ที่พบว่าอายุที่ต่างกันไม่มีผลให้เกิดความเครียดต่างกัน แต่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุพร ขยันควร [9] ที่พบว่า อายุต่างกันมีความเครียดต่างกัน โดยกล่าว

ว่า ผู้มีอายุน้อยกว่าจะมีความเครียดสูงกว่าผู้มีอายุมาก เมื่อพิจารณาพบว่าพนักงานที่มีอายุมากกว่า 25 - 30 ปี มีผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านสภาวะความเครียด แตกต่างจากกลุ่มอื่นๆที่มีอายุมากกว่า เนื่องจากกลุ่มของพนักงานที่มีอายุ มากกว่า 25 - 30 ปี นั้นเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่ากลุ่มอื่น อีกทั้ง ช่วงกลุ่มอายุ มากกว่า 25 - 30 ปี นั้นเป็นพนักงานที่มีประสบการณ์ในการทำงานแล้วเป็นส่วนใหญ่ การทำงาน และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมีค่อนข้างมาก และเป็นกลุ่มคนที่กำลังมีครอบครัว ภาระค่าใช้จ่ายมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น จึงมีสภาพความเครียด ต่างจากกลุ่มอื่นๆ ส่วนผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ พบว่า พนักงานที่มีอายุแตกต่างกัน มีผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะพงศ์ นันทวงศ์ [5] ที่พบว่าพนักงานที่มีอายุต่างกันมีความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกัน อาจมีสาเหตุมาจาก พนักงานที่ทำงานในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์นั้น ส่วนใหญ่ได้งานที่ต้องใช้ทักษะและเทคนิคค่อนข้างสูง พนักงานที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์มักมีความชอบในงานที่ทำเป็นทุนเดิม ทำให้ความผูกพันที่มีต่อองค์การไม่ต่างกัน

รายได้ต่อเดือน พนักงานที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงินแตกต่างกัน โดยพนักงานรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ได้รับผลกระทบ ด้านการเงิน ต่างจากกลุ่มอื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานที่มีรายได้ต่อเดือนน้อย ได้รับผลกระทบ ด้านการเงินมากกว่า อันเนื่องมาจาก ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพไม่เพียงพอ อีกทั้งกลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยหากมีการลดชั่วโมงการทำงานลง จะเห็นผลกระทบชัดเจน จากค่าตอบแทนที่ลดลง เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มแล้วพบว่า ในแต่ละช่วงระดับของรายได้ต่อเดือนนั้น มีผลกระทบต่างกันเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่ารายได้ต่อเดือน ในระดับต่างๆ มีผลกระทบที่เกิดขึ้นคล้ายกัน แต่จะต่างกันที่ระดับของความรุนแรงของผลกระทบที่ได้รับ ส่วนผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านสภาวะความเครียด พบว่า พนักงานที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านสภาวะความเครียด แตกต่างกัน งานวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐาปนีย์ วงศ์อินตา [8] ที่พบว่า พนักงานที่มีรายได้แตกต่างกันมีระดับความเครียดต่างกัน แต่ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติศักดิ์ เทพสิทธพลกุล [4] ที่พบว่า พนักงานที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันจะมีความเครียดไม่แตกต่างกัน และ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ระวีวรรณ ไชยวรรณ [10] ที่พบว่า วิศวกรในอุตสาหกรรมรถยนต์ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีระดับความเครียดไม่ต่างกัน ส่วนผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ พบว่า พนักงานที่มีรายได้แตกต่างกัน มีผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

การลดชั่วโมงทำงานปกติ พบว่า พนักงานที่มีการลดชั่วโมงทำงานปกติ ต่างกันมีผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงินแตกต่างกัน โดยพบว่าพนักงานที่มีการปรับลดเวลาการทำงานปกติ มากกว่าสองวัน นั้น ได้รับผลกระทบด้านการเงิน แตกต่างจากกลุ่มที่ไม่มีการปรับลดการทำงานลงอย่างชัดเจน แสดงให้เห็นว่า ชั่วโมงการทำงานปกติของพนักงานมีความสำคัญต่อพนักงานค่อนข้างมาก การปรับให้ชั่วโมงการทำงานปกติลดลง รายได้ ค่าตอบแทนที่ได้รับ ก็ลดลงเช่นเดียวกัน ปัญหาที่ตามมาก็คือ รายได้ต่อเดือนไม่เพียงพอกับภาระค่าใช้จ่ายต่างๆที่มีอยู่ เมื่อสังเกตจาก ค่าเฉลี่ยของระดับผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงิน จากการลดชั่วโมงทำงานปกตินั้นก็มี แนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของการลดชั่วโมงการทำงานปกติเช่นเดียวกัน ส่วนผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านสภาวะความเครียด พบว่า พนักงานที่มีการลดชั่วโมงทำงานปกติแตกต่างกัน มีผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านสภาวะความเครียดแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีการปรับลดชั่วโมงทำงานปกติลง มีค่าเฉลี่ย ของระดับผลกระทบจากการลดชั่วโมงการทำงาน ด้านสภาวะความเครียด นั้น แตกต่างจากกลุ่มที่

ไม่มีการปรับลดลง ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการปรับลดชั่วโมงทำงานปกติลง ทำให้ความเครียดและความกังวลของพนักงานเพิ่มสูงขึ้น ส่วนผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ พบว่า พนักงานที่มีการลดชั่วโมงทำงานปกติ แตกต่างกัน มีผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน โดยอาจกล่าวได้ว่า พนักงานที่ทำงานอยู่ในองค์การนั้นต่างพร้อมทำความเข้าใจและยอมรับการตัดสินใจขององค์การ โดยไม่มีผลต่อระดับความผูกพันที่มีต่อองค์การ

การลดการทำงานล่วงเวลา พบว่า พนักงานที่มีการลดการทำงานล่วงเวลาต่างกันมีผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านการเงินแตกต่างกัน โดย พนักงานที่ มีการลดการทำงานล่วงเวลานั้น ได้รับผลกระทบด้านการเงิน มากกว่า กลุ่มที่ไม่มีการปรับลดการทำงานล่วงเวลา แสดงให้เห็นว่า งานล่วงเวลา ของพนักงานระดับปฏิบัติการ ในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ นั้นมีความจำเป็นมาก เพราะการทำงานล่วงเวลา เป็นส่วนหนึ่งที่จะเพิ่มรายได้ ให้กับพนักงาน และ ทำให้รายได้ต่อเดือนโดยรวมของตนเองเพียงพอกับค่าใช้จ่าย และสอดคล้องกับแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบ ด้านการเงิน จากคำถามที่ว่างานล่วงเวลานั้น มีความสำคัญกับท่าน โดยพบว่า มีระดับผลกระทบที่มาก และมาเป็นอันดับหนึ่ง จากคำถาม ผลกระทบด้านการเงินทั้งหมด ส่วนผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านสภาวะความเครียด พบว่า พนักงานที่มีการลดการทำงานล่วงเวลาต่างกันมี ผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงานด้านสภาวะความเครียด แตกต่างกัน โดยพบว่า พนักงานที่ งดการทำงานล่วงเวลามีค่าเฉลี่ยของระดับผลกระทบจากการลดชั่วโมงการทำงาน ด้านสภาวะความเครียด สูงกว่า พนักงานที่ไม่มีการปรับลดการทำงานล่วงเวลา เนื่องจากการลดการทำงานล่วงเวลาจะมีผล ที่ทำให้รายได้ต่อเดือนนอกเหนือจากค่าตอบแทนประจำที่เคยได้รับหายไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ของ ฐาปนีย์ วงศ์อินตา [8] ซึ่งได้อธิบายว่า ปัจจัยสภาพการทำงานด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการมีความสัมพันธ์กับความเครียด หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าส่งผลต่อระดับความเครียด สาเหตุที่ทำให้เกิดความเครียด เช่น ความไม่ยุติธรรมในการจ่ายผลตอบแทนในการทำงาน การถอดถอนสิ่งที่เคยได้เป็นประโยชน์ในด้านต่างๆของหน่วยงาน เป็นต้น ซึ่งการลดการทำงานล่วงเวลาที่เป็นสิ่งที่เคยได้รับก็อาจทำให้เกิดความเครียดได้เช่นกัน ส่วนผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ พบว่า พนักงานที่มีการลดการทำงานล่วงเวลา แตกต่างกัน มีผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่าค่าเฉลี่ยของระดับผลกระทบจากการลดชั่วโมงการทำงาน ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ นั้นอยู่ในระดับที่มีความผูกพันอยู่ในองค์การมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าถึงแม้การปรับลดการทำงานล่วงเวลา หรือการงดการทำงานล่วงเวลาลง พนักงานที่ทำงานอยู่ในองค์การนั้นๆ ก็พร้อมปฏิบัติการตาม ซึ่งพนักงานอาจเข้าใจว่า เป็นเพียงช่วงเวลาที่องค์การต้องหาแนวทางผ่าวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจไปพร้อมๆกันกับพนักงานทุกคน

ขนาดขององค์การ พบว่า พนักงานที่มี ขนาดขององค์การ ต่างกันมีผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงานด้านการเงินแตกต่างกัน โดยพบว่า พนักงานที่อยู่ในองค์การขนาดเล็กและขนาดกลางนั้น ได้รับผลกระทบด้านการเงิน มากกว่าพนักงานที่อยู่ในองค์การขนาดใหญ่ อาจมีสาเหตุจาก พนักงานที่อยู่ในองค์การขนดใหญ่นั้น มีหน่วยงาน หรือ สหภาพแรงงานที่คอยดูแลและ เรียกร้องหากมีการปรับลดชั่วโมงทำงานของพนักงาน ทำให้ผลกระทบที่เกิดขึ้นแตกต่างจากพนักงานที่อยู่ในองค์การขนาดเล็ก และ ขนาดกลาง ที่อาจไม่มีหน่วยงาน หรือ องค์การสหภาพแรงงานช่วยเหลือ ดังนั้นหากมีการปรับชั่วโมงการทำงานปกติหรืองานล่วงเวลาลง พนักงานจำเป็นต้องปฏิบัติตามส่วนในเรื่อง ผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านสภาวะความเครียด พบว่า พนักงานที่มีขนาดขององค์การต่างกันมี ผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงานด้านสภาวะความเครียด ไม่แตกต่างกัน อาจมีสาเหตุมาจาก องค์การไม่ว่ามีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง หรือ ขนาดเล็ก ไม่มีผลต่อ ลักษณะสภาวะความเครียดอันเกิดมา

จากลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคล พนักงานแต่ละคนอาจมีบุคลิคและสภาวะที่สามารถจัดการกับความเครียดได้ด้วยตัวของตนเอง โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับขนาดขององค์การที่ตนเองทำงานอยู่ ส่วนผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ พบว่า พนักงานที่มีขนาดขององค์การ แตกต่างกัน มีผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงาน ด้านความผูกพันที่มีต่อองค์การ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โดยส่วนใหญ่พนักงานระดับปฏิบัติการซึ่งทำงานอยู่ในองค์การขนาดต่างๆนั้น ผลตอบแทนที่ได้รับ และ พนักงานต่างเชื่อมั่นในองค์การที่ตนเองทำงานอยู่ ทำให้ขนาดขององค์การที่ต่างกันไม่มีผลต่อระดับความผูกพันที่มีต่อองค์การ

12. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1.การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาผลกระทบจากการลดชั่วโมงทำงานที่มีต่อพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งการวิจัยครั้งต่อไป อาจศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ผลกระทบต่อพนักงาน เช่น ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา อายุงาน ซึ่งจะทำให้ทราบถึงผลกระทบที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

2.ควรมีการศึกษาวิจัยกับกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเช่น อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าหรืออิเล็กทรอนิกส์ว่าเป็นอย่างไรเพื่อหาผลกระทบที่เกิดขึ้นในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ และ ควรมีการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มบริหาร ระดับวิศวกร เพื่อเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทต่อไป

เอกสารอ้างอิง

[1] สมาคมอุตสาหกรรมแม่พิมพ์. 2551. โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมแม่พิมพ์. **วารสารแม่พิมพ์**. 20 (1),27.

[2] กิตติพงศ์ อนันต์ศฤงฆาร. 2549. **การศึกษาสภาพดำเนินงานปัญหาและความต้องการการช่วยเหลือของอุตสาหกรรมแม่พิมพ์พลาสติกของไทย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

[3] รังสิมา หอมเศรษฐี. 2542. **ปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพจิตของพนักงานที่ถูกลดค่าตอบแทน**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

[4] เกียรติศักดิ์ เทพสิทธพลกุล. 2548. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความเครียดของพนักงานปฏิบัติการในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ประเภทพัดลมในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

[5] ปิยะพงศ์ นันทวงศ์. 2550. **ความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์การของพนักงานในโรงงานผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ของบริษัทฯ ในกลุ่มสมบูรณ์.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

[6] สมาคมอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ไทย. 2550.
ทำเนียบสมาชิกสมาคมอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ไทย 2550-2551.
กรุงเทพฯ : สมาคมอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ไทย.

[7] วิเชียร เกตุสิงห์. 2541.
การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

[8] ฐาปนีย์ วงศ์อินตา. 2548.
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความเครียดของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปู.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง.

[9] จตุพร ขยันควร. 2540.
ความเครียดของพนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา
อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

[10] ระวีวรรณ ไชยวรรณ. 2549.
ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดของวิศวกรในอุตสาหกรรมรถยนต์ในประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วิทยาการจัดการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่อผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย

Impact of Global Economic Crisis Conditions Towards Air Conditioner and Component Manufacturers in Thailand

ประไพพรรณ แสงแก้ว* วลัยลักษณ์ อัตธีรวงศ์ จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับของผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่อผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย ในด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการเงิน และด้านการบริหารจัดการ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยภูมิหลังของผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย ได้แก่ ลักษณะการลงทุน ขนาดของเงินลงทุน แหล่งที่มาของวัตถุดิบ และลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก มีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานประกอบการผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยจำนวน 100 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวมรวมข้อมูล มีผู้บริหารสถานประกอบการให้ความร่วมมือตอบกลับมาเป็นจำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 69 ของกลุ่มตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป (SPSS for Window) โดยสถิติที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ซึ่งผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ระดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่อผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย พบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อระดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีระดับผลกระทบในด้านต่างๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการผลิต ด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด และด้านการเงิน

2. การเปรียบเทียบปัจจัยภูมิหลังของผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยกับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกในภาพรวมพบว่า ลักษณะการลงทุน แหล่งที่มาของวัตถุดิบ และลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกันมีผลกระทบไม่แตกต่างกัน ส่วนขนาดของเงินลงทุนที่แตกต่างกันมีผลกระทบในด้านการเงินและด้านการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Abstract

The purpose of this research were 1) to study a level of Impact of Global Economic Crisis Conditions towards air conditioner and component manufacturers in Thailand for particulars aspect including manufacturing, marketing, financial and management 2) to compare the geographic background of air conditioner and component manufacturers in Thailand against the Impact of Global Economic Crisis Conditions. The data were collected from 100 manufacturers of Air conditioner and components in Thailand by using questionnaires. The executive managers were responded the questionnaires 69 people and representing 69 percent of sampling. The statistics used in this research were Percentage, Arithmetic Mean, Standard Deviation, test relationship by t-test and One-way ANOVA used for analyzing data on background of manufacturers with Impact of Global Economic Crisis Conditions.

The results are as the followings:

1. The overall level of Impact of Global Economic Crisis Conditions of business operator in Air conditioner and component manufacturers in Thailand were moderate level. The most significant effect was manufacturing followed by management, marketing and finance preparation respectively.

2. The comparison of impact level from different background of air conditioner and component manufacturers in Thailand, the overall found that the manufacturers which were different in investment style, sources of raw material, and characteristics of distribution product were not different in impact. Except the different in capital size has been a different impact in financial and management differences at 0.05 statistically significant levels.

Keywords : Impact of Global Economic Crisis Conditions

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปลายปี ค.ศ. 2007 ทั่วโลกต่างได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตการเงินสหรัฐอเมริกาที่เริ่มปัญหามาจากการขาดสภาพคล่องของสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นผลจากการขาดทุนมหาศาลจากการปล่อยสินเชื่อในภาคอสังหาริมทรัพย์ โดยวิกฤตการเงินสหรัฐอเมริกาครั้งนี้ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสถาบันทางการเงินต่างๆทั่วโลก เนื่องจากระบบเศรษฐกิจการค้าและการเงินระหว่างประเทศทั่วโลกเป็นแบบไร้พรมแดน ตามแนวคิดโลกาภิวัตน์ที่การติดต่อรับรู้ข่าวสารระหว่างประเทศต่างๆในทั่วภูมิภาคของโลกถึงกันอย่างรวดเร็ว การเคลื่อนย้ายเงินทุนจึงเป็นไปอย่างรวดเร็วทั่วโลกผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สภาวะโลกาภิวัตน์จึงเป็นตัวช่วยนำทุนนิยมเสรีของสหรัฐอเมริกาขยายไปทั่วทุกภูมิภาคของโลก การเคลื่อนย้ายเงินทุนจำนวนมหาศาลและง่ายดายนี้นำมาซึ่งความผันผวนไร้เสถียรภาพของระบบการเงินโลก สามารถไปสั่นคลอนฐานเศรษฐกิจในแต่ละประเทศได้ เมื่อการไหลเวียนของเงินมีการแปรปรวนเกิดขึ้น จึงเกิดเป็นภัยคุกคามที่ทำให้เกิดวิกฤตการณ์การเงินขึ้น ดังนั้นเมื่อเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาถดถอยจึงส่งผลให้เศรษฐกิจการค้าโลกถดถอยไปด้วย การส่งออกสินค้าไปสหรัฐอเมริกาและการลงทุนของสหรัฐอเมริกาในประเทศต่างๆ ได้ส่งผลโดยตรงต่อการดำเนินงานของภาคธุรกิจ

ทั้งนี้แม้ปัญหาภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกอาจไม่ส่งผลกระทบทางตรงต่อภาคการเงินไทย แต่ก็ส่งผลทางอ้อมต่อภาคอุตสาหกรรมการผลิตและการส่งออกที่สำคัญของไทย เนื่องจากโครงสร้างเศรษฐกิจของไทยเป็นเศรษฐกิจที่พึ่งการลงทุนและการค้าต่างประเทศมากเกินไป และสหรัฐอเมริกาถือได้ว่าเป็นตลาดคู่ค้า

รายใหญ่ของไทย รวมทั้งเป็นตลาดใหญ่ของจีนและอีกหลายประเทศ เมื่อคนอเมริกันซื้อของได้ลดลง หลายประเทศก็จะซื้อของจากประเทศไทยลดลงตามไปด้วย แต่ละประเทศจึงมีมาตรการการค้าแบบปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง มีการสั่งซื้อสินค้าจากประเทศอื่นลดลง

จากการที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบเพื่อการส่งออกเป็นหลัก และถือได้ว่าเป็นสินค้าส่งออกหลัก 20 อันดับแรกของไทย [1] โดยมีสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นเป็นตลาดคู่ค้าอันดับต้นที่สำคัญ และภาวะวิกฤตการณ์ทางการเงินในประเทศสหรัฐอเมริกาครั้งนี้ยังส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจญี่ปุ่น จึงทำให้ตลาดหลักสำคัญ 2 อันดับแรกมีการลดการบริโภคลงค่อนข้างมาก และการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาที่รุนแรงจึงมีผลต่อการดำเนินธุรกิจในภาคต่างๆ สถาบันการเงินต่างก็เพิ่มความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อมากขึ้น ภาคธุรกิจส่งผลให้ยอดขายสินค้าปรับลดลง ธุรกิจมีการปิดกิจการหรือลดกำลังการผลิต ปรับลดการจ้างงาน ทำให้อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นและเป็นปัจจัยต่อเนื่องที่ทำให้กำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง ประชาชนมีการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคส่วนบุคคลอย่างระมัดระวัง ทั้งนี้ถึงแม้ว่าเครื่องปรับอากาศจะเป็นสินค้าจำเป็นเพราะผลจากภาวะอากาศที่ร้อนอบอ้าวและแปรปรวนทั่วโลกจะเพิ่มความต้องการใช้เครื่องปรับอากาศมากขึ้น แต่ผู้บริโภคอาจจะมีการชะลอการตัดสินใจหรือยืดระยะเวลาการซื้อออกไปก่อนหรืออาจหันไปซื้อสินค้าที่มีราคาต่ำกว่าทดแทน ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือการฟื้นตัวของภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ประเภทที่อยู่อาศัยเป็นตัวขับเคลื่อน ดังนั้นหากธุรกิจในภาคอสังหาริมทรัพย์ยังคงซบเซาก็จะยิ่งส่งผลให้ความต้องการน้อยลงไปด้วย

จากปัจจัยที่กล่าวมา อาจส่งผลกระทบแก่ผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบแต่ละรายแตกต่างกัน หากความพร้อมในการรองรับปัญหาของแต่ละรายแตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อให้ทราบถึงระดับของผลกระทบที่ผู้ผลิตแต่ละรายประสบอยู่ นับเป็นสิ่งสำคัญเพื่อที่จะสามารถวางแผน ปรับปรุง พัฒนาหรือส่งเสริมนโยบายในการดำเนินการบริหารของผู้บริหารในองค์กร รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมของภาครัฐ เพื่อให้ผู้ผลิตได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจน้อยที่สุด และเพื่อประโยชน์ด้านการจ้างงานและการนำรายได้เข้าประเทศ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่อผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยในด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการเงิน และด้านการบริหารจัดการ

2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยภูมิหลังของผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ได้แก่ ลักษณะการลงทุน ขนาดของเงินลงทุน แหล่งที่มาของวัตถุดิบ และลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก

3. สมมติฐานการวิจัย

ลักษณะการลงทุน ขนาดของเงินลงทุน แหล่งที่มาของวัตถุดิบ และลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตที่แตกต่างกันทำให้ผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกแตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาและประเมินผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่อผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย โดยศึกษาถึงปัจจัยภูมิหลังของผู้ผลิตที่แตกต่างกันในด้านลักษณะการลงทุน ขนาดของเงินลงทุน แหล่งที่มาของวัตถุดิบ และลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการดำเนินงานในด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการเงิน และด้านการบริหารจัดการของผู้ผลิต ส่วนหนึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและดัดแปลงจากกรอบความคิดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของรุ่งทิวา สุวรรณรัตน์ [2] วิจัยเรื่องผลกระทบจากมาตรการการลงทุนที่เกี่ยวกับการค้า (ทริมส์)ที่มีต่ออุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ไทย และ

สิลา สวนยะเสรี [3] วิจัยเรื่องผลกระทบจากกฎหมายการขนส่งวัตถุอันตรายทางบกต่ออุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้นำเสนอกรอบแนวความคิดของการประเมินผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่อผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย ดังแสดงในรูปที่ 1

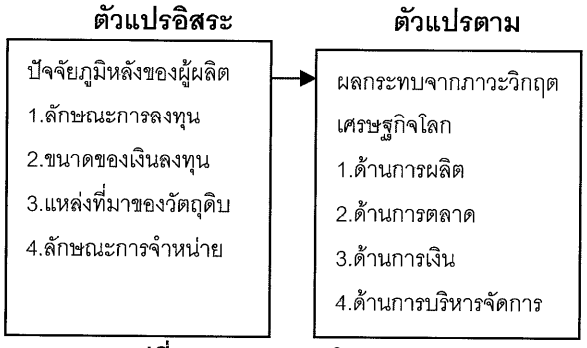

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานประกอบการผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย จำนวน 132 โรงงาน

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane [4] ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 100 ราย และการสุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยภูมิหลังของผู้ผลิต ได้แก่ ลักษณะการลงทุน ขนาดของเงินลงทุน แหล่งที่มาของวัตถุดิบ และลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

2. ตัวแปรตาม คือ ผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกในด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการเงิน และด้านการบริหารจัดการ

5.4 ระยะเวลาในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามใช้เก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหาร โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภูมิหลังของผู้ผลิต ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่อผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะประเมินความคิดเห็นของตนเองจากคำถามแต่ละข้อตามระดับผลกระทบที่ได้รับ ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบอื่นจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่ส่งผลอย่างมากต่อการดำเนินธุรกิจผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในปัจจุบันและอนาคต

สำหรับในตอนที่ 2 จะมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่าแบบลิเคิร์ท (Likert Scale) [5] โดยแบ่งระดับของการได้รับผลกระทบเป็น 5 ระดับดังนี้

ระดับผลกระทบ	ค่าน้ำหนักคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์และได้รับแบบสอบถามที่ตอบแล้วกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาและมีความถูกต้องสมบูรณ์จำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 69 ของกลุ่มตัวอย่าง

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยนำข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยภูมิหลังของผู้ผลิตมาหาค่าความถี่และร้อยละ (Percentage) นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าวัดระดับผลกระทบ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปตาราง จากนั้นนำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 และ 2 มาเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ได้รับระดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกโดยการทดสอบค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ส่วนข้อมูลความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบอื่นที่ได้รับจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก และส่งผลอย่างมากต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถามจากตอนที่ 3 มานำเสนอแบบพรรณนา

8.1 การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย [6] ใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ระดับผลกระทบมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ระดับผลกระทบมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ระดับผลกระทบปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ระดับผลกระทบน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ระดับผลกระทบน้อยที่สุด

8.2 การแปลความหมายค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน [6] ใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.000 – 0.999 หมายถึง ระดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกต่อผู้ผลิตไม่แตกต่างกันมาก และตั้งแต่ 1.000 เป็นต้นไป หมายถึง ระดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกต่อผู้ผลิตแตกต่างกันมาก

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยภูมิหลังของผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย

ข้อมูลปัจจัยภูมิหลังของผู้ผลิต	จำนวน (69 ราย)	ร้อยละ
1. ลักษณะการลงทุน		
การลงทุนเป็นคนไทยทั้งหมด	28	40.6
การลงทุนเป็นของคนต่างชาติทั้งหมด	23	33.3
การร่วมทุนระหว่างคนไทยกับต่างชาติ	18	26.1
2. ขนาดของเงินลงทุน		
น้อยกว่า 50 ล้านบาท	30	43.5
50 ล้านบาท - 200 ล้านบาท	15	21.7
มากกว่า 200 ล้านบาท	24	34.8
3. แหล่งที่มาของวัตถุดิบ		
วัตถุดิบจากภายในประเทศทั้งหมด	10	14.5
วัตถุดิบจากทั้งภายในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ	59	85.5
4. ลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์		
ผลิตเพื่อจำหน่ายภายในประเทศเท่านั้น	14	20.3
ผลิตเพื่อจำหน่ายทั้งในประเทศและส่งออกต่างประเทศ	55	79.7

จากตารางที่ 1 พบว่า ลักษณะของผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยส่วนใหญ่มีลักษณะการลงทุนเป็นคนไทยทั้งหมด มีจำนวน 28 ราย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 40.6 ขนาดของเงินลงทุนส่วนใหญ่น้อยกว่า 50 ล้านบาท มีจำนวน 30 ราย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 43.5 มีแหล่งที่มาของวัตถุดิบส่วนใหญ่นำมาจากทั้งในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศจำนวน 59 ราย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 85.5 และผู้ผลิตส่วนใหญ่มีลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเพื่อจำหน่ายทั้งภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศจำนวน 55 ราย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 79.7

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและการจัดลำดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกด้านการผลิต

ผลกระทบ ด้านการผลิต	n = 69		ระดับ ผลกระทบ	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.		
1. ราคาของวัตถุดิบปรับตัว	3.71	0.621	มาก	1
2. แหล่งที่มาของวัตถุดิบ	3.39	0.599	ปานกลาง	2
3. ปริมาณกำลังการผลิต	3.39	0.958	ปานกลาง	2
4. ต้นทุนเพิ่มขึ้นจากการปรับเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิต	3.32	0.717	ปานกลาง	3
5. จำนวนแบบและรุ่นของผลิตภัณฑ์ที่ต้องผลิตตามคำสั่งซื้อ	3.28	0.705	ปานกลาง	4
6. คุณภาพหรือมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้	2.81	0.879	ปานกลาง	5
ค่าเฉลี่ยรวม	3.32	0.434	**ปานกลาง**	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการต่อผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกด้านการผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.32 และผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมมีค่าเท่ากับ 0.434

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและการจัดลำดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจด้านการตลาด

ผลกระทบ ด้านการตลาด	n = 69		ระดับ ผลกระทบ	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.		
1. ขนาดหรือส่วนแบ่งตลาดภายในประเทศ	3.32	1.036	ปานกลาง	3
2. ขนาดหรือส่วนแบ่งตลาดต่างประเทศ	2.80	1.279	ปานกลาง	6
3. โอกาสที่ผลิตภัณฑ์ของท่านจะถูกทดแทนด้วยสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ	2.72	1.123	ปานกลาง	8
4. ความสามารถในการแข่งขันด้านราคากับคู่แข่ง	3.64	0.766	มาก	1
5. ปริมาณของคู่แข่งรายใหม่	3.16	1.268	ปานกลาง	5
6. ค่าใช้จ่ายในการขาย	3.42	0.673	ปานกลาง	2
7. ค่าใช้จ่ายในการบริการ	3.25	0.793	ปานกลาง	4
8. ผลกระทบจากการกีดกันทางการค้า	2.78	1.199	ปานกลาง	7
ค่าเฉลี่ยรวม	3.14	0.613	**ปานกลาง**	

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการต่อผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก ด้านการตลาดในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.14 และผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมมีค่าเท่ากับ 0.613

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและการจัดลำดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกด้านการเงิน

ผลกระทบ ด้านการเงิน	n = 69		ระดับ ผลกระทบ	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.		
1. รายได้จากการจำหน่ายสินค้าภายในประเทศ	3.38	0.956	ปานกลาง	1
2. รายได้จากการจำหน่ายสินค้าส่งออกต่างประเทศ	3.09	1.473	ปานกลาง	4
3. เงินทุนสนับสนุน	2.71	1.226	ปานกลาง	8
4. ปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน	3.16	0.949	ปานกลาง	3
5. ปัญหาจากการไม่ปล่อยเครดิตของสถาบันการเงิน	2.74	1.313	ปานกลาง	7
6. ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน	3.23	1.308	ปานกลาง	2
7. โครงสร้างภาษี	2.94	0.745	ปานกลาง	6
8. ความผันผวนอัตราดอกเบี้ย	3.07	1.005	ปานกลาง	5
ค่าเฉลี่ยรวม	3.04	0.596	**ปานกลาง**	

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการต่อผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกด้านการเงินในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมมีค่าเท่ากับ 3.04 และผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมมีค่าเท่ากับ 0.596

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและการจัดลำดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกด้านบริหารจัดการ

ผลกระทบ ด้านการบริหารจัดการ	n = 69		ระดับ ผลกระทบ	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.		
1. ประสิทธิภาพในการส่งมอบสินค้า	2.88	0.883	ปานกลาง	5
2. ปริมาณการจัดเก็บสินค้าคงคลัง	3.28	0.938	ปานกลาง	3
3. การบริหารองค์กรให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล	3.22	0.937	ปานกลาง	4
4. โอกาสในการพัฒนาและขยายการลงทุน	3.28	1.013	ปานกลาง	3
5. อำนาจต่อรองของลูกค้า	3.42	0.991	ปานกลาง	2
6. อำนาจต่อรองของ Suppliers	3.59	0.913	มาก	1
ค่าเฉลี่ยรวม	3.28	0.594	**ปานกลาง**	

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการต่อผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกด้านการบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.28 และผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมมีค่าเท่ากับ 0.594

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับของผลกระทบและการจัดลำดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกโดยรวมทุกด้าน

ผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก	n = 69		ระดับผลกระทบ	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการผลิต	3.32	0.434	ปานกลาง	1
2. ด้านการตลาด	3.14	0.613	ปานกลาง	3
3. ด้านการเงิน	3.04	0.596	ปานกลาง	4
4. ด้านการบริหารจัดการ	3.28	0.594	ปานกลาง	2
ค่าเฉลี่ยรวม	3.18	0.437	**ปานกลาง**	

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการต่อผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.18 และผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกโดยรวมไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.437

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่อผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย จำแนกตามลักษณะการลงทุนที่แตกต่างกันของผู้ผลิต โดยวิธี One-way ANOVA

ผลกระทบแต่ละด้าน	ลักษณะการลงทุนของผู้ผลิต						p-value
	คนไทยทั้งหมด (n = 28)		คนต่างชาติทั้งหมด (n = 23)		ร่วมทุนคนไทยกับต่างชาติ (n = 18)		
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
ด้านการผลิต	3.274	0.520	3.239	0.401	3.482	0.274	0.165
ด้านการตลาด	3.071	0.750	3.016	0.540	3.389	0.371	0.119
ด้านการเงิน	3.125	0.672	2.919	0.627	3.063	0.405	0.467
ด้านการบริหารจัดการ	3.226	0.643	3.196	0.656	3.463	0.382	0.305
รวมทุกด้าน	**3.163**	**0.507**	**3.075**	**0.448**	**3.331**	**0.240**	**0.172**

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลกระทบในภาพรวมทุกด้านของลักษณะการลงทุนของผู้ผลิต มีค่า p-value เท่ากับ 0.172 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงว่าลักษณะการลงทุนของผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของระดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่อผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย จำแนกตามขนาดของเงินลงทุนที่แตกต่างกันของผู้ผลิต โดยวิธี One-way ANOVA

ผลกระทบแต่ละด้าน	ขนาดของเงินลงทุนของผู้ผลิต						p-value
	น้อยกว่า 50 ล้านบาท (n = 30)		50 - 200 ล้านบาท (n = 15)		มากกว่า 200 ล้านบาท (n = 24)		
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
ด้านการผลิต	3.294	0.517	3.411	0.235	3.285	0.421	0.638
ด้านการตลาด	3.041	0.732	3.383	0.370	3.099	0.545	0.199
ด้านการเงิน	3.192	0.581	3.142	0.584	2.787	0.561	0.032*
ด้านการบริหารจัดการ	3.283	0.597	3.600	0.301	3.069	0.652	0.023*
รวมทุกด้าน	**3.191**	**0.459**	**3.367**	**0.253**	**3.043**	**0.468**	**0.077**

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 8 พบว่า ผลกระทบในภาพรวมทุกด้านของขนาดของเงินลงทุนของผู้ผลิต มีค่า p-value เท่ากับ 0.077 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงว่าขนาดของเงินลงทุนของผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของระดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของระดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่อผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยที่มีขนาดของเงินลงทุนต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

ผลกระทบแต่ละด้าน	ขนาดของเงินลงทุน	$\bar{x}$	p-value		
			น้อยกว่า 50 ล้านบาท	50 – 200 ล้านบาท	มากกว่า 200 ล้านบาท
ด้านการเงิน	น้อยกว่า 50 ล้านบาท	3.192	-	0.784	0.012*
	50 - 200 ล้านบาท	3.142	-	-	0.065
	มากกว่า 200 ล้านบาท	2.787	-	-	-
ด้านการบริหารจัดการ	น้อยกว่า 50 ล้านบาท	3.283	-	0.083	0.175
	50 - 200 ล้านบาท	3.600	-	-	0.006**
	มากกว่า 200 ล้านบาท	3.070	-	-	-

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 9 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของระดับผลกระทบของผู้ผลิตที่มีขนาดของเงินลงทุนแตกต่างกัน โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ในด้านการเงินผู้ผลิตที่มีขนาดของเงินลงทุนน้อยกว่า 50 ล้านบาทได้รับผลกระทบด้านการเงินแตกต่างกับผู้ผลิตที่มีขนาดของเงินลงทุนมากกว่า 200 ล้านบาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และผู้ผลิตที่มีขนาดของเงินลงทุน 50 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 200 ล้านบาท ได้รับผลกระทบด้านการบริหารจัดการแตกต่างกับผู้ผลิตที่มีขนาดของเงินลงทุนมากกว่า 200 ล้านบาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่อผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย จำแนกตามแหล่งที่มาของวัตถุดิบที่แตกต่างกันของผู้ผลิต โดยวิธี t-test

ผลกระทบแต่ละด้าน	แหล่งที่มาของวัตถุดิบของผู้ผลิต				p-value
	ภายในประเทศ 100% (n = 10)		ภายในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ (n = 59)		
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
ด้านการผลิต	3.433	0.326	3.297	0.449	0.360
ด้านการตลาด	3.100	0.664	3.142	0.609	0.843
ด้านการเงิน	3.225	0.674	3.009	0.583	0.292
ด้านการบริหารจัดการ	3.400	0.394	3.257	0.622	0.486
รวมทุกด้าน	3.271	0.394	3.162	0.446	**0.467**

จากตารางที่ 10 พบว่า ผลกระทบในภาพรวมทุกด้านของแหล่งที่มาของวัตถุดิบของผู้ผลิต มีค่า p-value เท่ากับ 0.467 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงว่าแหล่งที่มาของวัตถุดิบของผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของระดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่อผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย จำแนกตามลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกันของผู้ผลิต โดยวิธี t-test

ผลกระทบแต่ละด้าน	ลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิต				p-value
	ภายในประเทศเท่านั้น (n = 14)		ภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ (n = 55)		
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
ด้านการผลิต	3.357	0.676	3.306	0.355	0.697
ด้านการตลาด	3.107	0.895	3.143	0.529	0.887
ด้านการเงิน	3.036	0.642	3.041	0.590	0.977
ด้านการบริหารจัดการ	3.429	0.612	3.239	0.589	0.291
รวมทุกด้าน	3.209	0.563	3.170	0.405	0.807

จากตารางที่ 11 พบว่า ผลกระทบในภาพรวมทุกด้านของลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิต มีค่า p-value เท่ากับ 0.807 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงว่าลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของระดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกไม่แตกต่างกัน

10. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่อผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย ผลการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ลักษณะของสถานประกอบการผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยส่วนใหญ่ พบว่ามีลักษณะการลงทุนเป็นคนไทยทั้งหมด มีขนาดของเงินลงทุนน้อยกว่า 50 ล้านบาท มีแหล่งที่มาของวัตถุดิบจากภายในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ และมีลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเพื่อจำหน่ายทั้งภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ

2. การประเมินผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่อผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย จากการดำเนินงานของผู้ผลิตในด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการเงิน และด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยภูมิหลังของผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยกับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ขนาดของเงินลงทุนของผู้ผลิตที่แตกต่างกันทำให้ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกโดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเงินและด้านการบริหารจัดการ ส่วนปัจจัยภูมิหลังอื่นๆของผู้ผลิต อันได้แก่ ลักษณะการลงทุน แหล่งที่มาของวัตถุดิบ ลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ต่างกัน ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกไม่แตกต่างกัน

11. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่อผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายเกี่ยวกับผลกระทบได้ดังนี้

1. ผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทย มีระดับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยสามารถแจกแจงในรายละเอียดของแต่ละด้านได้ ดังนี้

ด้านการผลิต พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อระดับผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆแล้ว พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อด้านการผลิตโดยเฉลี่ยได้รับผลกระทบมากที่สุด สาเหตุหลักมาจากราคาของวัตถุดิบที่ผันผวนตามภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก รวมไปจนถึงแหล่งที่มาของวัตถุดิบและปริมาณกำลังการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของพิชิต เดชะนีรนาถ [7] ที่ว่าวัตถุดิบเป็นต้นทุนการผลิตที่สำคัญมากที่สุดในการผลิตเครื่องปรับอากาศ โดยมีสัดส่วนถึงร้อยละ 85 ของต้นทุนการผลิต ในขณะที่ค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายอื่นๆมีเพียงร้อยละ 15 เท่านั้น

ด้านการตลาด พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อระดับผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ผลิตแต่ละรายได้รับผลกระทบไม่แตกต่างกันมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกวินทร์ สุจิภิญโญ [8] ที่พบว่าสินค้าเครื่องปรับอากาศมีความแตกต่างกันเล็กน้อย สามารถใช้ทดแทนกันได้ พฤติกรรมการแข่งขันมีทั้งด้านราคาและไม่ใช่ราคา เครื่องมือในการแข่งขันที่ผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศนิยมใช้มากที่สุด คือ การโฆษณาและการแถมสินค้าจำพวกเครื่องใช้ไฟฟ้า เห็นได้ว่าในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก ผู้ผลิตส่วนใหญ่จะต้องแข่งขันการขายสินค้ากับคู่แข่งที่รุนแรงมากขึ้น เพื่อกระตุ้นยอดขายในภาวะที่ผู้บริโภคมีกำลังซื้อลดลง ตามความเสี่ยงที่เกิดจากภาวะตลาด (Market Risk) อันเกิดจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก ส่งผลให้มีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการขายและบริการเพิ่มมากขึ้น

ด้านการเงิน พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยสาเหตุหลักมาจากรายได้จากการขายที่ตกลงตามปริมาณการขายสินค้าที่ลดลง และความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อันส่งผลกระทบต่อเนื่องยังต้นทุนวัตถุดิบนำเข้า ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ทั้งนี้ในระยะยาวหากภาวะการณ์ยังคงมีความไม่แน่นอนอยู่ อาจทำให้ผู้ประกอบการประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินได้ในที่สุด

ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อระดับผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง โดยจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่เกิดขึ้น ส่งผลให้คู่แข่งทางการค้าของ Suppliers ลดน้อยลง ทำให้อำนาจการต่อรองของ Suppliers มีมากขึ้น อีกทั้งทาง Suppliers เองก็จำเป็นต้องดำเนินธุรกิจอย่างระมัดระวังมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอนเช่นเดียวกับผู้บริโภคที่มีความรัดกุมในการใช้จ่ายมากขึ้น จึงทำให้ผู้บริโภคมีอำนาจในการต่อรองมากขึ้นเช่นกัน

2. ผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยที่มีลักษณะการลงทุนที่แตกต่างกัน มีระดับของผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชราภรณ์ ตรีวุฒิกชกร [9] ที่พบว่าผู้ประกอบการผลิตที่มีลักษณะการลงทุนที่แตกต่างกันมีปัญหาในการดำเนินงานในทุกด้านไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้ผลิตสามารถกำหนดทิศทางของการลงทุนตามความเหมาะสมให้เข้ากับลักษณะของธุรกิจตน

3. ผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยที่มีขนาดของเงินลงทุนที่แตกต่างกัน มีระดับของผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแยกในแต่ละด้านพบว่า มีความคิดเห็นในระดับของผลกระทบด้านการเงินและการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณะ สมจิตร [10] ที่พบว่าอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ย่อมมีความได้เปรียบและมีความพร้อมมากกว่าขนาดกลางและขนาดเล็ก และสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งทิวา สุวรรณรัตน์ [2] ที่สรุปว่า สถานประกอบการที่มีเงินลงทุนมากกว่า 200 ล้านบาท ย่อมมีระบบบริหารจัดการที่ดีกว่า มีผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถที่จะรับมือกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้เร็วกว่าสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก ผู้วิจัยเห็นว่า อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็กควรเพิ่มขนาดของเงินทุนในด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้สถานประกอบการมีความพร้อมในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น

4. ผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยที่มีแหล่งที่มาของวัตถุดิบที่แตกต่างกัน มีระดับของผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยเห็นว่าเนื่องจากผู้ผลิตส่วนใหญ่มีการใช้วัตถุดิบที่นำมาจากทั้งภายในและต่างประเทศ เมื่อเกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจลุกลามไปทั่วโลกและปัญหาราคาน้ำมันแพง จึงส่งผลกระทบต่อต้นทุนวัตถุดิบสินค้าทุกภาคส่วน

5. ผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในประเทศไทยที่มีลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกัน มีระดับของผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชราภรณ์ ตรีวุฒิกชกร [9] ที่ว่าสภาพแวดล้อมทั่วโลกสามารถมีผลกระทบโดยตรงต่อทุกองค์กร ความแตกต่างของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจภายในประเทศและภายนอกประเทศไม่ได้เป็นประเด็นสำคัญที่ลดผลกระทบจากระยะทางและเวลา รวมถึงความแตกต่างทางด้านระบบการเมือง การเงิน ทัศนคติ และมาตรฐานซึ่งทุกองค์กรได้รับปัจจัยนี้เช่นกัน ไม่เกิดความแตกต่างแม้ว่าองค์กรนั้นจะมีขอบเขตการดำเนินธุรกิจแบบใด

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้

สำหรับข้อคิดเห็นหรือเสนอแนะที่ได้จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นแนวทางการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐและสำหรับผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบในการที่จะแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมถึงช่วยพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถของผู้ผลิต ซึ่งได้แก่

1. ด้านการผลิต ภาครัฐควรมีนโยบายควบคุมราคาน้ำมันไม่ให้สูงเกินไป ซึ่งกระทบต้นทุนวัตถุดิบและราคาสินค้า ควรมีการลงทุนในส่วนการวิจัยและพัฒนาคุณภาพและรูปแบบ เพื่อเพิ่มศักยภาพสินค้าให้ทันสมัยและเป็นที่ยอมรับ

2. ด้านการตลาด ผู้ผลิตควรมีการกระจายตลาดหรือหาตลาดใหม่ในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทดแทนเพิ่มขึ้น เช่น ตลาดอินเดีย ตะวันออกกลาง และอาเซียน

3. ด้านการเงิน ภาครัฐควรมีมาตรการควบคุมอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินให้คงที่ไม่ให้อ่อนหรือแข็งเกินไป เพื่อผู้ผลิตสามารถควบคุมต้นทุนการผลิตและรายได้ได้มากขึ้น และภาคสถาบันการเงินควรให้การสนับสนุนวงเงินกู้ให้แก่ผู้ประกอบการที่ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน

4. ด้านการบริหารจัดการ ผู้ผลิตควรมีการบริหารจัดการสินค้าคงคลังอย่างรัดกุม เพื่อลดการสูญเสียโอกาสในการจำหน่ายสินค้าและควบคุมต้นทุนการผลิตให้เหมาะสม สินค้ามีคุณภาพและลูกค้าพึงพอใจ

5. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการใช้สินค้าที่เน้นการประหยัดพลังงานและไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนให้ใช้ของที่ผลิตในประเทศไทยให้มากที่สุด

12.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่มีต่ออุตสาหกรรมหลักอื่นๆของไทยด้วยว่าได้รับผลกระทบแตกต่างจากอุตสาหกรรมเครื่องปรับอากาศหรือไม่อย่างไร เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบระดับปัญหาและการพัฒนาศักยภาพของภาคอุตสาหกรรมไทยต่อไปในอนาคต

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบอื่นๆที่เป็นปัญหาในการดำเนินงานของผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เช่น ผลกระทบจากมาตรการประกาศใช้ระเบียบ RoHS (Restriction of Hazardous Substances) และระเบียบ REACH (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals) ในภาคอุตสาหกรรมเครื่องปรับอากาศไทย

เอกสารอ้างอิง

[1] กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์. 2552. **รายงานสถิติการส่งออกสินค้ากลุ่มเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ**. ค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2552, จาก http://www.depthai.go.th

[2] รุ่งทิวา สุวรรณรัตน์. 2550. **ผลกระทบจากมาตรการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการค้า (ทริมส์) ที่มีต่ออุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ไทย**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

[3] สิลา สวนยะเสรี. 2551. **ผลกระทบจากกฎหมายการขนส่งวัตถุอันตรายทางบกต่ออุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

[4] บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2537. **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บี แอนด์ บี.

[5] พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[6] ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541. **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เทพนิมิตรการพิมพ์.

[7] พิชิต เดชนีรนาถ. 2545. เครื่องปรับอากาศอีกอุตสาหกรรมที่ใช้ชิ้นส่วนไทย. **วารสารส่งเสริมการลงทุน**.13(6),22-25.

[8] กวินทร์ สุจิภิญโญ. 2548. **โครงสร้างตลาดและพฤติกรรมการแข่งขันของอุตสาหกรรมเครื่องปรับอากาศในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

[9] พัชราภรณ์ ตรีวุฒิกชกร. 2548. **ปัญหาการดำเนินงานของผู้ประกอบการผลิตเครื่องปรับ อากาศในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

[10] กฤษณะ สมจิตร. 2551. ความพร้อมในการปฏิบัติตามระเบียบการจัดการซากยานยนต์ของสถานประกอบการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในเขตภาคกลางและตะวันออก. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม**.8(1),49-50.

พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

Community Forest Conservation Behavior of Members of Sub-District Administration Organization

ไพฑูรย์ พิมดี* พิทักษ์ ปักษานนท์**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และฐานะของครอบครัวต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นสมาชิก อบต. จำนวน 800 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 658 ฉบับ คิดเป็นร้อย 82.25 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1)สมาชิก อบต. มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง 2)สมาชิก อบต. ที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3)สมาชิก อบต. ที่มีระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีพฤติกรรมรักษาระเบียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

คำสำคัญ: พฤติกรรมการอนุรักษ์ การอนุรักษ์ ป่าชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The purpose of this study was to investigate and compare community forest conservation behavior of members of Sub-District Administration Organization (SAO) having different genders, ages, educational levels and family status. The subjects were 800 SAO members selected by multi-stage sampling. The data was collected from January to May 2008 using questionnaires. The number of returned questionnaires was 658 (82.25%). The statistics used in analyzing the data were mean, standard deviation and t-test. The results of the study showed that 1) members of Sub-District Administration Organization have a rather high level of community forest conservation and preservation behavior 2) the significant difference at the 0.01 level was found in different genders and ages 3) the significant differences at the 0.05 level and 0.01 level were found in different educational levels and economical status.

Keywords : Conservation Behavior, Conservation, Community Forest, Sub-District Administration, Organization Members of Sub-District Administration Organization

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** วิศวกรโยธาเชี่ยวชาญ ดร.(โครงการพัฒนาลุ่มน้ำก่ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.นครพนม) กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1. บทนำ

"ป่าชุมชน" (Community forest) เป็นพื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการจัดการโดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชนและองค์กรชุมชน ตามความเชื่อและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ป่าชุมชนในแต่ละแห่งมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามพื้นที่ดำเนินการ เช่น ป่าชุมชนในพื้นที่สาธารณะของหมู่บ้าน ป่าชุมชนในวัด ป่าชุมชนบริเวณเหนือแหล่งน้ำสาธารณะ ป่าชุมชนในที่สองฝั่งถนน ป่าชุมชนที่ปลูกเพื่อเป็นสวนสาธารณะ ป่าชุมชนพัฒนาเพื่อการอนุรักษ์ชายฝั่งทะเล ฯลฯ ป่าชุมชนจึงเป็นป่าที่มีความใกล้ชิดและผูกพันกับชุมชน และจะเป็นบทนำไปสู่การเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิปัญญา การวิจัยการพัฒนายา และอาหาร ป่าชุมชนจะเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสังคมฐานความรู้อย่างแท้จริง เพราะว่าชุมชนได้จัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่เป็นฐานต้นทุนชีวิตของประชาชนในประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2542 จัดเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่น (Local govemment) ประเภทหนึ่งมีความใกล้ชิดกับชุมชน เพราะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งของประชาชน จึงถือว่าชุมชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นองค์กรที่มีบทบาทในการให้การศึกษาเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน ให้ประชาชนในรู้จักการปกครองตนเอง สามารถสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางในการให้บริการชุมชนอย่างเพียงพอและทั่วถึง

องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนับเป็นหน้าที่หลักอย่างหนึ่ง โดยป่าชุมชนก็เป็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนที่จะต้องดูแลและบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงแก่ชุมชน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะที่เป็นตัวแทนที่ได้รับความไว้วางจากใจประชาชน จึงควรเป็นแบบอย่างในการคุ้มครอง ดูแล รักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

พฤติกรรมจัดได้ว่าเป็นกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำ ซึ่งเป็นการกระทำหรือปฏิกิริยาตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์หนึ่ง สถานการณ์ใด โดยแสดงออกทางร่างกาย กล้ามเนื้อ อารมณ์ ความคิด ความรู้สึก โดยพฤติกรรมด้านการปฏิบัติ เป็นพฤติกรรมที่ใช้ความสามารถในการแสดงออกของร่างกาย ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติที่อาจแสดงออกในสถานการณ์หนึ่งๆ หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่คาดคะเนว่าอาจจะปฏิบัติในโอกาสต่อไป ดังนั้น การศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. จึงเป็นการศึกษาพฤติกรรมด้านการปฏิบัติ ซึ่งความรู้ที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมดังกล่าว เพื่อให้การดูแลและการใช้ประโยชน์จากป่าของชุมชนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และส่งผลให้การใช้ทรัพยากรจากป่าของประเทศมีความมั่นคง/ยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต.

2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา และฐานะของครอบครัว

3. สมมติฐานการวิจัย

สมาชิก อบต.ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และฐานะของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนแตกต่างกัน

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ พ.ศ. 2551 จาก 6,746 ตำบล จำนวนกว่า 67,460 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Yamane ที่ระดับความมั่นใจร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนร้อยละ 4 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 800 คน และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และฐานะของครอบครัว

2) ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ประกอบด้วย พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสมาชิก อบต. คือ

1.1) เพศ แบ่งเป็น ชายและหญิง

1.2) อายุของสมาชิก อบต. แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (39 ปี) เป็นเกณฑ์ในการแบ่ง คือ กลุ่มอายุน้อย (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 39 ปี) และกลุ่มอายุมาก (มากกว่า 39 ปี)

1.3) ระดับการศึกษา แบ่งเป็น กลุ่มการศึกษาน้อย (วุฒิการศึกษาสูงสุดต่ำกว่าปริญญาตรี) และกลุ่มการศึกษามาก (วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรีขึ้นไป)

1.4) ฐานะทางเศรษฐกิจ คือฐานะครอบครัวของสมาชิก อบต. โดยใช้รายได้ครอบครัวต่อเดือนคูณกับจำนวนสมาชิกในครอบครัว (ครอบครัวที่มีสมาชิกมากแปลงค่าให้เป็นตัวเลขน้อย) จากนั้นก็คำนวณหาค่าเฉลี่ย โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ตามค่าเฉลี่ย (11) คือ กลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ (ค่าเฉลี่ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 11) และกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจสูง (ค่าเฉลี่ยมากกว่า 11)

2) แบบสอบถามพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน วัดโดยการให้สมาชิก อบต. รายงานการปฏิบัติของตนหรือการแสดงออก ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ

2.1) แบบสอบถามพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน มีเนื้อหาเกี่ยวกับการช่วยรักษาสภาพแวดล้อมของป่าชุมชนดั้งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนที่เสื่อมโทรม โดยการสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำด้วยการแนะ ตักเตือน ห้ามปราม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 9 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วยประกอบ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบสอบถามนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.05-5.60 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.81

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน

2.2) แบบสอบถามพฤติกรรมรักษาระเบียบ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ชุมชนหรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน โดยมีการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนอย่างเหมาะสมยั่งยืน ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมหรือสร้างมลพิษให้กับป่าชุมชน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วยประกอบ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบสอบถามนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.80-5.75 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.84

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในปี พ.ศ. 2551 จำนวน 800 คน (จากองค์การบริหารส่วนตำบล 800 แห่งๆ ละ 1 คน) ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2551 โดยทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้แนบซองชื่อที่อยู่ของผู้วิจัยพร้อมติดแสตมป์ไปด้วย และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 483 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 60.37

จากนั้นในช่วงต้นเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลที่ยังไม่ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืน เพื่อให้จัดส่งแบบสอบถามดังกล่าวกลับคืนผู้วิจัยอีกครั้งภายในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 โดยเมื่อสิ้นสุดตามระยะเวลาดังกล่าวผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเพิ่มเติมอีก จำนวน 175 ฉบับ ซึ่งเมื่อรวมกับแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาในรอบแรกได้เป็นจำนวน 658 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.25

7. การวิเคราะห์การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ซึ่งเกณฑ์การแปลความหมายระดับพฤติกรรมในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ประยุกต์จากเกณฑ์การแปลความหมายของแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ Likert โดยปรับเป็น 6 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
5.50-6.00	สูงมาก
4.50-5.49	สูง
3.50-4.49	ค่อนข้างสูง
2.50-3.49	ค่อนข้างต่ำ
1.50-2.49	ต่ำ
1.00-1.49	ต่ำมาก

ตารางที่ 1 พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. จำแนกตามคุณลักษณะของสมาชิก อบต.

คุณลักษณะของสมาชิก อบต.		n	พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าฯ			พฤติกรรมรักษาระเบียบ		
			$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. เพศ	ชาย	439	4.50	0.76	สูง	4.39	0.62	ค่อนข้างสูง
	หญิง	219	4.21	0.68	ค่อนข้างสูง	4.44	0.63	ค่อนข้างสูง
2. อายุ	อายุน้อย	325	4.30	0.68	ค่อนข้างสูง	4.42	0.65	ค่อนข้างสูง
	อายุมาก	333	4.54	0.80	สูง	4.40	0.60	ค่อนข้างสูง
3. ระดับการศึกษา	การศึกษาน้อย	320	4.46	0.79	ค่อนข้างสูง	4.33	0.63	ค่อนข้างสูง
	การศึกษามาก	338	4.35	0.71	ค่อนข้างสูง	4.47	0.61	ค่อนข้างสูง
4. ฐานะทางเศรษฐกิจ	ฐานะต่ำ	362	4.37	0.77	ค่อนข้างสูง	4.49	0.61	ค่อนข้างสูง
	ฐานะสูง	296	4.45	0.73	ค่อนข้างสูง	4.30	0.63	ค่อนข้างสูง
ภาพรวม		658	4.41	0.75	ค่อนข้างสูง	4.40	0.62	ค่อนข้างสูง

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. จำแนกตามคุณลักษณะของสมาชิก อบต.

คุณลักษณะของสมาชิก อบต.		n	พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าฯ			
			$\bar{x}$	S.D.	t	p-value
1. เพศ	ชาย	439	4.50	0.76	4.49	0.00**
	หญิง	219	4.21	0.68		
2. อายุ	อายุน้อย	325	4.30	0.68	3.85	0.00**
	อายุมาก	333	4.54	0.80		
3. ระดับการศึกษา	การศึกษาน้อย	320	4.46	0.79	1.72	0.09
	การศึกษามาก	338	4.35	0.71		
4. ฐานะทางเศรษฐกิจ	ฐานะต่ำ	362	4.37	0.77	1.24	0.21
	ฐานะสูง	296	4.45	0.73		

**Sig. < 0.01

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. จำแนกตามคุณลักษณะของสมาชิก อบต.

คุณลักษณะของสมาชิก อบต.		n	พฤติกรรมรักษาระเบียบ			
			$\bar{x}$	S.D.	t	p-value
1. เพศ	ชาย	439	4.70	0.66	0.85	0.39
	หญิง	219	4.75	0.68		
2. อายุ	อายุน้อย	325	4.74	0.69	0.39	0.69
	อายุมาก	333	4.72	0.64		
3. ระดับการศึกษา	การศึกษาน้อย	320	4.64	0.68	2.67	0.01*
	การศึกษามาก	338	4.79	0.65		
4. ฐานะทางเศรษฐกิจ	ฐานะต่ำ	362	4.81	0.65	3.57	0.00**
	ฐานะสูง	296	4.61	0.67		

*Sig. < 0.05 และ **Sig. < 0.01

9. สรุปผลการวิจัย

1) สมาชิก อบต. มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

2) สมาชิก อบต. ที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3) สมาชิก อบต. ที่มีระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีพฤติกรรมรักษาระเบียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

10. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีข้อค้นพบหลายประการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. แต่ในส่วนนี้จะอภิปรายผลตามสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า สมาชิก อบต. มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{x}$ = 4.41 และ 4.40 ตามลำดับ) จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมทั้งสองด้านดังกล่าวของสมาชิก อบต. อยู่ในระดับค่อนไปในทางสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมาชิก อบต. มีความพร้อม โดยเห็นว่าบทบาทและหน้าที่ในด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ ศรีภักดี [1] ที่ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการป่าชุมชน ในพื้นที่อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า สมาชิก อบต. มีความพร้อมในการจัดการป่าชุมชนในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่า สมาชิก อบต. มีความพร้อมในการจัดการป่าชุมชนด้านการแก้ไขปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ และด้านการประเมินผล ในระดับสูง

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า สมาชิก อบต.ที่มีเพศและอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกัน และสมาชิก อบต.ที่มีการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีพฤติกรรมรักษาระเบียบแตกต่างกันนั้น โดยกรณีของสมาชิก อบต. ที่มีเพศต่างกัน อาจมีความสนใจศึกษาและเรียนรู้ในสิ่งที่แตกต่างกันได้ ซึ่งเพศเป็นความแตกต่างกันโดยธรรมชาติของบุคคล ซึ่งส่งผลให้เกิดการยอมรับในบทบาททางเพศที่แตกต่างกันด้วย โดยเฉพาะพฤติกรรมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมป่าชุมชน จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแตกต่างกัน ดังที่ อินทิรา สมบัติชัย [2] ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน: กรณีศึกษาบ้านสวนพลู (พุต่อ) และบ้านป่าอู ตำบลทัพหลวง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี พบว่า ปัจจัยด้านเพศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน โดยพบในทั้งสองหมู่บ้าน และ ดารา ทีปะปาล [3] กล่าวไว้ว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลนับเป็นปัจจัยภายในที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภค ซึ่งสอดคล้องกับ นิรมล กลับชุ่ม [4] ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรู้และพฤติกรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครูเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานครของนักศึกษาขึ้นอยู่กับเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และงานวิจัยของ ชัชนันท์ วีระฉายา [5] ที่ศึกษาการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติ กับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมระหว่างนิสิตชายกับนิสิตหญิงพบว่ามีพฤติกรรมการบริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมาชิก อบต.ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพราะบุคคลมีอายุแตกต่างกันย่อมมีประสบการณ์และมีความสามารถแตกต่างกัน เนื่องจากอายุเป็นตัวกำหนดวุฒิภาวะทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีกลุ่มสังคม (Social categories theory) ที่สรุปว่าบุคคลที่มีลักษณะทางสังคม (เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา ฯลฯ) คล้ายกันจะมีพฤติกรรมการสื่อสารคล้ายคลึงกัน [6] ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุมพล ชัยชนะ [7] ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี จังหวัดราชบุรี พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยราษฎรที่มีอายุน้อยมีความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในเชิงบวก งานวิจัยของ จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร และฉกาจ ราชบุรี [8] ได้ทำการศึกษาความรู้และเจตคติของนักท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ผลพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีเจตคติต่อการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 งานวิจัยของ เสาวลักษณ์ นวเจริญกุล [9] ที่ได้ทำการศึกษา

พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวถูกต้องในระดับปานกลาง และพบว่าอายุเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว และงานวิจัยของ กฤษณา เพ็ชรเจริญ [10] ที่ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อการอุปโภคผลิตภัณฑ์ฉลากเขียว โดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน แล้วพบว่าอายุที่แตกต่างกันจะก่อให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องระดับการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 34-42 ปี เป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมทุกกิจกรรม แตกต่างกันตามอายุ โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 34-42 ปี เป็นกลุ่มที่มีความต้องการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมมากกว่ากลุ่มอื่น

สมาชิก อบต.ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมรักษาระเบียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะระดับการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความคิด ความเชื่อ เพราะการศึกษาในแต่ระดับและแต่ละช่วงจะช่วยสร้างความคิด ความเข้าใจของแต่ละบุคคลที่ระดับแตกต่างกันออกไป ดังนั้นระดับการศึกษาจะสะท้อนถึงความรู้ที่มีอยู่ การรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับข้อเท็จจริง แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เรียกเอาสิ่งที่รู้ออกมาปรากฏให้สังเกตได้ วัดได้ รวมทั้งสามารถถ่ายทอดให้บุคคลอื่นรับทราบได้ โดยมีผลงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความรู้กับพฤติกรรมคือ อินทิรา สมบัติชัย [2] ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน: กรณีศึกษาบ้านสวนพลู (พุต่อ) และบ้านป่าอู ตำบลทัพหลวง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี พบว่า ปัจจัยด้านระดับการศึกษา เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน โดยพบในทั้งสองหมู่บ้าน งานวิจัยของชุมพล ชัยชนะ [7] ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี จังหวัดราชบุรี พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยราษฎรที่มีระดับการศึกษาสูงมีความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในเชิงบวก งานวิจัยของ จารุวรรณ ศรีภักดี [1] ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการป่าชุมชน ในพื้นที่อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ระดับการศึกษา การเข้ารับการฝึกอบรมด้านป่าชุมชน การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องป่าชุมชน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับป่าชุมชนของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการป่าชุมชน และงานวิจัยของ ทัศนียา บริพิศ [11] ที่ศึกษาบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรปราการ แล้วพบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการการอนุรักษ์ป่าชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และยังพบว่าระดับการศึกษามีความแตกต่างกันกับบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมาชิก อบต.ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าฐานะครอบครัวที่ต่างกัน อาจส่งผลต่อกิจกรรมภายในครอบครัวที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวได้ จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะแตกต่างกัน สอดคล้องกับ Kotler (1994) อ้างถึงในชัชนันท์ วีระฉายา [5] ได้กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภคขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ 2 กลุ่ม คือ อิทธิพลของพลังทางสังคมและกลุ่ม และอิทธิพลของพลังทางจิตวิทยา โดยปัจจัยด้านอิทธิพลของพลังทางสังคมและกลุ่มที่สำคัญประการหนึ่งคือ “ชนชั้นทางสังคม” ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มบุคคลผู้ที่มีความคล้ายกันในด้านพฤติกรรม ซึ่งมีฐานะ

ทางเศรษฐกิจเป็นเกณฑ์ ชนชั้นทางสังคมกำหนดตำแหน่งของบุคคลภายในระบบชั้นทางสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับพฤติกรรมผู้บริโภค เนื่องจากแบบของการบริโภคมักจะเกี่ยวพันกับชนชั้นทางสังคมโดยตรง โดยสมาชิกของชั้นทางสังคมเดียวกันมีพฤติกรรมเหมือนกัน มีค่านิยมความเชื่อและแบบของการบริโภคคล้ายกัน คุณสมบัติประการนี้มีความสำคัญกับพฤติกรรมการบริโภค เนื่องจากบุคคลที่สังกัดชนชั้นทางสังคมเดียวกันมักจะซื้อสินค้าประเภทเดียวกัน จากร้านค้าประเภทเดียวกันและเปิดรับสื่อประเภทเดียวกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศร์พงศ์ ชำนาญบริรักษ์ [12] ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าไม้ของราษฎรรอบแนวเขตป่าชุมชนป่าเขาวง ตำบลวังตะเฆ่ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ พบว่า พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าไม้ ในประเด็นต่อไปนี้ คือ (1)การเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกป่า ดูแลรักษาและการอนุรักษ์ป่าไม้ (2)การร่วมบริจาคสิ่งของ แรงงานเพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์ไม้ (3)การร่วมจัดทำป้ายและปักหลักบอกแนวเขตป่าอนุรักษ์และป่าชุมชน (4)การใช้ก๊าซหุงต้มเพื่อประกอบอาหารแทนการใช้ฟืนหรือถ่านไม้จากป่า (5)การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรับการสนับสนุนกล้าไม้ ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง ในการบำรุงรักษาป่าไม้ (6)การร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับองค์กรที่ทำหน้าที่ดูแลรักษาป่า (7)ประชาสัมพันธ์หรือให้คำแนะนำแก่ชุมชนให้เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ป่าไม้ (8)การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมวลชน กลุ่ม องค์กรมาร่วมรณรงค์การอนุรักษ์ป่าที่ทางราชการจัดให้มีขึ้น (9)การร่วมติดตามการปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ในชุมชนร่วมกับคณะกรรมการป่าชุมชน และ (10)การปลูกต้นไม้เพื่อไว้ใช้สอยในที่ดินของตนเอง ปัจจัยเหล่านี้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนราษฎร งานวิจัยของ อินทิรา สมบัติชัย [2] ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน: กรณีศึกษาบ้านสวนพลู (พุต่อ) และบ้านป่าอู ตำบลทัพหลวง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี พบว่า ปัจจัยด้านระดับการศึกษา เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน โดยพบในทั้งสองหมู่บ้าน และงานวิจัยของ ประเสริฐ แก้วประดับ [13] ศึกษาการยอมรับกฎระเบียบ ข้อบังคับป่าชุมชนดงใหญ่ ของประชาชนตำบลสร้างถ่อน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า รายได้ของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎระเบียบข้อบังคับป่าชุมชนดงใหญ่ในภาพรวม (รวม 3 ด้าน คือ การยอมรับกฎระเบียบข้อบังคับป่าชุมชนทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับป่าชุมชน)

11. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่พบว่า สมาชิก อบต. มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง จะเห็นได้ว่าสมาชิก อบต. ตระหนักในบทบาทและหน้าที่ในด้านการคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนในระดับหนึ่ง แต่หน่วยงานภาครัฐก็ควรจะยังคงให้ความสำคัญกับการส่งเสริมพฤติกรรมดังกล่าวในกลุ่มสมาชิก อบต. ต่อไป ทั้งนี้เพราะสมาชิก อบต. มีการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงตามวาระการดำรงตำแหน่ง นอกจากนี้เพื่อเป็นการยกระดับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนให้สูงขึ้น อาจพิจารณาตัวแปรด้านอายุ ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจประกอบด้วย

เอกสารอ้างอิง

[1] จารุวรรณ ศรีภักดี. 2550. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการป่าชุมชนในพื้นที่อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

[2] อินทิรา สมบัติชัย. 2543. **ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน: กรณีศึกษาบ้านสวนพลู (พุต่อ) และบ้านป่าอู ตำบลทัพหลวง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

[3] ดารา ทีปะปาล. 2542. **พฤติกรรมผู้บริโภค.** กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.

[4] นิรมล กลับชุ่ม. 2534. **ความรู้และพฤติกรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครูเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

[5] ชัชนันท์ วีระฉายา. 2546. **การเปิดรับสื่อ ความรู้ทัศนคติ กับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

[6] De Fleur, M. L. 1966. **Theories of Mass Communication.** New York : David Mckay.

[7] ชุมพล ชัยชนะ. 2544. **ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี จังหวัดราชบุรี.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

[8] จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร และฉกาจ ราชบุรี. 2550 ศึกษาความรู้และเจตคติของนักท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม.** 6(1) : 96-104.

[9] เสาวลักษณ์ นวเจริญกุล. 2541. **พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี.** วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล.

[10] กฤษณา เพ็ชรเจริญ. 2543. **แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อการอุปโภคผลิตภัณฑ์ฉลากเขียว.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

[11] ทัศนียา บริพิศ. 2548. **บทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสมุทรปราการ.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

[12] นริศร์พงศ์ ชำนาญบริรักษ์. 2545. **พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าไม้ของราษฎรรอบแนวเขตป่าชุมชนป่าเขาวง ตำบลวังตะเฆ่ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ.** วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น

[13] ประเสริฐ แก้วประดับ. 2548. **การยอมรับกฎระเบียบ ข้อบังคับป่าชุมชนดงใหญ่ของประชาชนตำบลสร้างถ่อน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

แรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร

Motivation to Continue Vocational Degree in Business Major of Diploma Students in Bangkok Metropolitan

ศรัณญา ศรีสุนทร* ผดุงชัย ภู่พัฒน์ ศิริรัตน์ เพ็ชร์แสงศรี*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนที่เข้าศึกษาในประเภทวิชาพาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น ชั้นปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน จากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test และ one-way ANOVA ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) แรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก 2) นักเรียนที่มีเพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: แรงจูงใจของการศึกษาต่อ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the motives of students to continue Vocational degree in Business Major in Bangkok Metropolitan, (2) to compare the motivation of diploma students who continued Vocational Degree in Bangkok Metropolitan by gender and academic achievement. The researcher collected data from students

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** อาจารย์ ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

who studied in the Department of Commerce in the first year of a second semester school year 2009 in vocational schools administered by the Office of Vocational Education Commission, Bangkok. There were 357 samples selected from multi stage random sampling. The instrument was a five rating scale questionnaire that had reliability at 0.92. Questionnaires and data were analyzed by statistical packages program. The statistics used in this study were presented as percentage, mean, standard deviation, test t-test and one-way ANOVA with statistical significance at the 0.05 level.

The findings were as follows :

1) Motivation of diploma students to continue Vocational Degree in Business Major in Bangkok Metropolitan were at high level. 2) Students who were different in gender and learning achievement had significant different motives to continue Vocational Degree in Bangkok Metropolitan at 0.05 level.

Keywords : Motivation to continue Vocational Degree Department of Commerce Major of Diploma Students Bangkok Metropolitan

1. บทนำ

ประเทศชาติจะมีความเจริญรุ่งเรือง มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจการเมืองสังคม และวัฒนธรรมนั้นจะต้องมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพดี การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสามารถดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพในการทำงานและประกอบอาชีพ คือ การให้การศึกษาดังที่กล่าวแล้วนั้น ก็เพื่อให้บุคคลได้รู้จักตนเองพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถและเลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม เมื่อบุคคลใดตัดสินเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่งแล้ว บุคคลนั้นจะต้องเรียนรู้และฝึกฝนเพื่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญ ระยะเวลาในการเรียนรู้และฝึกฝนนั้นจะใช้เวลานานมากน้อยเพียงใดจะขึ้นอยู่กับลักษณะของอาชีพแต่ละอาชีพ ถ้าบุคคลตัดสินใจเลือกอาชีพผิดหรือพลาดพลั้งไป ย่อมจะก่อให้เกิดผลเสียแก่ตนเองในด้านเวลาและกำลังทรัพย์ รวมทั้งเสียหายต่อสังคมและประเทศด้วย

การที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างฉลาดนั้นจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการรู้จักตนเอง รู้จักโลกของงาน รู้ข้อเท็จจริงของงานอาชีพ และประเภทของอาชีพต่างๆ และการเลือกอาชีพของแต่ละบุคคลมีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาทางการศึกษา

การจัดการศึกษาในประเภทวิชาพาณิชยกรรมได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนวิชาชีพพื้นฐาน ในชั้นปีที่ 1 ของหลักสูตร เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางให้แก่นักเรียน ในการพิจารณาตัดสินใจได้ว่าตนเองนั้นมีความเหมาะสมในกลุ่มวิชาชีพประเภทใดในสาขาวิชาพณิชยการ

การศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถาบันอาชีวศึกษานั้น แต่ละคนอาจมีเหตุผลมีแรงจูงใจแตกต่างกันไป เพื่อนำเอาความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานให้มีความก้าวหน้า ต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษาเพื่อนำไปประกอบการแสวงหาความก้าวหน้าและความมั่นคงในชีวิต

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร ตลอดจนศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. สมมติฐานการวิจัย

1. เพศต่างกัน มีแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมแตกต่างกัน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมแตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ประมวลจากทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Crites [1] และพัฒนาการทางอาชีพของ Super, Donald.E. [2] มาใช้เป็นแนวทางในการวิจัยซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้คือ ด้านตนเอง ด้านอาชีพ ด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่เข้าศึกษาในประเภทวิชาพาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,254 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่เข้าศึกษาในประเภทวิชาพาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 357 คน โดยใช้เกณฑ์ตามตารางของ Krejcie and Morgan ได้จากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling)

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

5.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

5.3.1.1 เพศ

1. ชาย
2. หญิง

5.3.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ต่ำกว่า 2.00
2. 2.00 – 2.99
3. 3.00 – 4.00

5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้แบบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม โดยพิจารณาจาก 4 ด้าน คือ ด้านตนเอง ด้านอาชีพ ด้านสภาพเศรษฐกิจ และด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์จำนวน 7 ชุด หลังได้รับคืนมาและตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องแล้วมีจำนวน 357 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของกลุ่มตัวอย่าง

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย แบ่งเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม จำแนกตามภาพรวมทุกด้าน และเป็นรายข้อของแต่ละด้าน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับแรงจูงใจ
4.50 – 5.00	มากที่สุด
3.50 – 4.49	มาก
2.50 - 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	น้อย
0.50 – 1.49	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยทดสอบค่าทางสถิติ t-test และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ใช้การทดสอบค่าทางสถิติ F-test และเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe'

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม จำแนกตามภาพรวม

ลำดับที่	แรงจูงใจของการศึกษาต่อ	n=357		ระดับของแรงจูงใจ
		$\overline{X}$	S.D.	
1	ด้านตนเอง	3.83	0.83	มาก
2	ด้านอาชีพ	3.97	0.89	มาก
3	ด้านสภาพเศรษฐกิจ	3.98	0.81	มาก
4	ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	3.74	1.06	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.86	0.54	มาก

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร ภาพรวมทุกด้านโดยจำแนกตามเพศ โดย วิธี t-test

แรงจูงใจของการศึกษาต่อ	ชาย n=124		หญิง n=233		t	Prob.
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1. ด้านตนเอง	3.77	0.85	3.85	0.81	1.29	0.198
2. ด้านอาชีพ	3.88	0.95	4.02	0.86	1.96	0.052
3. ด้านสภาพเศรษฐกิจ	3.82	0.91	4.07	0.74	3.56	0.000*
4. ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	3.55	1.13	3.84	1.00	3.74	0.000*
รวม	3.74	0.58	3.93	0.50	3.15	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร รายด้านและภาพรวมโดยจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยวิธี F-test

แรงจูงใจของการศึกษาต่อ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ด้านตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	13.90	2.00	6.95	21.08	0.000*
	ภายในกลุ่ม	116.68	354.00	0.33		
	รวม	130.58	356.00			
ด้านอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	10.78	2.00	5.39	17.48	0.000*
	ภายในกลุ่ม	109.13	354.00	0.31		
	รวม	119.91	356.00			
ด้านสภาพเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	15.14	2.00	7.57	23.11	0.000*
	ภายในกลุ่ม	115.95	354.00	0.33		
	รวม	131.09	356.00			
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	9.01	2.00	4.51	9.30	0.000*
	ภายในกลุ่ม	171.50	354.00	0.48		
	รวม	180.52	356.00			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	11.34	2.00	5.67	21.92	0.000*
	ภายในกลุ่ม	91.56	354.00	0.26		
	รวม	102.89	356.00			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ แรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานครโดยจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตามด้านตนเอง โดยวิธี Scheffe'

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
		ต่ำกว่า 2.00	2.00 – 2.99	3.00 – 4.00
	$\overline{X}$	3.66	3.65	4.05
ต่ำกว่า 2.00	3.66	-	0.01	0.39*
2.00 – 2.99	3.65	-	-	0.40*
3.00 – 4.00	4.05	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ แรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานครโดยจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตามด้านอาชีพ โดยวิธี Scheffe'

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		**ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**		
		ต่ำกว่า 2.00	**2.00 – 2.99**	**3.00 – 4.00**
	$\overline{X}$	**3.87**	**3.81**	**4.17**
ต่ำกว่า 2.00	3.87	-	0.06	0.30*
2.00 – 2.99	3.81	-	-	0.36*
3.00 – 4.00	4.17	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ แรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานครโดยจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน ตามด้านสภาพเศรษฐกิจ โดยวิธี Scheffe'

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		**ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**		
		ต่ำกว่า 2.00	**2.00 – 2.99**	**3.00 – 4.00**
	$\overline{X}$	**3.86**	**3.79**	**4.22**
ต่ำกว่า 2.00	3.86	-	0.07	0.36*
2.00 – 2.99	3.79	-	-	0.43*
3.00 – 4.00	4.22	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ แรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานครโดยจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตามด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยวิธี Scheffe'

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		**ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**		
		ต่ำกว่า 2.00	**2.00 – 2.99**	**3.00 – 4.00**
	$\overline{X}$	**3.56**	**3.62**	**3.92**
ต่ำกว่า 2.00	3.56	-	0.06	0.36*
2.00 – 2.99	3.62	-	-	0.30*
3.00 – 4.00	3.92	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

10. สรุปผลการวิจัย

1. แรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านตนเอง โดยภาพรวมนักเรียนมีแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านอาชีพ โดยภาพรวมนักเรียนมีแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชย -กรรม อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านสภาพเศรษฐกิจ โดยภาพรวมนักเรียนมีแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมนักเรียนมีแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชย-กรรมแตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านตนเอง และด้านอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมแตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

11. อภิปรายผลการวิจัย

ตอนที่ 1 แรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

1. ด้านตนเอง โดยภาพรวม นักเรียนส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนที่เรียนในประเภทวิชานี้เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

2. ด้านอาชีพ โดยภาพรวม นักเรียนส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญเกี่ยวกับโอกาสที่ดีในการทำงานเป็นลำดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย [3] พบว่า นักเรียนต้องการเลือกเรียนวิชาชีพที่หางานทำง่าย รายได้ดี และเป็นวิชาชีพที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะ

3. ด้านสภาพเศรษฐกิจ โดยภาพรวม นักเรียนส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป็นประเภทวิชาที่ตลาดแรงงานมีความต้องการสูงในปัจจุบัน ดังที่บังอร เปี่ยมรอด [4] ได้ให้แนวทางการเลือกศึกษาต่อไว้ในบทความเรื่อง “ประโยชน์ของข้อมูล” ว่า หลักสำคัญในการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพด้านความรู้เกี่ยวกับข้อมูลนั้น นักเรียนต้องรู้จักข้อมูลเกี่ยวกับภาวะตลาดแรงงานและแนวโน้มความต้องการแรงงานในอนาคตนอกจากการรู้จักตนเอง

4. ด้านสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป็นประเภทวิชาที่ท้าทายความสามารถและเปิดโอกาสให้แสดงออกได้ซึ่งสอดคล้องกับ Ginzberg [5] ที่กล่าวว่า ช่วงอายุตั้งแต่ 11-17 ปี จะเป็นระยะทดลองบทบาท

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานครโดยจำแนกตามเพศ ในภาพรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านสภาพเศรษฐกิจ และด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรายได้ของผู้สนับสนุนการเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก จึงส่งผลทำให้นักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อประเภทวิชานี้ เพราะเป็นประเภทวิชาที่สามารถหางานทำได้ในอนาคต และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการของอาชีพของ Super ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 คือ เพศต่างกัน มีแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชกรรมแตกต่างกัน ส่วนในด้านตนเอง และด้านอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความสนใจและสติปัญญาของนักเรียนแต่ละคนไม่เท่ากันจึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกันดังที่Super, Donald.E. [6] ได้กล่าวว่า บุคคลมีความแตกต่างกันทั้งด้านความสามารถ ความสนใจและบุคลิกภาพ และถ้ารายได้ของผู้สนับสนุนการการเรียนของนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกันก็จะทำให้เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในครอบครัวซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกันดังที่ระวีวรรณ ชินะตระกูล [7] ที่กล่าวว่า ผู้เรียนมีรายได้ของครอบครัวต่ำก็จะทำให้เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่างๆ ในครอบครัวซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียน สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2. คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมแตกต่างกัน

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาแรงจูงใจแล้วนำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนนักศึกษา และกลุ่มเป้าหมายได้รับรู้ในแต่ละด้าน

2. สถานศึกษาควรศึกษาแรงจูงใจของการศึกษาต่อของนักเรียนนักศึกษา เพื่อการวางแผนการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการจนสามารถสร้างเป็นภาพลักษณ์ของโรงเรียนในเชิงคุณภาพต่อไป

12.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาแรงจูงใจของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในเขตภาคกลาง

2. ควรศึกษาแรงจูงใจที่นักศึกษาเข้าศึกษาต่อในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านคุณภาพของสถานศึกษา ด้านความจำเป็นบางประการ ด้านความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การวางแผนปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงานต่อไป

เอกสารอ้างอิง

[1] Crites, J. O. 1971. **Vocational Psychology.** New York : McGraw-Hill Book Co.

[2] Super, Donald.E, Jean Pierre Jordaan. 1973. Career development theory. **British Journal of Guidance & Counselling.** 1973(1), 3 - 16

[3] ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย. 2532. **การสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี.** ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

[4] บังอร เปี่ยมรอด. 2529. ประโยชน์ของข้อมูล. **วารสารแนะแนว.**22(107): 39-42

[5] Ginzberg, Eli. 1974. **Counseling for Career Development.** Boston : Houghton Mifflin.

[6] Super, Donald.E. 1957. **Career Patterns as a Basic for Vocational.** New York : Harper and Brothers.

[7] ระวีวรรณ ชินะตระกูล. 2547. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2542 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม.**3(1),8-15

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ กรณีศึกษาบริษัท เคแอลเค อินดัสตรี จำกัด

Work Motivation and Organizational Commitment of Employees in Automotive Enterprises: Case Study of KLK Industry Company Limited.

ชนาทิพย์ พลเสน* วรนารถ แสงมณี ณัฐวุฒิ โรจน์นิรุตติกุล*****

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ (2) ศึกษาความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับปฏิบัติการ และ(3) เปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับปฏิบัติการ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากพนักงานระดับปฏิบัติการ ในบริษัท เคแอลเค อินดัสตรี จำกัด ด้วยขนาดตัวอย่าง 295 คน การวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ด้านความต้องการทางกายภาพ ความต้องการความรักและเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม และความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านความต้องการความมั่นคงปลอดภัย และความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า พบว่า พนักงานมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ในส่วนของความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับปฏิบัติการ พบว่า พนักงานมีความผูกพันต่อองค์การในระดับปานกลาง

2) พนักงานที่มีอายุ ระดับการศึกษา และแผนกงานที่สังกัดต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนพนักงานที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในส่วนของความผูกพันต่อองค์การ พนักงานที่มี สถานภาพสมรส และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์การต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ความผูกพันต่อองค์การ ความต้องการทางกายภาพ ความต้องการความรักและเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม ความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า

---

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the work motivation of operative employee (2) to study the organizational commitment of operative employee and (3) to compare the work motivation and organizational commitment of operative employee classified by the personal factors. The sample size were 295 operative employee in KLK industry company limited which drawn by using simple random sampling technique. Questionnaire was used as the research instrument to collect data. Statistics used are percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA analysis and pearson's correlation of variance. The results were as follow:

1) Work motivation of operative employee in the dimension of physiological needs, love and belonging needs, and self actualization needs were in medium level. In addition, work motivation of operative employee in the dimension of safety needs and self esteem needs were in high level. For organizational commitment, operative employee had medium level of organizational commitment.

2) Employees with difference in age, education and department shown difference in work motivation with statistically significant at the level of 0.01. In addition, employee with difference in gender shown difference in work motivation with statistically significant at the of 0.05. For organizational commitment, employee with difference in marital status and experience shown difference in organizational commitment with statistically significant at the level of 0.05.

3) Work motivation and organizational commitment had correlation with statistically significant at the level of 0.01.

Keywords : Work motivation, Organizational commitment, Physiological needs, Love and Belonging needs, self esteem needs

1. บทนำ

จากแนวโน้มอุตสาหกรรมที่เริ่มฟื้นตัวขึ้น ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกชิ้นส่วนรถยนต์ไทยพลิกกลับมาขยายตัวสูง หลังจากนั้นในช่วงเศรษฐกิจฟื้นตัวในช่วงปลายปี พ.ศ. 2552 ได้เกิดภาวะขาดแคลนแรงงานพื้นฐานในภาคอุตสาหกรรมการผลิตส่งออก เนื่องจากมีคำสั่งซื้อสินค้าเข้ามาเพิ่มขึ้น จากปัญหาด้านแรงงานดังกล่าวทำให้บุคลากรในองค์การ หากได้รับการฝึกอบรมจนมีทักษะและความสามารถสูงแล้ว อาจเปลี่ยนงานไปอยู่กับบริษัทอื่น ซึ่งจะเป็นการลงทุนที่สูญเปล่า โดยเฉพาะแรงงานที่มีประสบการณ์การทำงานสูง สามารถดึงตัวมาปฏิบัติงานในธุรกิจอุตสาหกรรมที่มีความใกล้เคียงกันได้ทันที การแก้ปัญหาอีกทางคือ การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้แรงงานมีความรู้สึกพึงพอใจในการปฏิบัติงานกับสถานประกอบการนั้นๆ ปัญหาแรงจูงใจเห็นได้จากปัญหาคุณภาพชิ้นงานไม่ได้มาตรฐาน ปริมาณชิ้นงานเสียที่เพิ่มขึ้น ผลผลิตที่ตกต่ำ การขาดงาน ผลงานที่เสียหายและบกพร่อง การขาดการเอาใจใส่ในงานของพนักงานล้วนเป็นสัญญาณบอกเหตุของคนที่ไม่มีแรงจูงใจ

นอกจากนี้ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานก็เป็นเรื่องสำคัญ โดยพนักงานตัดสินใจเข้าร่วมทำงานกับบริษัทก็เพื่อแลกเปลี่ยนกับค่าตอบแทนที่บริษัทเสนอให้ หากบริษัทไม่สามารถตอบสนองความต้องการส่วนนี้ได้พนักงานก็จะลาออกไป หรือพนักงานไม่ลาออก แต่ลดประสิทธิภาพในการทำงานลง [1]

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแรงจูงใจในการทำงานและความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับปฏิบัติการ ในโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ กรณีศึกษา บริษัทเคแอลเค อินดัสตรี จำกัด โดยในการศึกษาครั้งนี้จะใช้ปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อศึกษาถึงแรงจูงใจในการทำงานและความผูกพันต่อองค์การเพื่อให้พนักงานปฏิบัติงานในองค์การให้นานที่สุดเท่าที่จะนานได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ
2. เพื่อศึกษาความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับปฏิบัติการ
3. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับปฏิบัติการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ประเภทการจ้างงาน และแผนกงานที่สังกัด แตกต่างกัน จะมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน สถานภาพสมรส ประเภทการจ้างงาน และแผนกงานที่สังกัด แตกต่างกัน จะมีความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานนั้น มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับปฏิบัติการ ในโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ กรณีศึกษาบริษัท เคแอลเค อินดัสตรี จำกัด

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยจากทฤษฎีแรงจูงใจและแนวคิดด้านความผูกพันโดยในด้านเนื้อหาจะมุ่งที่จะนำเอาแนวคิดและทฤษฎีความต้องการไปประยุกต์ใช้ในองค์การเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน จากการศึกษาถึงทฤษฎีแรงจูงใจในการทำงานตามแนวทฤษฎีของมาสโลว์ [2] ในหนังสือจิตวิทยาการศึกษาของสุรางค์ โค้วตระกูล และใช้นิยามของ Porter [3] เป็นแนวทางในการศึกษาความผูกพันต่อองค์การ โดยแบ่งข้อมูลตามลักษณะของตัวแปรเป็นดังนี้

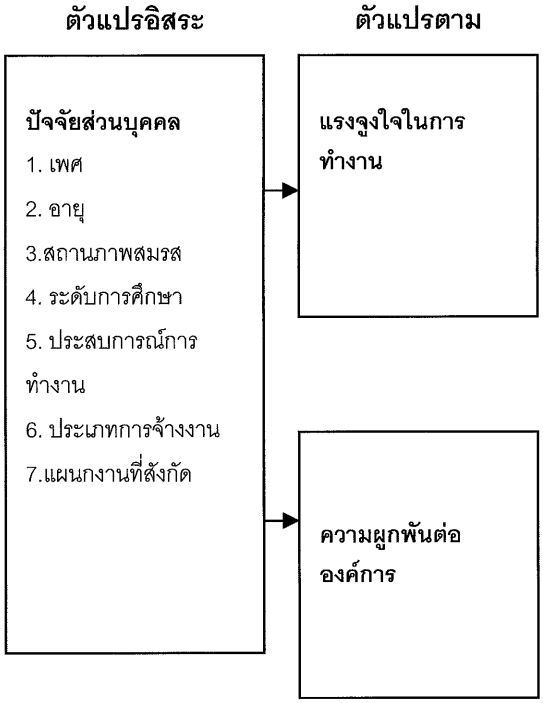

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ กรณีศึกษา บริษัท เคแอลเค อินดัสตรี จำกัด ซึ่งประกอบไปด้วย 2 โรงงาน รวมจำนวนพนักงานระดับปฏิบัติการทั้งหมด 1,123 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (เพ็ญแข แสงแก้ว) [4] มีขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 295 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ประเภทการจ้างงาน และแผนกงานที่สังกัด

2. ตัวแปรตาม คือ 1) แรงจูงใจในการทำงาน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ความต้องการทางกายภาพ ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการความรักและเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม ความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริง และพัฒนาตนเต็มที่ตามศักยภาพ 2) ความผูกพันต่อองค์การ 3 ด้าน คือ ด้านความภาคภูมิใจและความยึดมั่นในจุดมุ่งหมายและอุดมการณ์ขององค์การ ด้านความเต็มใจที่จะทำงานเพื่อความก้าวหน้าและประโยชน์ขององค์การ ด้านความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกขององค์การ

5.4 ระยะเวลาในการวิจัย

เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2553 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2554

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะของแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามเอง ประกอบด้วยข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ประเภทการจ้างงานและแผนกงานที่สังกัด

ส่วนที่ 2 และ **ส่วนที่ 3** แบบสอบถามด้านแรงจูงใจในการทำงาน ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม มีคำถามจำนวน 34 ข้อ และแบบสอบถามความผูกพันต่อองค์การของพนักงาน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อวัดความผูกพันต่อองค์การของพนักงาน มีคำถามจำนวน 15 ข้อ โดยเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตรวัดประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย คำถามเชิงบวก ให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความรู้สึกของตนเอง ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

การแปลความหมายข้อมูล ผู้วิจัยอาศัยเกณฑ์คะแนนของจุดตัดของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535.23-24) [5] ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับแรงจูงใจ/ความผูกพัน
1.00-1.50	น้อยที่สุด
1.51-2.50	น้อย
2.51-3.50	ปานกลาง
3.51-4.50	มาก
4.51-5.00	มากที่สุด

การแปลความหมายของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ 0.000-0.999 หมายถึง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันมาก

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่าหรือเท่ากับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นแตกต่างกันมาก

ส่วนที่ 4. แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์การจำนวน2ข้อ

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการเก็บรวมรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับพนักงานและเก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวผู้วิจัยเอง

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติผู้วิจัย SPSS For Windows [6] ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์การ และความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์การ โดยใช้การทดสอบแบบ t-test สำหรับการทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA) [7] สำหรับทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไปที่เป็นอิสระต่อกัน และหากพบว่ามีความแตกต่างกันภายในกลุ่ม จะทำการทดสอบว่าคู่ใดมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันด้วยวิธี Least Significant Different (LSD) และนำข้อมูลระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์การมาประมวลหาค่าความสัมพันธ์ กล่าวคือ ถ้าเป็นไปในทางบวก แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในลักษณะ ที่คล้อยตามกัน ถ้าเป็นไปในทางลบ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันทางตรงกันข้ามหรือผกผันกัน สำหรับระดับความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
สูงกว่า 0.800	สูงมาก
ระหว่าง 0.601-0.800	สูง
ระหว่าง 0.401-0.600	ปานกลาง
ระหว่าง 0.200-0.400	ต่ำ
ต่ำกว่า 0.200	ต่ำมาก

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 295 หน่วยวิเคราะห์

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	226	76.61
หญิง	69	23.39
อายุ		
ไม่เกิน 20 ปี	38	12.88
มากกว่า 20-30 ปี	157	53.22
มากกว่า 30 ปี	100	33.90
สถานภาพ		
โสด	153	51.86
สมรส	139	47.12
หย่า/หม้าย/แยกกันอยู่	3	1.02
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าอนุปริญญา	116	39.32
อนุปริญญา (ปวส.)	143	48.48
สูงกว่าอนุปริญญา (ปวส.)	36	12.20
ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	54	18.31
มากกว่า 1-3 ปี	109	36.95
มากกว่า 3-5 ปี	85	28.81
มากกว่า 5 ปี	47	15.93
ประเภทการจ้างงาน		
พนักงานรายวัน	70	23.73
พนักงานรายเดือน	225	76.27
แผนกงานที่สังกัด		
ประกอบชิ้นส่วน/เชื่อม	41	13.90
ปั๊ม	128	43.39
ประกอบแม่พิมพ์	17	5.76
โซ่และดัดลวด/กลึง/เครื่องจักร	32	10.85
คลังสินค้า/สโตร์	20	6.78
INCOMMING/ตรวจสอบ	37	12.54
ชิ้นงาน	20	6.78
ซ่อมงาน / ซ่อมบำรุง		
รวม	**295**	**100.00**

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	$\overline{X}$	S.D.	**ระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน**
1. ความต้องการทางกายภาพ	3.291	0.591	ปานกลาง
2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย	3.516	0.492	ปานกลาง
3.ความต้องการความรักและเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม	3.418	0.420	มาก
4. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า	3.523	0.462	ปานกลาง
5. ความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน	3.345	0.603	มาก
แรงจูงใจโดยภาพรวม	3.428	0.271	ปานกลาง

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับปฏิบัติการ

ความผูกพันต่อองค์การ	$\overline{X}$	S.D.	**ระดับความผูกพันต่อองค์การ**
1. ด้านความภาคภูมิใจและความยึดมั่นในจุดมุ่งหมายและอุดมการณ์ขององค์การ	3.420	0.496	ปานกลาง
2. ด้านความเต็มใจที่จะทำงานเพื่อความก้าวหน้าและประโยชน์ขององค์การ	3.455	0.544	ปานกลาง
3.ด้านความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกขององค์การ	3.374	0.542	ปานกลาง
ความผูกพันต่อองค์การโดยภาพรวม	3.416	0.344	ปานกลาง

ตารางที่ 4 ค่า p-value ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับปฏิบัติการ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้วยวิธี t-test หรือ One-Way ANOVA

ด้าน	p-value						
	เพศ	อายุ	สถานภาพสมรส	ระดับการศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน	ประเภทการจ้างงาน	แผนกงานที่สังกัด
แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	0.032*	0.010**	0.079	0.000**	0.955	0.518	0.000**
ความผูกพันต่อองค์การ	0.867	0.430	0.027*	0.727	0.011*	0.645	0.698

หมายเหตุ *หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, **หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 5 ค่า p-value ของผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการที่มีอายุต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

อายุ	$\overline{X}$	กลุ่มที่	กลุ่มที่		
			1	2	3
ไม่เกิน 20 ปี	3.397	1	-	0.562	0.137
มากกว่า 20-30 ปี	3.453	2	-		0.003**
มากกว่า 30 ปี	3.493	3	-		-

หมายเหตุ **หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 6 ค่า p-value ของผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

ระดับการศึกษา	$\overline{X}$	กลุ่มที่	กลุ่มที่		
			1	2	3
ต่ำกว่าอนุปริญญา	3.491	1	-	0.000**	0.811
อนุปริญญา(ปวส.)	3.453	2	-	-	0.019*
สูงกว่าอนุปริญญา(ปวส.)	3.784	3	-	-	-

หมายเหตุ *หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, **หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 7 ค่า p-value ของผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการที่มีแผนกงานที่สังกัดต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

แผนกงานที่สังกัด	$\overline{X}$	กลุ่มที่	กลุ่มที่						
			1	2	3	4	5	6	7
ประกอบชิ้นส่วน และเชื่อม	3.467	1	-	0.008**	0.067	0.737	0.735	0.319	0.670
ปั๊ม	3.340	2	-	-	0.000**	0.005**	0.105	0.000**	0.129
ประกอบแม่พิมพ์	3.606	3	-	-	-	0.135	0.060	0.302	0.051
โซ่และดัดลวด กลึง เครื่องจักร	3.487	4	-	-	-	-	0.548	0.542	0.493
คลังสินค้า/สโตร์	3.442	5	-	-	-	-	-	0.252	0.939
INCOMMING/ตรวจสอบชิ้นงาน	3.526	6	-	-	-	-	-	-	0.218
ซ่อมงาน และซ่อมบำรุง	3.436	7	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ **หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 8 ค่า p-value ของผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

ประสบการณ์การทำงาน	$\overline{X}$	กลุ่มที่	กลุ่มที่			
			1	2	3	4
ต่ำกว่า 1 ปี	3.492	1	-	0.356	0.003**	0.597
1-3 ปี	3.440	2	-	-	0.012*	0.783
มากกว่า 3-5 ปี	3.316	3	-	-	-	0.023*
มากกว่า 5 ปี	3.456	4	-	-	-	-

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์การ จำแนกเป็นโดยรวมของพนักงานระดับปฏิบัติการโดยวิธี Pearson's Correlation

ตัวแปร	r	p-value
แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	0.239	0.000**
ความผูกพันต่อองค์การ		

หมายเหตุ **หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

10. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์การของพนักงานปฏิบัติการ ในบริษัท เคแอลเค อินดัสตรี จำกัด ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. พนักงานระดับปฏิบัติการส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีอายุ 20-30 ปี มีสถานภาพโสด โดยมีระดับการศึกษาคือ อนุปริญญา(ปวส.) มีประสบการณ์การทำงาน 1-3 ปี โดยเป็นพนักงานรายเดือน สังกัดแผนกปั๊ม

2. พนักงานระดับปฏิบัติการส่วนใหญ่ มีระดับแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความต้องการความรักและเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม 2) ด้านความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน และ 3) ด้านความต้องการทางกายภาพ มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง 4) ด้านความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า และ 5) ด้านความต้องการความมั่นคงปลอดภัยนั้นอยู่ในระดับมาก โดยระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจโดยรวมเท่ากับ 3.428

3. พนักงานระดับปฏิบัติการส่วนใหญ่ มีระดับความผูกพันต่อองค์การในแต่ละด้าน ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความภาคภูมิใจและความยึดมั่นในจุดมุ่งหมายและอุดมการณ์ขององค์การ 2) ด้านความเต็มใจที่จะทำงานเพื่อความก้าวหน้าและประโยชน์ขององค์การ และ 3) ด้านความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกขององค์การ อยู่ในระดับปานกลาง [8] โดยระดับความผูกพันต่อองค์การโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยระดับความผูกพันต่อองค์การโดยรวมเท่ากับ 3.416

4. พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยพนักงานที่มีอายุมากกว่า 20-30 ปี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างจากพนักงานที่มีอายุไม่เกิน 20 ปี และพนักงานที่มีอายุมากกว่า 30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญา และระดับอนุปริญญา (ปวส.) มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน แตกต่างจากพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าอนุปริญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีแผนกงานที่สังกัดต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยพนักงานที่สังกัดแผนกประกอบชิ้นส่วน/เชื่อม และแผนกปั๊ม มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน แตกต่างจากพนักงานที่สังกัดแผนกประกอบแม่พิมพ์ แผนกโซ่และดัดลวด กลึง เครื่องจักร แผนกคลังสินค้า/สโตร์ แผนกตรวจสอบชิ้นงาน แผนกซ่อมงานและซ่อมบำรุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

โดยพนักงานระดับปฏิบัติการที่มีสถานภาพสมรส ประสบการณ์การทำงาน และประเภทการจ้างงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

5. พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี มีความผูกพันต่อองค์การ แตกต่างจากพนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 5 ปี

โดยพนักงานระดับปฏิบัติการที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทการจ้างงาน และแผนกงานที่สังกัดต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์การไม่แตกต่างกัน

6. เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับปฏิบัติการโดยรวม พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความผูกพันต่อองค์การ โดยมีระดับความสัมพันธ์ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

11. อภิปรายผล

จากการศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์การของพนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ กรณีศึกษา บริษัท เคแอลเค อินดัสตรี จำกัด ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรังสิมา เหลืองอ่อน [9] ที่ศึกษา แรงจูงใจในการทำงานและขีดความสามารถของพนักงานระดับปฏิบัติการ กลุ่มผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ขนาดกลางและขนาดเล็ก จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าโดยภาพรวม กลุ่มผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ขนาดกลางและขนาดเล็ก จังหวัดสมุทรปราการ มีความต้องการแรงจูงใจในการทำงานอยู่ในระดับมากและปานกลาง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจเป็นเพราะเมื่อพิจารณาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแต่ละด้าน ทั้ง 5 ด้าน มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความต้องการความรักและเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม 2) ด้านความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน และ 3) ด้านความต้องการทางกายภาพ พนักงานมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง ทำให้ผลในภาพรวมของระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางด้วย

2. จากการศึกษาความผูกพันต่อองค์การ พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการนั้นมีความผูกพันต่อองค์การในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรัมพา ชำนาญไพร [10] ที่ศึกษาความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์การของพนักงานธนาคารกรุงเทพ (จำกัด) มหาชนในเขตกรุงเทพและปริมณฑล พบว่า พนักงานมีความผูกพันต่อองค์การโดยรวมในระดับปานกลาง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจเป็นเพราะเมื่อพิจารณาความผูกพันต่อองค์การแต่ละด้าน ทั้ง 3 ด้าน มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความภาคภูมิใจและความยึดมั่นในจุดมุ่งหมายและอุดมการณ์ขององค์การ 2) ด้านความเต็มใจที่จะทำงานเพื่อความก้าวหน้าและประโยชน์ขององค์การ และ 3) ด้านความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกขององค์การ พนักงานมีระดับความผูกพันต่อองค์การในระดับปานกลาง ทำให้ผลในภาพรวมของระดับความผูกพันต่อองค์การอยู่ในระดับปานกลางด้วย

3. จากการศึกษาเรื่องแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงาน พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิ่งกาญจน์ ปรางอุดม [11] ที่ศึกษาแรงจูงใจของพนักงานบริษัทพระนคร ยนตรการ จำกัด พบว่า พนักงานของบริษัทพระนคร ยนตรการ จำกัด ที่เพศแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจเป็นเพราะพนักงานที่เป็นเพศชายและหญิง ทำงานแยกกันแต่ละแผนก โดยเฉพาะในส่วนของแผนกปั๊มที่พนักงานในแผนกเป็นชายทั้งหมดทำให้มีความคิดในเรื่องของแรงจูงใจ มีความแตกต่างกัน ในแต่ละกลุ่มที่มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดกัน

พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีอายุต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิ่งกาญจน์ ปรางอุดม [11] พบว่า พนักงานของบริษัท พระนคร ยนตรการ จำกัด ที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เมื่อพิจารณาจากสถิติการลาออกส่วนใหญ่เป็นพนักงานที่อายุน้อย เพิ่งเริ่ม

งานไม่ถึง 1 ปี แต่พนักงานที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไปส่วนใหญ่ยังคงปฏิบัติงานกับองค์กร

พนักงานระดับปฏิบัติการ ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สวัสดิการ และเงินรางวัลต่างๆ ที่องค์การให้แก่พนักงานไม่ได้มีการกำหนดความแตกต่างของสถานภาพสมรส ซึ่งพนักงานทุกคนมีสิทธิ์เท่าเทียมกันจึงไม่มีผลต่อแรงจูงใจ

พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าอนุปริญญา มีโอกาสเปลี่ยนงานง่ายกว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญา เนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันให้ความสำคัญกับวุฒิการศึกษาในการรับพนักงานเข้าทำงานกับองค์การ ทำให้พนักงานสามารถเปลี่ยนงานไปอยู่กับองค์การอื่นๆ ได้ง่าย เมื่อได้รับเงินเดือน และสวัสดิการที่ดีกว่า

พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานจะมีหรือไม่มีประสบการณ์การทำงาน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ในเรื่องของแรงจูงใจในด้านกายภาพ ได้แก่ เงินเดือน สวัสดิการ ไม่แตกต่างกัน

พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีประเภทการจ้างงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีประเภทการจ้างงานรายวันและรายเดือน มีแรงจูงใจด้านความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน ได้แก่ การได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน และการได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา ไม่แตกต่างกัน

พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีแผนกงานที่สังกัดต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ในเรื่องของแรงจูงใจในด้านกายภาพ ได้แก่ ค่าล่วงเวลา ดังเห็นได้จากแต่ละแผนกมีจำนวนของงานล่วงเวลาแตกต่างกันทำให้พนักงานที่สังกัดแผนกที่มีงานล่วงเวลามาก ได้แก่ แผนกปั๊ม มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างจากแผนกที่มีงานล่วงเวลาน้อยกว่า

5.จากการศึกษาเรื่องความผูกพันต่อองค์การพบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีเพศที่ต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์การไม่แตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานไม่ว่าเป็นหญิงหรือชายต่างมีความเต็มใจที่จะทำงานเพื่อความก้าวหน้าและประโยชน์ขององค์การ จึงทำให้มีความผูกพันต่อองค์การไม่ต่างกัน

พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีอายุที่ต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์การไม่แตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานไม่ว่าจะมีอายุในช่วงใดต่างก็มีความภาคภูมิใจและความยึดมั่นในจุดมุ่งหมายและอุดมการณ์ขององค์การ จึงทำให้มีความผูกพันต่อองค์การไม่แตกต่างกัน

พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีสถานภาพสมรสที่ต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์การแตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเนตรนภา นันทพรวิญญู [12] ที่ศึกษาความผูกพันต่อองค์การของพนักงานบริษัท เซ็นทรัล รีเทล คอร์ปอเรชั่น จำกัด พบว่า พนักงานที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานที่สมรสแล้วมีระดับความผูกพันต่อองค์การมากกว่าพนักงานที่มีสถานภาพโสด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานที่สมรสแล้วมีความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกขององค์การมากกว่าพนักงานโสด

พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์การไม่แตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานทุกคน ไม่ว่าจะมีระดับการศึกษาใดๆ ต่างมีหน้าที่ความรับผิดชอบและจุดมุ่งหมายเหมือนๆ กัน คือ การเป็นสมาชิกองค์การที่มีความมั่นคง มีชื่อเสียง มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานและความมั่นคงในชีวิต ทำให้ความผูกพันต่อองค์การไม่ต่างกัน

พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานมากรู้สึกรักองค์การมากกว่า ที่องค์การได้ให้พนักงานเรียนรู้งานจากการทำงานกับองค์การมาเป็นระยะเวลานาน

6. จากการศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับปฏิบัติการ พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความผูกพันต่อองค์การ โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ กล่าวคือ พนักงานต้องการความมั่นคงในการทำงานกับองค์การ หากองค์การทำให้พนักงานรู้สึกถึงความไม่มั่นคง ก็จะทำให้ความเต็มใจที่จะทำงานเพื่อความก้าวหน้า และประโยชน์แก่องค์การน้อยลง

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้

จากผลการศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์การของพนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ กรณีศึกษาบริษัท เคแอลเค อินดัสตรี จำกัด พบว่า พนักงานมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์การในระดับปานกลาง ซึ่งทั้งแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์การเป็นสิ่งสำคัญต่อการทำงานของพนักงาน เมื่อพนักงานมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่ำ ทำให้พนักงานมีผลการปฏิบัติงานต่ำลง ส่วนความผูกพันต่อองค์การเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงถึงความพยายามของพนักงานอย่างเต็มที่ในการกระทำเพื่อประโยชน์ต่อองค์การ มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์การ เมื่อพนักงานมีความผูกพันต่อองค์การส่งผลให้พนักงานพร้อมและเต็มใจที่จะทำงานอย่างสุดกำลังความสามารถให้กับองค์การ ดังนั้นองค์การควรพัฒนาและปรับปรุงแนวทางในการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและให้พนักงานมีความผูกพันต่อองค์การมากที่สุด ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมในเรื่องเงินเดือน ค่าตอบแทน และสวัสดิการต่างๆ ที่เหมาะสม เนื่องจากผู้วิจัย พบว่าระดับแรงจูงใจในเรื่องของความต้องการทางกายภาพอยู่ในลำดับสุดท้าย ซึ่ง พนักงานระดับปฏิบัติการส่วนใหญ่ โดยเฉพาะพนักงานรายวันได้รับค่าจ้างเป็นค่าแรงขั้นต่ำ และพนักงานระดับปฏิบัติการที่รับค่าจ้างรายเดือนส่วนใหญ่เงินเดือนจะไม่สูง ผู้บริหารควรศึกษาในเรื่องของเงินเดือน ค่าตอบแทน และสวัสดิการให้มีความเหมาะสม เพื่อพัฒนาระบบการจ่ายค่าตอบแทนให้พนักงานรู้สึกผูกพันต่อองค์การ

2. สร้างจิตสำนึกให้พนักงานรู้สึกรักองค์กร ด้วยการให้พนักงานมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น การลดต้นทุน ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อมและกีฬา เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเมื่อทุกคนมีส่วนร่วม และเมื่อพนักงานรักองค์การ จะทำให้พนักงานเกิดความเต็มใจที่จะทำงานเพื่อความก้าวหน้าและประโยชน์ขององค์การ

3.สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงาน มีโอกาสในการศึกษาดูงานหรือเพิ่มพูนความรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พนักงานมีโอกาสก้าวหน้าในการปฏิบัติงานในสายการบังคับบัญชา เนื่องจากผลการวิจัยทำให้ทราบว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การ ซึ่งจะส่งผลทำให้พนักงานเต็มใจที่จะใช้ความรู้ความสามารถ เพื่อทำงานให้องค์การประสบความสำเร็จและมีชื่อเสียง

12.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์การของพนักงานภายในบริษัทซึ่งเป็นกรณีศึกษาบริษัทเดียว ข้อมูลที่ได้บางอย่างอาจมีลักษณะเฉพาะบริษัทนั้น การกำหนดรูปแบบ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจหรือความผูกพันต่อองค์การอาจจะไม่เหมาะสมกับพนักงานในบริษัทอื่นๆ ที่มีลักษณะองค์การแตกต่างกัน ดังนั้น หากมีการวิจัยต่อควรกำหนดกลุ่มตัวอย่างในภาพรวม เพื่อเจาะปัญหาให้ชัดเจนขึ้น

2. ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเพียงความต้องการของพนักงานระดับปฏิบัติการเท่านั้น หากจะให้เกิดประสิทธิภาพของพนักงานที่จะตอบสนองความต้องการขององค์การได้ ผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการทำการวิจัยต่อควรศึกษาพนักงานในส่วนอื่นๆ รวมไปถึงผู้บริหารด้วย

เอกสารอ้างอิง

[1] วรนารถ แสงมณี. 2547. **การบริหารทรัพยากรมนุษย์/งานบุคคล**. รุงเทพฯ : ประสิทธิภัณฑ์ แอนด์ พริ้นติ้ง.

[2] Maslow, Abraham H. 1954. **Motivation and Personality**. New York: Harper Row Publishers.

[3] Porter L.W.,and R.M.Steers. 1997. **Organizational Work and Personal Factor in Employee Turnover and Absuntecism**. 187(1), 9-15.

[4] เพ็ญแข แสงแก้ว. 2541. **การวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

[5] บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. 2535. การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. **วารสารการวัดผลการศึกษา มศว. มหาสารคาม**. 3(1), 23- 24.

[6] กัลยา วานิชย์บัญชา. 2548. **การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS for windows**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[7] พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543. **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[8] ฐิปริดิยาธร พรหมธนะนนท์,วรนารถ แสงมณี, มนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ. 2552. คุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของเจ้าหน้าที่บริการลูกค้าธนาคารพาณิชย์ เขตกรุงเทพมหานคร. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม**. 8(1), 83-99.

[9] รังสิมา เหลืองอ่อน. 2548. **แรงจูงใจในการทำงานและขีดความสามารถของพนักงานระดับปฏิบัติการ กลุ่มผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ขนาดกลางและขนาดเล็ก จังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

[10] ธีรัมพา ชำนาญไพร. 2550. **ความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์การของพนักงานธนาคารกรุงเทพ (จำกัด) มหาชน ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

[11] กิ่งกาญจน์ ปรางอุดม. 2549. **แรงจูงใจจำกัด ของพนักงาน บริษัท พระนครยนตรการ จำกัด**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

[12] เนตรนภา นันทพรวิญญู. 2551. **ความผูกพันองค์การของพนักงาน บริษัท เซ็นทรัลรีเทล คอร์ปอเรชั่น จำกัด**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

ศึกษาการออกแบบผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสาน ไม้ไผ่ลายขิด กลุ่มผู้ผลิตบ้านหนองสระพัง ตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

Study of Arts and Crafts Product Design for Bamboo Khid Pattern Wickerwork Manufacturers. Ban Nongsapang, Nong Hang Kuchinarai District, Kalasin

กัลยกร จันทรสาขา* ว่าที่ร้อยโท พิชัย สดภิบาล อุดมศักดิ์ สาริบุตร****

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการออกแบบผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด กลุ่มผู้ผลิตบ้านหนองสระพัง ตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ วัตถุประสงค์ในการวิจัย 3 ประการ คือ เพื่อศึกษาข้อมูลศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่และลายขิด เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมเครื่องจักสานประเภทเครื่องใช้ภายในบ้าน จากแหล่งชุมชนชาวบ้าน ได้แก่ กลุ่มจักสานไม้ไผ่ลายขิด บ้านหนองสระพัง ตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์และกลุ่มผู้บริโภคที่สนใจผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 80 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม คือแบบประเมินผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องจักสาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าเครื่องจักสานประเภทเครื่องใช้ภายในบ้านจากแหล่งวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดกาฬสินธุ์ในการสำรวจมีด้วยกัน 10 ชนิด คือ กระจาด ครุ กระด้ง ตะกร้า กระชอน กระติ๊บข้าว ก่องข้าว หวด มวย ฝาชี ผลการประเมินผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานที่ได้ออกแบบผลิตภัณฑ์หัตกรรมท้องถิ่น ยังคงไว้ซึ่ง ด้านประโยชน์ใช้สอย, ด้านวัสดุ, ด้านรูปแบบความสวยงาม, ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากและ ความพึงพอใจของผู้บริโภคอยู่ในระดับมาก $\overline{x} = 3.67$

คำสำคัญ: ผลิตภัณฑ์ของใช้ภายในบ้าน ผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรม งานจักสานไม้ไผ่ลายขิด ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Abstract

Study of Arts and Crafts Product Design for Bamboo Khid Pattern Wickerwork, Arts and crafts manufacturers. Ban Nongsapang,Nong Hang Kuchinarai District , Kalasin. Objectives of this research are 3 ways; for Study of Arts and Crafts Product Design for Bamboo Khid Pattern Wickerwork, study satisfaction of consumer to Study of Arts and Crafts Product Design for Bamboo Khid Pattern Wickerwork.

Sample group of this research is Product Design for Bamboo Khid Pattern Wickerwork for household from villager such as Arts and crafts manufacturers. Ban Nongsapang,Nong Hang Kuchinarai District , Kalasin and consumer who interested in Product Design for Bamboo Khid Pattern Wickerwork, Kalasin Province for 80 people from sampling. Tool for this collective data is assessment, interview expert about kind of products, analysis data by percentage, means and deviation standard.

Result of research found that product is utilize in household from local source, kalasin Province are 10 types which are basket, cistern, winnowing basket, sieve, kratip Khao, lunch box, earthenware steamer, hmauy, and cone-shaped cover. Result of assessment from design pattern is remain utilization, material, beautiful and local characteristics according to opinion of expert, total opinion Consumer satisfactions were was in excellent at $\overline{x} = 3.67$

Keywords : Product Household, Arts and Crafts Product, Bamboo Khid Pattern Wickerwork, Local Characteristic

1. บทนำ

เครื่องจักสานเป็นงานหัตถกรรมเก่าแก่อย่างหนึ่งที่มนุษย์ทำขึ้นเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ โดยใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาแปรรูปเป็นวัสดุ เช่นไม้ไผ่ [1] แม้การจักสานไม้ไผ่จะเป็นที่รู้จักกันทั่วประเทศ แต่การจักสานไม้ไผ่ที่ตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้านที่มีเอกลักษณ์และแตกต่างจากที่อื่นเพราะเป็นงานจักสานที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยได้พัฒนาลวดลายขึ้นมาโดยการประยุกต์จากลายผ้า คือ ลายขิด ที่มีความละเอียดอ่อน แสดงให้เห็นถึงฝีมือและความอดทนตั้งใจทุ่มเทให้กับงานที่ทำ และเป็นเอกลักษณ์ของภาคอีสาน [2]

เครื่องจักสานไม้ไผ่ลายขิดนั้นเป็นภูมิปัญญาของชาวภูไท ตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เดิมนั้นเครื่องจักสานทำขึ้นมาเพื่อใช้ประโยชน์ในครัวเรือน ต่อมาได้มีการพัฒนารูปแบบลวดลายที่สวยงาม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆได้ และเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เครื่องจักสานไม้ไผ่ลายขิด บ้านหนองสระพัง ตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาแปรรูปเป็นวัสดุสร้างเป็นเครื่องจักสาน [3]

ชุมชนส่วนใหญ่จะมีอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่ เมื่อเสร็จจากฤดูเก็บเกี่ยวพืชผลทางการเกษตรแล้ว จะรวมกลุ่มกันทำอาชีพเสริม [4]และได้จัดตั้งกลุ่มเครื่องจักสานไม้ไผ่ลายขิดขึ้นแต่การดำเนินงานของกลุ่มที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จมาก เนื่องจากเกิดปัญหาในชุมชน การจักสานไม้ไผ่ลายขิดนั้นต้องใช้ความละเอียด และสมาชิกแต่ละคนฝีมือและความประณีตในการจักสานมีไม่เท่ากัน ขาดสมาชิกสืบทอดภูมิปัญญาด้านเครื่องจักสาน เนื่องจากงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด เป็นงานที่มีความละเอียดประณีต การใช้สายตาเพ่งมองเป็นเวลานาน ๆ จะทำให้ผู้จักสานเกิดความเมื่อยล้า และสายตาพร่ามัว ส่งผลให้หมดกำลังใจในการทำงาน หันไปประกอบอาชีพอื่นที่มีรายได้ประจำ รูปแบบผลิตภัณฑ์ไม่หลากหลาย

ส่วนใหญ่จะเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากวัฒนธรรมประเพณี เช่นวัฒนธรรมการบริโภคข้าวเหนียว ได้แก่ ก่องข้าว กระติบข้าว และเกิดจากประเพณีทางศาสนา ได้แก่ พาน และในเวลาต่อมาได้พัฒนามาเป็นกระเป๋าและผลิตภัณฑ์ของจิ๋ว มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ จึงได้พัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้สามารถจำหน่ายได้กว้างขวางยิ่งขึ้นและมีราคาสูงขึ้น เช่น ทำเป็นกระเป๋าถือ และแจกัน การจักสานไม้ไผ่ลายขิดต้องอาศัยความประณีตในการนำเส้นตอกจากไม้ไผ่เส้นเล็กละเอียด ที่ย้อมสีแล้วนำมาสานเป็นลวดลายบนโครงไม้ไผ่ที่ขึ้นเป็นรูปร่างต่างๆ จากนั้นใช้หวายเส้นเล็กถักขอบให้แข็งแรง ทนทาน รวมทั้งใช้ทำหูเครื่องจักสานนั้นด้วย เริ่มมีวัฒนธรรมใหม่ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน แต่มีบางกลุ่มที่ยังคงเห็นคุณค่าของศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานที่ต้องการจะอนุรักษ์และสร้างรายได้แก่ครอบครัวและชุมชน [4]

จากประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของศิลปหัตถกรรมเครื่องจักสานที่เกิดจากน้ำพักน้ำแรงและฝีมือของคนไทย รวมทั้งพิจารณาเห็นว่าควรจะทำการศึกษาเครื่องจักสานของชุมชนหนองห้าง โดยมีแนวคิดที่จะออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมประเภทงานจักสานลายขิด ให้มีความสอดคล้องกับการใช้งานและเป็นเอกลักษณ์ของชาวท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนารูปแบบให้มีความหลากหลายและยังช่วยแนะนำให้มีการสืบสานศิลปหัตถกรรมอันประณีตและสวยงามที่แสดงถึงวัฒนธรรมอันดีงามนี้ไว้ [5] เพื่อจะทำให้ชุมชนหนองห้างสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชนด้วยอาชีพหัตถกรรมพื้นบ้านของคนในท้องถิ่นและคนไทยให้เป็นที่รู้จักและมีการพัฒนาที่ดียิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด
2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด

3. สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริโภคมีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิดที่ได้รับการออกแบบและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของมาโนช กงกะนันทน์ [6] มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาข้อมูลผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมเครื่องจักสานและได้แนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมเครื่องจักสานของวิบูลย์ ลี้สุวรรณ [7] ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวความคิด ดังแสดงในรูปที่ 1

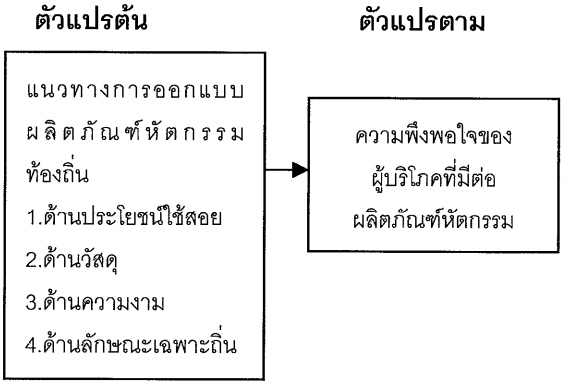

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ศึกษาข้อมูลศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด

ประชากร คือ ผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด

กลุ่มตัวอย่าง คือ คือ ผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมเครื่องจักสานประเภทเครื่องใช้ภายในบ้าน จากแหล่งชุมชนชาวบ้าน ได้แก่ กลุ่มจักสานไม้ไผ่ลายขิด บ้านหนองสระพัง ตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

2. การออกแบบผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด

ผู้เชี่ยวชาญในด้านศิลปหัตถกรรม ประเภทงานจัก-สาน จำนวน 5 คน

3. การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภค

ประชากร คือ ผู้บริโภคที่สนใจผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด ภายในบ้าน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 100 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริโภคที่สนใจผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด จำนวน 80 คน จากตารางของ Krejcie and Morgan ที่ได้จากการสุ่มแบบบังเอิญ

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ ผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด

2. ตัวแปรตาม คือ ระดับความพึงพอใจของประชาชนในท้องถิ่นในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ที่มีต่อผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิดที่ได้รับการออกแบบขึ้น

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่1 แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบ การพัฒนา แนวทางในการออกแบบ

ส่วนที่ 2 แบบประเมินผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด โดยใช้เกณฑ์ในการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปแบบ ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านความสวยงาม ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์ และใช้แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง สัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิตจักสานไม้ไผ่ลายขิด บ้านหนองสระพัง ตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ นำข้อมูลเนื้อหาจากแบบสัมภาษณ์มาสรุปและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อออกแบบ นำแบบร่างที่ได้ออกแบบ 5 แนวทางให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ 5 ท่านประเมินและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภค

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาทำการบันทึกในรูปแบบของการบรรยาย แล้วนำมาสังเคราะห์ความคิดเห็นด้านต่างๆ

2. นำวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการนำผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมเครื่องจักสานประเภทเครื่องใช้ภายในบ้านไปประยุกต์และพัฒนาเพื่อใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมจักสานไม้ไผ่ลายขิด โดยการวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การประเมินรูปแบบโดยสร้างภาพจำลอง 5 รูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสาน โดยศึกษาความต้องการ 4 ด้าน คือ ด้านรูปแบบ ด้านประโยชน์ใช้สอย, ด้านความสวยงาม ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินมา 1 รูปแบบโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริโภค ที่มีต่อผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมจักสานไม้ไผ่ลายขิด ที่ได้รับการออกแบบและพัฒนาขึ้นมาใหม่ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานทั้ง 5 รูปแบบดังแสดงในรูปที่ 2

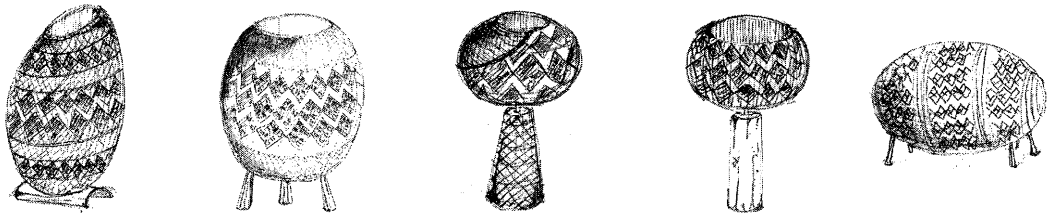

รูปแบบที่ 1 รูปแบบที่ 2 รูปแบบที่ 3 รูปแบบที่ 4 รูปแบบที่ 5

รูปที่ 2 รูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานทั้ง 5 รูปแบบ

ลักษณะที่ประเมิน	รูปแบบที่1		รูปแบบที่2		รูปแบบที่3		รูปแบบที่4		รูปแบบที่5	
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1. ด้านรูปแบบ	4.26	.52	3.13	.50	3.33	.39	3.33	.39	2.80	.30
2. ด้านประโยชน์ใช้สอย	3.75	.66	3.50	.50	2.73	.30	3.53	.48	3.75	.66
3. ด้านความสวยงาม	4.06	.56	2.20	.14	3.13	.39	4.06	.56	4.06	.58
4. ด้านคงไว้ซึ่งลักษณะเฉพาะถิ่น	4.13	.45	4.06	.56	4.06	.56	3.53	.56	3.93	.36
รวม	**4.05**	**.54**	**3.22**	**.42**	**3.31**	**.41**	**3.61**	**.49**	**3.63**	**.47**

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานที่ได้รับการออกแบบ รูปแบบที่ 1 ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5ท่าน

ลักษณะที่ประเมิน	n = 5		ระดับความคิดเห็น
	$\overline{X}$	S.D.	
1. ด้านรูปแบบ			
- ผลิตภัณฑ์มีการจักสานลวดลายที่เหมาะสม	4.60	.48	มากที่สุด
- วัสดุในการตกแต่งมีความเหมาะสม	4.60	.54	มากที่สุด
- ผลิตภัณฑ์มีรูปทรงและโครสร้างในการประยุกต์ที่เหมาะสม	3.60	.54	มาก
รวม	**4.26**	**.52**	**มาก**
2. ด้านประโยชน์ใช้สอย			
- รูปแบบมีความเหมาะสมในการใช้งาน	4.00	.70	มาก
- มีการใช้งานได้อย่างคุ้มค่าและหลากหลายหน้าที่	3.40	.54	ปานกลาง
- มีความแข็งแรงและปลอดภัยในการใช้งาน	3.60	.74	มาก
รวม	**3.75**	**.66**	**มาก**
3.ด้านรูปแบบความสวยงาม			
- ผลิตภัณฑ์มีความงามเรื่องของรูปทรง	4.20	.40	มาก
- ผลิตภัณฑ์มีความงามเรื่องของลวดลายจักสาน	4.40	.80	มาก
- ผลิตภัณฑ์มีความแข็งแรงและปลอดภัยในการใช้งาน	3.60	.48	มาก
รวม	**4.06**	**.56**	**มาก**
4.ด้านคงไว้ซึ่งลักษณะเฉพาะถิ่น			
- ยังคงเค้าโครงของรูปแบบเครื่องจักสานแบบดั้งเดิม	3.60	.48	มาก
- มีลวดลายที่ยังคงไว้ซึ่งลักษณะเฉพาะถิ่น	4.00	.00	มาก
- วัสดุยังคงสื่อให้เห็นลักษณะเฉพาะถิ่น	4.80	.89	มากที่สุด
รวม	**4.13**	**.45**	**มาก**

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลของการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค ที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานที่ได้รับการออกแบบ

ลักษณะที่ประเมิน	n = 80		ระดับความคิดเห็น
	$\overline{X}$	S.D.	
1. **ด้านรูปแบบ**			
- ผลิตภัณฑ์มีการจักสานลวดลายที่เหมาะสม	3.92	.74	มาก
- วัสดุในการตกแต่งมีความเหมาะสม	4.05	.87	มาก
- ผลิตภัณฑ์มีรูปทรงและโครงสร้างในการประยุกต์ที่เหมาะสม	3.55	.84	มาก
รวม	**3.84**	**.81**	**มาก**
2. **ด้านประโยชน์ใช้สอย**			
- รูปแบบมีความเหมาะสมในการใช้งาน	3.52	.97	มาก
- มีการใช้งานได้อย่างคุ้มค่าและหลากหลายหน้าที่	3.22	.84	ปานกลาง
- มีความแข็งแรงและปลอดภัยในการใช้งาน	3.15	.87	ปานกลาง
รวม	**3.29**	**.89**	**ปานกลาง**
3. **ด้านรูปแบบความสวยงาม**			
- ผลิตภัณฑ์มีความงามเรื่องของรูปทรง	3.65	.91	มาก
- ผลิตภัณฑ์มีความงามเรื่องของลวดลายจักสาน	4.01	.87	มาก
- ผลิตภัณฑ์มีความแข็งแรงและปลอดภัยในการใช้งาน	3.55	.84	มาก
รวม	**3.73**	**.87**	**มาก**
4. **ด้านคงไว้ซึ่งลักษณะเฉพาะถิ่น**			
- ยังคงเค้าโครงของรูปแบบเครื่องจักสานแบบดั้งเดิม	3.92	.74	มาก
- มีลวดลายที่ยังคงไว้ซึ่งลักษณะเฉพาะถิ่น	4.05	.87	มาก
- วัสดุยังคงสื่อให้เห็นลักษณะเฉพาะถิ่น	3.55	.84	มาก
รวม	**3.84**	**.81**	**มาก**
รวมทั้ง 4 ด้าน	**3.67**	**0.84**	**มาก**

10. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานประเภทเครื่องใช้ภายในบ้านจากแหล่งวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. เครื่องจักสานประเภทเครื่องใช้ภายในบ้านจากแหล่งวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดกาฬสินธุ์ในการสำรวจมีด้วยกัน10 ชนิดคือกระจาด ครุ กระด้ง ตะกร้า กระชอน กระติ๊บข้าว ก่องข้าว หวด มวย ฝาชี ดังรูปที่ 3 ตามลำดับ

2. ผลการประเมินผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานที่ได้ออกแบบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีความคิดเห็นต่อภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาและพัฒนาโต๊ะการเรียนการสอน [8] ซึ่งได้ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

3. ผลการการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานที่ได้ออกแบบได้ผลประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

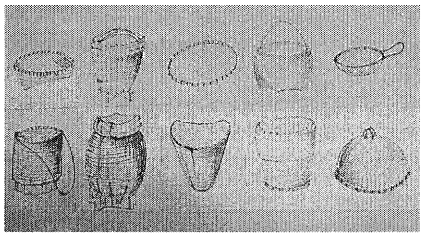

รูปที่ 3 เครื่องใช้ภายในบ้าน

11. อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานประเภทเครื่องใช้ภายในบ้านจากแหล่งวัฒนธรรมท้องถิ่นใน จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาพรวมของรูปแบบเครื่องจักสานประเภทเครื่องใช้ภายในบ้าน พบว่ารูปแบบที่เกิดขึ้นมาจากภูมิปัญญาของชาวบ้านภายในท้องถิ่นที่สืบทอดกันมานั้นเป็นการสร้างรูปแบบเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันโดยเครื่องจักสานอันเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวันกำลังจะสูญหายไป เพราะเหตุเนื่องมาจาก ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผลงานเหล่านั้นมีรูปแบบที่สอดคล้องกันกับการใช้งานและเป็นลักษณะเฉพาะของเครื่องจักสานแต่ละชนิด ผลงานที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติปราศจากการปรุงแต่ง และเป็นเอกลักษณ์ตามรูปแบบ

เครื่องจักสานประเภทเครื่องใช้ภายในบ้านในการสำรวจมีด้วยกัน 10 ชนิด คือ1.กระจาด ประโยชน์ใช้สอย ใช้สำหรับภาชนะที่ใช้ใส่ของ รูปทรง ทรงปากกลม ก้นสอบเป็นสี่เหลี่ยม ลวดลาย ลายขัด 2. ครุ ประโยชน์ใช้สอย ใช้ตักและบรรจุน้ำ รูปทรง ทรงกระบอก ก้นสอบเป็นสี่เหลี่ยม ลวดลาย ลายขัด 3. กระด้ง ประโยชน์ใช้สอย สำหรับฝัดเอาสิ่งที่ไม่ต้องการออกจากเมล็ดข้าว รูปทรง ทรงกลมแบน ลวดลาย ลายขัด 4. ตะกร้า ประโยชน์ใช้สอย ใช้ใส่ของได้สารพัด และใช้ได้ทั้งการหิ้วและการหาบ รูปทรง ทรงกระบอกก้นสอบเป็นสี่เหลี่ยม ลวดลาย ลายขัด 5.กระชอน ประโยชน์ใช้สอย ใช้สำหรับกรองกะทิหรือกรองเมล็ดพันธุ์ รูปทรง ครึ่งวงกลม ลวดลาย ลายขัด 6. กระติ๊บข้าว ประโยชน์ใช้สอย สำหรับใส่ข้าวเหนียวนึ่ง รูปทรง ทรงกระบอกสูง คล้ายกระป๋องมีลักษณะคล้ายก่องข้าวแต่ไม่มีขาตัว ก่องข้าวมีลักษณะเป็นทรงกระบอกมีฝาปิดและขนาดเกือบเท่ากับก่องข้าว ลวดลาย ลายขัด 7.ก่องข้าว ประโยชน์ใช้สอย สำหรับใส่ข้าวเหนียวนึ่ง รูปทรง ทรงกระบอกลีป๋องผายออกและมีฝาปิดเป็นรูปทรงฝาชี มีขาหรือฐานไม้เป็นรูปกากบาทไขว้ คล้ายรูปดอกบัว แต่มีขอบสูงขึ้นไปเหมือนโถ โดยมีส่วนฝาเหมือนฝาชีครอบอีกชั้นหนึ่งลวดลาย ลายขัด 8.หวด ประโยชน์ใช้สอย เพื่อนึ่งข้าวเหนียว รูปทรง ทรงจั่ว ลวดลาย ลายขัด 9.มวย ประโยชน์ใช้สอย ในการนึ่งมวยจะใช้ปริมาณได้มากกว่าและแข็งแรงทนทานกว่าหวดเพราะมีความหนาจากการสานถึง 3 ชั้นรูปทรงลักษณะทรงกระบอกส่วนล่างจะแคบ ลวดลาย ลายขัด 10.ฝาชี ประโยชน์ใช้สอย ภาชนะสำหรับปิดครอบอาหาร รูปทรง ทรงจั่ว โดยมีลักษณะต่างกันที่ยอดฝาชีตัวผู้จะมีจุก ส่วนตัวเมียจะไม่มีจุก ลวดลาย ลายขัด

การพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานประเภทเครื่องใช้ภายในบ้าน เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมจักสานไม้ไผ่ลายขิด ในการที่จะมีการประยุกต์งานเครื่องจักสานประเภทเครื่องใช้ภายในบ้านควรเพิ่มแนวทางให้กับผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมประเภทงานจักสานไม้ไผ่ลายขิด ในการเปลี่ยนแปลงรูปทรงควรออกแบบเพื่อเน้นการคงไว้ซึ่งลักษณะของงานจักสานลายขิดและให้มีความเหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอยที่เปลี่ยนไป ในการเปลี่ยนแปลงลวดลายควรให้ลวดลายมีความเหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอยและเพิ่มความประณีตในงานหัตถกรรม แนวทางการนำผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมเครื่องจักสานประเภทเครื่องใช้ภายในบ้านไปประยุกต์และพัฒนาให้เป็น

ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานไม้ไผ่ลายขิด ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในการประยุกต์และพัฒนาในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน ประเภทโคมไฟอยู่ในระดับความคิดเห็นที่มาก โดยมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ มาโนช กงกะนันท์ [6] กล่าวว่า เครื่องจักสานบางชนิด สามารถนำมาพัฒนาและประยุกต์ให้เข้ากับการใช้สอยในครัวเรือนได้หลายลักษณะ เช่น การนำสุ่มมาประยุกต์เป็นชุดรับแขก นำกระชอนมาต่อกันกลายเป็นฉากกั้นห้อง นำงอบมาทำเป็นโคมไฟ รูปแบบของเครื่องจักสานจะเปลี่ยนไปในลักษณะใดนั้นขึ้นอยู่กับผู้ใช้เป็นสำคัญ

2.ขั้นตอนการออกแบบและพัฒนา ผลจากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญในการนำรูปทรงผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานประเภทเครื่องใช้ภายในบ้านไปประยุกต์และพัฒนา ใช้ในการสร้างแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมจักสานไม้ไผ่ลายขิด รูปทรงกระบอกกลมรี มีระดับความคิดเห็นที่มาก โดยมีการนำลวดลายจักสานลายขิดขอสั้น มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบอยู่ในระดับความคิดเห็นที่มาก ในการนำรูปแบบไปผลิตและทำการประเมินพบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีความคิดเห็นในภาพรวมต่อรูปแบบที่ 1ในระดับมาก เพราะผลิตภัณฑ์ที่สร้างขึ้นใหม่ มีลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น สอดคล้องกับ วิบูลย์ ลี้สุวรรณ [7] ที่กล่าวไว้ว่า ทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตกรรมท้องถิ่น ยังคงไว้ซึ่ง ด้านประโยชน์ใช้สอย, ด้านวัสดุ, ด้านรูปแบบความสวยงาม, ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น

3.ความพึงพอใจของผู้บริโภคระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านรูปแบบของผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานมีความพึงพอใจระดับมาก ต้องคำนึงถึงวัสดุในงานจักสาน ลวดลายจักสาน รูปทรงและโครงสร้างในงานจักสาน สอดคล้องกับ มาโนช กงกะนันท์ [6] ด้านประโยชน์ใช้สอยมีความพึงพอใจระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับ วิบูลย์ ลี้สุวรรณ [7] กล่าวว่าแบบและวิธีการผลิตคือความสามารถในการใช้สอยทั้งนี้รูปแบบที่สร้างขึ้น จะคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยมากกว่าความงามและความเป็นศิลปะ ด้านความสวยงามมีความพึงพอใจระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับ มาโนช กงกะนันท์ [6] กล่าวว่าเครื่องจักสานหัตถกรรมพื้นบ้านที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีลักษณะเรียบง่าย ความเรียบง่ายนั้นนับว่าเป็นเอกลักษณ์ และถือเป็นความงามซึ่งประกอบด้วย ความงามเกิดจากลวดลาย ความงามในตัวเองที่เกิดจากวัสดุที่ทำ ความงามอันเกิดจากรูปทรง

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานครั้งนี้เป็นเป็นกรณีศึกษาเครื่องจักสานประเภทเครื่องใช้ภายในบ้านของแหล่งวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อนำกลับมาอนุรักษ์ในรูปแบบใหม่ และมีการใช้งานที่เปลี่ยนแปลงไป แต่ยังคงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของเครื่องจักสานนั้น

2. การนำเครื่องจักสานประเภทเครื่องใช้ภายในบ้านมาออกแบบและพัฒนา เพื่อเป็นการสร้างแนวทางในการออกแบบ และเพิ่มมูลค่าของงานจักสานให้เป็นที่รู้จักและเพิ่มรายได้แก่ชุมชนท้องถิ่น

3. การพัฒนาหัตถกรรมเครื่องจักสานสามารถนำไปประยุกต์และพัฒนาร่วมกับผลิตภัณฑ์อื่นๆได้อีก เช่น ของตกแต่งบ้าน เฟอร์นิเจอร์ ของใช้ภายในบ้าน ตามความเหมาะสมในด้านต่างๆ

4. กลุ่มผู้ผลิตในแต่ละชุมชนสามารถนำแนวทางในการประยุกต์และพัฒนาเข้ากับงานของตนและยังสามารถเผยแพร่ให้กับชุมชนเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมภายในชุมชน

5. ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานมีอยู่หลายประเภทที่กำลังจะสูญหาย และยังขาดการอนุรักษ์ และเพิ่มมูลค่าของงาน จึงจำเป็นต้องมีการสร้างแนวทางในการประยุกต์และพัฒนาให้มากขึ้น

12.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการเพิ่มขนาดของเส้นตอกให้มีความใหญ่ขึ้น ลวดลายจะได้เด่นขึ้นและยังลดระยะเวลาการทำให้เร็วขึ้น

2. ควรมีการศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานประเภทต่างๆนอกเหนือจากประเภทเครื่องใช้ภายในบ้าน

3. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาและประยุกต์รูปแบบเครื่องจักสานประเภทต่างๆแบบดั้งเดิมที่กำลังจะสูญหายนำกลับมาประยุกต์และพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าเพิ่มรายได้แก่ชุมชน

4. ควรมีการศึกษาวัสดุอื่นที่จะนำมาทดแทนในการผลิตงานผลิตภัณฑ์หัตถกรรมที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน

เอกสารอ้างอิง

[1] วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. 2546. **พจนานุกรมหัตถกรรมเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน.** กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.

[2] สาคร คันธโชติ. 2538. **การออกแบบและการพัฒนาผลิตภัณฑ์.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

[3] ฉายรุ่ง ไชยกำบัง. 2547. **การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานเครื่องจักสานไม้ไผ่ลายขิด บ้านหนองสระพังหมู่ที่3 ตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์.** รายงานการวิจัยชุดโครงการการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวัตถุดิบและกระบวนการผลิตให้ได้คุณภาพมาตรฐาน

[4] ดุสิต ธรรมโชติ. 2545. การอนุรักษ์การพัฒนาและการส่งเสริมศิลปะพื้นบ้าน. **วารสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์.**12(5),13-14.

[5] ธีระชัย สุดสด. 2544. **การออกแบบผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

[6] มาโนช กงกะนันทน์. 2538. **ศิลปะการออกแบบ.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

[7] วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. 2532. **ศิลปหัตถกรรมไทย** กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.

[8] เกษม มานะรุ่งวิทย์ 2551. การศึกษาและพัฒนาโต๊ะการเรียนการสอนนักเรียนที่บกพร่องทางด้านร่างกาย. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม.**7(2),46-50.

ศึกษาความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาวเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานฝ่ายบริการส่วนหน้าในเขตกรุงเทพมหานคร

A Study of 3 Star Hotels Requirements Concerning Trainees Students on Front Office Department in Bangkok

วริษฐา พันธุ์วิริยะเวช* รวีวรรณ ชินะตระกูล เสมอ เริงอนันต์*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว เกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานฝ่ายบริการส่วนหน้าในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าในฝ่ายบริการส่วนหน้าของโรงแรมระดับ 3 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 24 เขต จำนวน 110 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยครั้งนี้ ในภาพรวม พบว่า หัวหน้าฝ่ายบริการส่วนหน้า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และหัวหน้าฝ่ายบริการส่วนหน้าต้องการให้นักศึกษาฝึกงานฝ่ายบริการส่วนหน้าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มี 4 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ 1.ด้านมนุษยสัมพันธ์ 2.ด้านทัศนคติและพฤติกรรม 3.ด้านบุคลิกภาพ 4.ด้านทักษะ และด้านความรู้พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าที่เป็นเพศชายต้องการให้นักศึกษาฝึกงานฝ่ายบริการส่วนหน้าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มี 4 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ 1.ด้านมนุษยสัมพันธ์ 2.ด้านทัศนคติและพฤติกรรม 3.ด้านบุคลิกภาพ 4.ด้านทักษะ และด้านความรู้อยู่ในระดับปานกลาง และหัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าเพศหญิงความต้องการให้นักศึกษาฝึกงานฝ่ายบริการส่วนหน้าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มี 5 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ 1.ด้านมนุษยสัมพันธ์ 2.ด้านทัศนคติและพฤติกรรม 3.ด้านบุคลิกภาพ 4.ด้านทักษะ และ 5. ด้านความรู้

คำสำคัญ: ความต้องการ โรงแรมระดับ 3 ดาว นักศึกษาฝึกงาน ฝ่ายบริการส่วนหน้า หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้า

Abstract

This study was conducted in the form of survey research. Its purpose was to study about the requirement of 3 star hotels concerning trainees in front office of hotels in Bangkok. Categorization was made according to sex. Population group used in the research contained chiefs of front office sections of 3 star hotels in Bangkok, in 24 districts, numbering 110 persons. Instruments used in the research contained questionnaires made for this research. The analysis of data were done by using package program to search for frequency, percentage, mean and standard deviation.

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

***อาจารย์ ประจำสาขาวิชาบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

This research result found that in the overview, most of Chiefs of Front Offices, were female, who graduated bachelor's degree and demanded trainees in Front Offices in the overall in high level. When the demand was

considered in each aspect, there were four aspects in high level, by ranking from high to low levels, as follows : 1) Human relations; 2) Attitude and behavior; 3) Personality; 4) Skill. Regarding knowledge, it was found that knowledge was in moderate level.

When they were divided by sex, it was found that chiefs of Front Offices who were male, would like to have trainees to be available in Front Offices in the overall in high level. When they were considered in each aspect, they had four aspects in high level, by ranking from high to low levels, as follows : 1) Human relations; 2) Attitude and behavior; 3) Personality; 4) Skill. Regarding knowledge, it was found that knowledge was in moderate level.

Chiefs of Front Offices who were female, would like to have trainees to be available in Front Offices in the overall in high level. When they were considered in each aspect, they had five aspects in high level by ranking from high to low levels, as follows : 1) Human relations; 2) Attitude and behavior; 3) Personality; 4) Skill and 5) knowledge.

Keywords : Requirements, 3 stars hotels, Trainees in front office, Front office department, Chiefs of front offices

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธุรกิจที่พักแรมเป็นธุรกิจหนึ่งที่มีการพัฒนาเติบโตอย่างรวดเร็ว เพื่อสนองตามความต้องการของนักท่องเที่ยว จากยุคโบราณที่มีการก่อสร้างแบบง่ายๆ เพียงเพื่อการพักผ่อนหลับนอนค้างแรมของนักท่องเที่ยวเท่านั้น ต่อมาก็มีการพัฒนาเพิ่มเติม มีความสะดวกสบายมากขึ้นจนเข้าสู่ยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี เป็นผลให้ธุรกิจ และชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนเปลี่ยนไป ในประเทศไทยมีโรงแรมหลากหลายประเภท และการบริหารงานภายในโรงแรมก็มีหลายรูปแบบแตกต่างกันไปแต่ละโรงแรมและแนวทางนโยบายของผู้บริหารโรงแรมจึงเป็นสิ่งสำคัญในการจัดส่วนต่างๆ ในโรงแรม [1] โดยมีการลงทุนในการก่อสร้างอาคารที่ทันสมัยสวยงาม มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบครัน รวมไปถึงองค์ประกอบที่สำคัญที่ขาดเสียมิได้ คือการให้บริการในด้านต่างๆ ที่ได้มาตรฐานที่ดีที่สุด ทั้งการสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยว เพื่อกลับเข้ามาและใช้บริการของโรงแรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้จัดฝึกอบรมให้กับพนักงานของโรงแรมในจังหวัดต่างๆ เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน ซึ่งช่วยให้มาตรฐานการให้บริการของทางโรงแรมที่ดีอยู่แล้วทำให้เกิดมาตรฐานที่ดีที่สุดในการให้บริการแก่ลูกค้ามาใช้บริการตลอดไป [2] ปัจจุบันการให้บริการโรงแรมในตัวเมืองจังหวัดกรุงเทพมหานครได้เกิดการแข่งขันและการจัดระดับมาตรฐานโรงแรมออกเป็นชั้นดาว โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ร่วมกับมูลนิธิพัฒนามาตรฐาน และบุคลากรในอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยวสมาคมโรงแรมไทย (THA) สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (ATTA) และสถาบันอุดมศึกษาได้ร่วมจัดทำมาตรฐานโรงแรมในประเทศไทย โดยกำหนดมาตรฐานโรงแรมไทยตั้งแต่ระดับ 1 ดาวไปจนถึง 5 ดาว ซึ่งมาตรฐานโรงแรมระดับ 3 ดาว นั้นจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกระดับปานกลาง อาทิ ห้องพักขนาดไม่น้อยกว่า 18 ตารางเมตร ซึ่งมีโทรทัศน์ขนาด 14 นิ้วขึ้นไปพร้อมรีโมทคอนโทรล ตู้เสื้อผ้า ไฟหัวเตียง เครื่องเขียน ในห้องน้ำมีอ่างอาบน้ำ

ระบบน้ำร้อนและน้ำเย็น สบู่ หมวกอาบน้ำ แก้ว ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดเท้า ถุงใส่ผ้าอนามัย บริการอื่นๆที่มี รูมเซอร์วิส ห้องประชุม ร้านกาแฟและอุปกรณ์ที่จำเป็น ศูนย์กลางธุรกิจ ห้องน้ำสาธารณะ ห้องน้ำคนพิการ สถานที่ตั้งมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะของโรงแรมพอสมควร สภาพแวดล้อม มีภูมิทัศน์หรือมีพื้นที่สีเขียวที่เชื่อมต่อกับโรงแรมบ้างตามสมควร ที่จอดรถมีจำนวนช่องจอดได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนห้องพัก ลอบบี้ มีการคำนึงถึงโครงสร้างการเดินสายไฟทั้งระบบ การออกแบบที่ทันสมัยและปลอดภัย เป็นต้น

พนักงานบริการส่วนหน้าเป็นผู้สร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับโรงแรม ตัวอย่างเช่น พนักงานยกกระเป๋า พนักงานเฝ้าประตู พนักงานต้อนรับ พนักงานเหล่านี้เป็นผู้ที่แขกได้พบนับแต่วินาทีแรกที่เข้าโรงแรมมาแขกจะประทับใจและชื่นชมโรงแรมหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความเฉลียวฉลาดและความสามารถในการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพของพนักงานเหล่านี้ งานในแผนกบริการส่วนหน้าจึงเป็นงานที่สนุกสนานและท้าทายเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากต้องบริการแขกซึ่งมีความหลากหลายและแตกต่างกันมากมายทั้งในด้านเชื้อชาติ อารมณ์ และความต้องการนานัปการ

แผนกบริการส่วนหน้าเป็นแผนกที่สามารถมองเห็นง่ายที่สุดในโรงแรม พนักงานแผนกบริการส่วนหน้าต้องติดต่อกับแขกมากกว่าพนักงานในแผนกอื่นๆ เคาน์เตอร์ส่วนหน้า (Front Desk) ซึ่งตั้งอยู่ที่ห้องรับแขกโรงแรม (Lobby) โดยปกติเป็นจุดศูนย์กลางของงานบริการส่วนหน้า แขกจะมาที่เคาน์เตอร์ส่วนหน้า เพื่อมาลงทะเบียนเข้าพัก สอบถามเกี่ยวกับการบริการต่างๆ อุปกรณ์เครื่องใช้ สถานที่ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงแรม ตลอดจนถึง การคืนห้องพัก โรงแรมระดับ 3 ดาวเป็นโรงแรมที่มีจำนวนมากที่สุดในเขตกรุงเทพมหานคร และเป็นโรงแรมที่มีความสามารถในการรับนักศึกษาฝึกงานได้เป็นจำนวนมาก และนักศึกษาสามารถฝึกงานได้อย่างมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพในการทำงานในฝ่ายหรือแผนกต่างๆได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแผนกงานบริการส่วนหน้า นักศึกษาฝึกงานจะได้ฝึกการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่สามในการสนทนา ได้ศึกษากรณีต่างๆ ในการทำงานจริง และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งในการฝึกงานในแผนกงานบริการส่วนหน้าจะสามารถฝึกการใช้ปฏิภาณไหวพริบ ทักษะความรู้ ความคล่องแคล่วว่องไวและความสามารถต่างๆ ในการทำงานให้บริการแขกซึ่งมีวัฒนธรรมต่างกันได้อย่างน่าชื่นชมและประทับใจ แสดงให้เห็นว่าแผนกบริการส่วนหน้าของโรงแรม ถือเป็นงานส่วนที่สำคัญที่สุด เป็นด่านแรกและด่านสุดท้ายที่ลูกค้าออกจากโรงแรม เพราะต้องติดต่อที่แผนกนี้เช่นกัน ซึ่งถ้านักศึกษาฝึกงานในแผนกบริการส่วนหน้าปฏิบัติงานดีถือเป็นการวัดประสิทธิภาพในการทำงานได้ดีที่สุด

การฝึกงานมีความสำคัญสำหรับนักศึกษาเป็นอย่างยิ่งเพื่อเป็นการเพิ่มทักษะในด้านการทำงานและเป็นการเตรียมความพร้อมก้าวเข้าสู่โลกแห่งการทำงานจริง ส่วนใหญ่จะใช้เวลาประมาณสามเดือนในการฝึกปฏิบัติงาน สำหรับการฝึกงานที่ผ่านมานักศึกษาฝึกงานบางคนก็สามารถปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี แต่บางคนก็ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ อาทิเช่น ไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ ไม่สามารถทำงานเป็นทีมได้ ไม่ตรงต่อเวลา ไม่มีระเบียบวินัยในตัวเอง ไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ ฉะนั้นเพื่อนร่วมงาน จำเป็นต้องสอนงานให้นักศึกษาฝึกงานโดยใช้เวลานานกว่าปกติ ซึ่งทำให้เกิดความล่าช้าและก่อปัญหาในการทำงานได้

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ถ้าได้ทราบข้อมูลหรือรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับความต้องการของหัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานในฝ่ายบริการส่วนหน้าก็จะเป็นผลดีอย่างยิ่งต่อสถานประกอบการและสถานศึกษาต่างๆ ที่มีการเปิดการเรียนการสอนด้านการโรงแรม ในการวางแผนผลิตกำลังคนให้สอดคล้องต่อความต้องการของสถานประกอบการ ผู้วิจัยจึงสนใจ ศึกษาความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาวเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานฝ่ายบริการส่วนหน้าในกรุงเทพมหานคร ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการผลิตพนักงานโรงแรมให้ตรงต่อความต้องการของสถานประกอบการต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว เกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานฝ่ายบริการส่วนหน้าในกรุงเทพมหานคร ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านทัศนคติและพฤติกรรม ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามเพศ

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาจากงานวิจัยของชยพล โพธิ [3] เรื่อง ความต้องการจำเป็นของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของนักศึกษาสาขาการโรงแรมที่เข้ารับการฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี และ รุ่งโรจน์ สีเรืองสวัสดิ์ [4] วิจัยเรื่อง การกำหนดระดับมาตรฐานอาชีพโรงแรมไทย และศึกษาจากเอกสารและตำราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการโรงแรม ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดจากผลงานวิจัยและเอกสารตำราต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาวเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานในกรุงเทพมหานคร โดยมีความต้องการ 5 ด้าน ดังนี้ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านทัศนคติและพฤติกรรม ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์

4. ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาวเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานในกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งศึกษาในด้าน 1. ความรู้ 2. ทักษะ 3. ทัศนคติและพฤติกรรม 4. บุคลิกภาพ 5. มนุษยสัมพันธ์ ของนักศึกษาฝึกงานในฝ่ายบริการส่วนหน้าตามความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาวในเขตกรุงเทพมหานคร

1.4.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าในฝ่าย/แผนกบริการส่วนหน้าในโรงแรมระดับ 3 ดาวในเขตกรุงเทพมหานคร 110 แห่ง จำนวน 110 คน

1.4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ระหว่างเดือน สิงหาคม - ตุลาคม 2553

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามครอบคลุมความต้องการของนักศึกษาฝึกงานของฝ่ายบริการส่วนหน้าในโรงแรมระดับ 3 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านทัศนคติและพฤติกรรม ด้านบุคลิกภาพ ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่านและได้ผ่านการทดลองใช้ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริงความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่ามีค่าเท่ากับ 0.94

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบเลือกตอบ (Check-list) หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาวในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านทัศนคติและพฤติกรรม ด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ [5] ได้ดังนี้

6. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานฝ่ายบริการส่วนหน้า โดย รวม 5 ด้าน

ความต้องการ	μ	σ	ระดับความต้องการ	อันดับ
1. ด้านความรู้	3.46	.86	ปานกลาง	5
2. ด้านทักษะ	3.84	.79	มาก	4
3. ด้านทัศนคติ และพฤติกรรม	4.25	.69	มาก	2
4. ด้านบุคลิกภาพ	4.20	.69	มาก	3
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.30	.63	มาก	1
รวม	4.01	0.73	มาก	

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานฝ่ายบริการส่วนหน้า ในด้านความรู้ จำแนกตามเพศ

ด้านความรู้	เพศชาย		อันดับ	เพศหญิง		อันดับ
	μ	σ		μ	σ	
1. มีความรู้เกี่ยวกับงานโรงแรม	3.64	.71	8	3.95	.78	8
2. มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย	3.56	.73	12	3.86	.70	9
3. มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมสากล	3.16	.71	13	3.46	.69	13
4. มีความรู้ด้านข่าวสารทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อทันต่อเหตุการณ์	3.44	.69	11	3.55	.81	12
5. มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.47	.73	10	3.74	.82	11
6. มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว	3.60	.69	9	3.80	.73	10
7. มีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ที่เกี่ยวข้องในงานโรงแรม เช่น Sg l Bed เตียงเดี่ยว Two Bed สองเตียงแยก	3.87	.84	5	4.29	.84	1
8. มีความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	3.89	.91	4	4.06	.73	6
9. มีความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน	2.36	.88	15	2.42	1.20	15
10. มีความรู้เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่น	2.20	.94	16	2.48	1.06	14

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ด้านความรู้	เพศชาย		อันดับ	เพศหญิง		อันดับ
	μ	σ		μ	σ	
11. มีความรู้เกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศส	2.91	.68	14	2.29	1.04	16
12. มีความรู้เกี่ยวกับภาษารัสเซีย	1.89	.89	17	1.83	1.05	17
13. มีความรู้ในด้านการ ให้บริการ	3.96	.85	3	4.25	.70	2
14. มีความรู้ในด้านการเตรียมกุญแจห้องพัก	3.64	1.13	7	3.97	.95	7
15. มีความรู้ในด้านการลงทะเบียนแขกเข้าห้องพัก	3.67	1.00	6	4.08	.89	5
16. มีความรู้ในการให้ข้อมูลข่าวสารและการบริการต่างๆของทางโรงแรมให้กับแขกที่มาใช้บริการได้	4.00	.88	2	4.15	.78	3
17. มีความรู้ในด้านการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้บริการ ได้	4.11	.83	1	4.11	.75	4
รวม	3.37	0.83	-	3.54	0.86	-

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานฝ่ายบริการส่วนหน้าในด้านทักษะ จำแนกตามเพศ

ด้านทักษะ	เพศชาย		อันดับ	เพศหญิง		อันดับ
	μ	σ		μ	σ	
1. มีทักษะในการต้อนรับแขกชาวต่างชาติและชาวไทย	4.13	.75	1	4.17	.68	2
2. มีทักษะในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้ถูกต้อง	4.11	.83	2	4.06	.73	3
3. มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษกับแขกชาวต่างชาติได้รู้เรื่อง	4.00	.93	4	3.97	.79	6
4. มีทักษะในการใช้ภาษาอื่นๆในการสื่อสารได้ เช่น จีน ฝรั่งเศส รัสเซีย	2.40	.99	9	2.66	1.11	7
5. มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	3.73	.69	8	3.97	.71	6
6. มีความสามารถรับฟังและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเมื่อมีปัญหาในด้านการบริการ	3.82	.68	6	4.02	.70	4
7. มีทักษะในการให้ข้อมูลของทางโรงแรมได้	4.07	.78	3	4.06	.79	3
8. มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสารการจัดเก็บข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง	3.78	.85	7	3.98	.80	5
9. มีทักษะในการทำงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	3.89	.61	5	4.11	.75	1
รวม	3.77	0.79	-	3.89	0.79	-

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานฝ่ายบริการส่วนหน้าในด้านทัศนคติ และพฤติกรรม จำแนกตามเพศ

ด้านทัศนคติและพฤติกรรม	เพศชาย		อันดับ	เพศหญิง		อันดับ
	μ	σ		μ	σ	
1. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	4.18	.54	5	4.23	.61	7
2. มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.84	.71	8	3.89	.66	9
3. มีความรับผิดชอบในหน้าที่ต่องานที่กระทำ	4.22	.70	4	4.38	.70	3
4. มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.60	.62	1	4.60	.58	1
5. ปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของโรงแรมอย่างเคร่งครัด	4.27	.69	3	4.35	.62	4
6. ปฏิบัติตามคำสั่งและ คำแนะนำของผู้บังคับบัญชาและผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.33	.67	2	4.34	.67	5
7. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อช่วยในการปรับปรุงและบริการได้อย่างรวดเร็ว	4.22	.60	4	4.25	.64	6
8. เป็นคนตรงต่อเวลา	4.27	.81	3	4.45	.69	2
9. สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ขององค์กรและผู้อื่นได้	4.16	.64	6	4.25	.64	6
10. สามารถทำงานเป็นกะได้	3.77	.79	7	4.14	1.01	8
รวม	4.20	0.68	-	4.29	0.61	-

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานฝ่ายบริการส่วนหน้าในด้านความต้องการด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศ

ด้านบุคลิกภาพ	เพศชาย		อันดับ	เพศหญิง		อันดับ
	μ	σ		μ	σ	
1. น้ำหนัก ส่วนสูง อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	3.44	.76	9	3.78	.84	8
2. มีความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน	4.02	.59	7	4.31	.66	5
3. มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อที่สังคมรังเกียจ	4.18	.65	5	4.49	.69	1
4. มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ตนเองเมื่อพบปะผู้คน	4.24	.61	3	4.34	.64	4
5. มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง	3.89	.57	8	4.20	.67	7

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ด้านบุคลิกภาพ	เพศชาย		อันดับ	เพศหญิง		อันดับ
	μ	σ		μ	σ	
6. ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอต่อผู้ร่วมงานและผู้มาใช้บริการ	4.33	.71	1	4.48	.62	2
7. ดูแลตนเองให้ดูดีอยู่เสมอ เช่น ทรงผม การแต่งหน้า การแต่งกาย	4.22	.82	4	4.26	.74	6
8. รู้จักวางตัวเองให้เหมาะสมกับหน้าที่	4.11	.71	6	4.31	.68	5
9. มีความขยันหมั่นเพียรในหน้าที่การงาน	4.27	.62	2	4.37	.65	3
รวม	4.07	0.68	-	4.28	0.69	-

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานฝ่ายบริการส่วนหน้าในด้านความต้องการด้านมนุษยสัมพันธ์จำแนกตามเพศ

ด้านมนุษยสัมพันธ์	เพศชาย		อันดับ	เพศหญิง		อันดับ
	μ	σ		μ	σ	
1. มีศิลปะในการพูดเจรจาและประสานงานกับเพื่อนร่วมงานและผู้ใช้บริการ	3.91	.73	8	4.09	.58	8
2. มีความเป็นมิตรกับเพื่อนร่วมงาน	4.11	.75	7	4.32	.64	6
3. สามารถช่วยเหลืองานและทำงานเป็นทีมได้	4.16	.64	5	4.38	.65	4
4. มีความเคารพ ยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน	4.24	.57	4	4.38	.63	4
5. มีความเต็มใจที่จะทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานและผู้ใช้บริการ	4.36	.57	3	4.40	.61	3
6. มีความเข้าใจพฤติกรรมและความรู้สึกนึกคิดของเพื่อนร่วมงานและผู้ใช้บริการ	4.13	.59	6	4.20	.62	7
7. หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสในการติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้ใช้บริการ	4.42	.66	2	4.48	.66	2
8. แสดงน้ำใจกับเพื่อนร่วมงาน	4.42	.66	2	4.37	.60	5
9. มีจิตใจรักงานบริการ	4.56	.62	1	4.49	.71	1
รวม	4.25	0.65	-	4.34	0.64	-

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานฝ่ายบริการส่วนหน้าในกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน

ความต้องการ	เพศชาย		แปลความหมาย	เพศหญิง		แปลความหมาย
	μ	σ		μ	σ	
1. ด้านความรู้	3.37	1.06	ปานกลาง	3.54	0.85	มาก
2. ด้านทักษะ	3.77	0.79	มาก	3.89	0.78	มาก
3. ด้านทัศนคติ และพฤติกรรม	4.20	0.68	มาก	4.29	0.68	มาก
4. ด้านบุคลิกภาพ	4.07	0.67	มาก	4.28	0.68	มาก
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.25	0.64	มาก	4.34	0.63	มาก
รวม	3.93	0.77	มาก	4.07	0.72	มาก

10. สรุปผลการวิจัย

ความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาวเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานในกรุงเทพมหานคร มี 5 ด้าน มีดังนี้

1 .1 ด้านความรู้ พบว่า หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าของโรงแรมระดับ 3 ดาวในเขตกรุงเทพมหานครต้องการให้นักศึกษามีความรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าของโรงแรมระดับ 3 ดาวที่เป็นเพศชายต้องการให้นักศึกษามีความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีความต้องการระดับมากที่สุด คือ มีความรู้ในด้านการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้บริการได้ และรองลงมามีความรู้ในการให้ข้อมูลข่าวสารและการบริการต่างๆ ของทางโรงแรมให้กับแขกที่มาใช้บริการและ หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าของโรงแรมระดับ 3 ดาวที่เป็นเพศหญิงต้องการให้นักศึกษามีความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีความต้องการระดับมากที่สุด คือ มีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ที่เกี่ยวข้องในงานโรงแรม เช่น Sgl Bed เตียงเดี่ยว Two Bed สองเตียงแยก

1.2 ด้านทักษะ หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าของโรงแรมระดับ 3 ดาวในเขตกรุงเทพมหานครต้องการให้นักศึกษา มีทักษะในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าของโรงแรมระดับ 3 ดาวที่เป็นเพศชายและเพศหญิงต้องการให้นักศึกษาฝึกงานมีทักษะในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีความต้องการระดับมากที่สุด คือ มีทักษะในการต้อนรับแขกชาวต่างชาติและชาวไทย

1.3 ด้านทัศนคติและพฤติกรรม ในภาพรวม พบว่า หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าของโรงแรมระดับ 3 ดาวในเขตกรุงเทพมหานครต้องการให้นักศึกษามีทัศนคติและพฤติกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าของโรงแรมระดับ 3 ดาวที่เป็นเพศชายและ เพศหญิงต้องการให้นักศึกษาฝึกงานมีทัศนคติและพฤติกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีความต้องการระดับมากที่สุด คือ มีความซื่อสัตย์

1.4 ด้านบุคลิกภาพ หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าของโรงแรมระดับ 3 ดาวในเขตกรุงเทพมหานครต้องการให้นักศึกษามีบุคลิกภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าของโรงแรมระดับ 3 ดาวที่เป็นเพศชายและเพศหญิงต้องการให้นักศึกษาฝึกงานมีบุคลิกภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีความต้องการระดับมากที่สุด คือ ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอต่อผู้ร่วมงานและผู้มาใช้

1.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์ หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าของโรงแรมระดับ 3 ดาวในเขตกรุงเทพมหานครต้องการให้นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าของโรงแรมระดับ 3 ดาวทั้งเพศชายและเพศหญิงต้องการให้นักศึกษาฝึกงานมีบุคลิกภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีความต้องการระดับมากที่สุด คือ มีจิตใจรักงานบริการ

8. อภิปรายผล

ผลการวิจัย ศึกษาความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาวเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานในกรุงเทพมหานคร มีดังนี้

ด้านความรู้ ผลการศึกษา พบว่า หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าของโรงแรมระดับ 3 ดาว ในกรุงเทพมหานคร ต้องการให้นักศึกษาฝึกงานมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ที่เกี่ยวข้องในงานโรงแรม เช่น Sgl Bed เตียงเดี่ยว Two Bed สองเตียงแยก และความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับมากที่สุด อาจเพราะว่า ศัพท์ที่เกี่ยวข้องของโรงแรมนั้นจะมีคำศัพท์ที่ใช้ในการเรียกสิ่งของแต่ละอย่างที่เฉพาะเจาะจง และบางคำจะเป็นรหัสย่อ ดังนั้นจึงต้องการที่จะให้นักศึกษาฝึกงานมีความรู้ด้านนี้มากที่สุด และรองลงมา คือ มีความรู้ในด้านการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้บริการได้ และมีความรู้ในด้านการให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปวีณา และคณะ [6] พบว่า คุณสมบัติด้านงานบริการส่วนหน้าที่พึงประสงค์ของบุคลากรด้านงานบริการส่วนหน้าที่เป็นที่ต้องการของโรงแรมส่วนใหญ่ คือมีความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่นๆ ได้ดี มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมสากล และผลการวิจัยของ ชยพล โพธิ [3] ที่พบว่า ความรู้เกี่ยวกับประเพณีสากลนิยม ความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์ภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง เนื่องจากความรู้ที่กล่าวมาเป็นสิ่งสำคัญต่อความรู้สึก ของผู้ใช้บริการ สามารถเข้าถึงจิตใจ และวัฒนธรรมของชาวต่างชาติ และยังเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมของชาติอีกด้วย ซึ่งสามารถเข้าถึงจิตใจ และวัฒนธรรมของชาวต่างชาติ และยังเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมของชาติอีกด้วย และเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าที่เป็นเพศชายต้องการให้นักศึกษาฝึกงาน มีความรู้ในด้านการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้บริการได้ และ มีความรู้ในการให้ข้อมูลข่าวสารและการบริการต่างๆ ของทางโรงแรมให้กับแขกที่มาใช้บริการได้ นอกจากนี้ยังพบว่าหัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าที่เป็นเพศชายที่มีความต้องการความรู้อยู่ในระดับปานกลาง แต่หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าที่เป็นเพศหญิงที่มีความต้องการความรู้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะว่าเพศชายและเพศหญิงมีความคิด และทัศนคติต่อความต้องการด้านความรู้แตกต่างกัน

ด้านทักษะ พบว่า หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้ามีความต้องการเกี่ยวกับทักษะในการทำงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีทักษะในการต้อนรับแขกชาวต่างชาติและชาวไทย มีทักษะในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้ถูกต้อง ทักษะในการให้ข้อมูลของทางโรงแรมได้ อาจเพราะว่า ทักษะเหล่านี้สามารถทำให้แขกที่เข้ามาพักในโรงแรมเกิดความประทับใจในการให้บริการ เกิดความรวดเร็ว เพราะเมื่อแขกที่เข้ามาโรงแรมเหน็ดเหนื่อยมาจากการเดินทาง ดังนั้นก็ต้องการที่จะเข้าห้องพักโดยเร็ว ถ้าหากนักศึกษามีทักษะในด้านการบริการได้อย่างรวดเร็ว สื่อสารได้ และสามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องก็จะทำให้แขกประทับใจในการบริการที่มีประสิทธิภาพได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปวีณา และคณะ [6] กล่าวว่า ต้องพูดภาษาอังกฤษได้คล่องตัวเท่ากับภาษาไทย และพูดได้หลายภาษา หรือมากกว่า 3 ภาษา เช่น ยุโรป จีน เกาหลี ญี่ปุ่น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชยพล โพธิ [3] กล่าวว่า ความต้องการจำเป็นของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของนักศึกษา สาขาการโรงแรมที่เข้ารับการฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี ด้านทักษะ ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะของนักศึกษาฝ่ายห้องพักสูง 3 ลำดับแรก ได้แก่ สามารถแนะนำบริการ

ต่างๆ ของทางโรงแรมให้กับแขกที่มาใช้บริการ การรับฟังและแก้ปัญหาแขกที่ไม่พอใจบริการด้วยความสุภาพ และการใช้ภาษาสื่อสารกับแขกชาวต่างชาติได้ตามลำดับ ทักษะที่กล่าวมาเป็นทักษะที่เป็นรูปแบบเฉพาะที่สถานประกอบการมีความต้องการจำเป็น

ด้านทัศนคติและพฤติกรรม พบว่า หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้ามีความต้องการให้นักศึกษาเป็นคนตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของผู้บังคับบัญชาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ความรับผิดชอบในหน้าที่ต่องานที่กระทำ กระตือรือร้นในงานที่ทำ อาจเพราะว่า หากนักศึกษาฝึกงานสามารถปฏิบัติตนได้ตามที่หัวหน้าฝ่ายบริการส่วนหน้าต้องการได้ก็สามารถเป็นที่รักของหัวหน้าและเพื่อนร่วมงานได้ และสามารถทำงานเป็นทีม ทำงานด้วยกันได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชยพล โพธิ [3] พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการจำเป็นในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ และการตรงต่อเวลา ทัศนคติและพฤติกรรมที่กล่าวมาเป็นความต้องการจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพในโรงแรมที่มีความภูมิใจและศรัทธาในอาชีพบริการ มีความตั้งใจและเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน คอยบริการลูกค้าทุกคน โดยเฉพาะความรับผิดชอบในหน้าที่การกระทำ

ด้านบุคลิกภาพ พบว่า หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้ามีความต้องการให้นักศึกษายิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอต่อผู้ร่วมงานและผู้มาใช้บริการ มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อที่สังคมรังเกียจ มีความขยันหมั่นเพียรในหน้าที่การงาน มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ตนเองเมื่อพบปะผู้คน ดูแลตนเองให้ดูดีอยู่เสมอ เช่น ทรงผม การแต่งหน้า การแต่งกาย อาจเพราะว่า การทำงานในแผนกบริการส่วนหน้านั้นเป็นงานบริการ พนักงานบริการจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดี ต้องพบปะลูกค้าจำนวนมากซึ่งลูกค้าแต่ละคนนั้นมีนิสัยและความต้องการแตกต่างกัน ฉะนั้นพนักงานบริการส่วนหน้าต้องมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ตนเองเมื่อพบปะผู้คนและลูกค้าที่มาใช้บริการได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชยพล โพธิ [3] พบว่า สถานศึกษาต้องดำเนินการเป็นอันดับแรกก่อนส่งนักศึกษาเข้ารับฝึกงาน ต้องสอนให้นักศึกษามีความสุภาพอ่อนน้อมและอัธยาศัยดี และสามารถดูแลตนเองให้ดูดีอยู่เสมอ ตลอดจนการดูแลตนเองและควบคุมอารมณ์ได้ดี และหัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้าที่เป็นเพศหญิงที่มีความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว เกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานในกรุงเทพมหานครในด้านบุคลิกภาพ คือ มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อที่สังคมรังเกียจ ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอต่อผู้ร่วมงานและผู้มาใช้นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินตนา จันทคัต [7] กล่าวว่า กระบวนการบริการของพนักงาน ในเรื่องการแต่งกายของพนักงานสุภาพ พนักงานยิ้มแย้มแจ่มใสและให้ความช่วยเหลือในการเข้าพัก รวดเร็วและปลอดภัย

ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้างานฝ่ายบริการส่วนหน้ามีความต้องการให้นักศึกษามีจิตใจรักงานบริการ หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสในการติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้ใช้บริการ มีความเต็มใจที่จะทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานและผู้ใช้บริการ แสดงน้ำใจกับเพื่อนร่วมงาน อาจเพราะว่า การบริการนั้นต้องมีใจที่จะรักการบริการจริงถ้าหากไม่มีใจที่จะรักการบริการก็จะไม่สามารถทำงานที่ดีได้ และการเป็นพนักงานส่วนหน้าต้องยิ้มแย้มกับลูกค้าและแขกผู้มาใช้บริการตลอดเวลา การทำงานบริการส่วนหน้าต้องทำงานเป็นทีมอยู่ตลอดดังนั้นต้องมีความเต็มใจที่จะทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานและผู้ใช้บริการ แสดงน้ำใจกับเพื่อนร่วมงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปวีณา และคณะ [6] กล่าวว่า คุณสมบัติด้านงานการบริการส่วนหน้า ที่พึงประสงค์ของบุคลากรด้านงานบริการส่วนหน้าที่เป็นที่ต้องการของโรงแรมส่วนใหญ่ คือการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน และลูกค้า และมีใจรักในงานบริการ

9. ข้อเสนอแนะในงานวิจัย

1. สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีความรู้และทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

2. สถานศึกษาควรมีการสอนให้นักศึกษามีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอื่นๆ ในการสื่อสารได้ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส และภาษารัสเซีย

3. สถานศึกษาควรสอนด้านทัศนคติและพฤติกรรมให้เป็นรูปธรรมโดยปลูกฝังให้นักศึกษามีความตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบในหน้าที่ ปฏิบัติตามกฎระเบียบเป็นต้น

4. โรงแรมควรมีแนวทางในการรับนักศึกษาฝึกงานเข้ามาฝึกงาน

10. ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาวเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานในภาคกลางและภาคอื่นๆ

2. ควรมีการศึกษาความต้องการของโรงแรมระดับ 4-5 ดาวเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานในเขตกรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

[1] วะราพร เรืองหิรัญ. ม.ป.ป. **การศึกษาความต้องการในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของพนักงานโรงแรม ในเขตเทศบาลตำบลป่าตอง จังหวัดภูเก็ต**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

[2] พิศมัย ปโชติการ. 2540. **การบริการส่วนหน้าของโรงแรม**. กรุงเทพฯ : เอช เอ็น กรุ๊ป จำกัด, 2540.

[3] ชยพล โพธิ. 2548. **ความต้องการจำเป็นของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของนักศึกษาสาขาการโรงแรมที่เข้ารับการฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

[4] รุ่งโรจน์ สีเรืองสวัสดิ์. 2547.**การกำหนดระดับมาตรฐานอาชีพโรงแรมไทย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

[5] ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550. **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: วี.อินเตอร์ พริ้นท์.

[6] ปวีณา นิ่งนาน รุ่งอรุณ เหลืองสุวรรณ, และนันทนา เรืองรุน. 2547. **การศึกษาความต้องการด้านทรัพยากรบุคคลในอุตสาหกรรมบริการประเภทโรงแรม**. ปริญญานิพนธ์ อุตสาหกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการวิชาการจัดการอุตสาหกรรม ภาควิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

[7] จินตนา จันทคัต.2546. **พฤติกรรมและความพึงพอใจของลูกค้าที่มาใช้บริการโรงแรม เจ.พี.เอ็ม เมอรัลด์ ยโสธร**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อิทธิพลของความรู้ เจตคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO22000:2005 ของพนักงานบริษัทในกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม : กรณีศึกษาบริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด (เขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร)

Effects of Knowledge and Attitude on Participating Behavior for Sustaining Quality Management System ISO22000:2005 : Case Study of Nestle (Thai),LTD (Navanakorn Industrial Estste)

ศรีรุจา ธรรมคุฬห์* วลัยลักษณ์ อัตธีรวงศ์ ณัฐวุฒิ โรจน์นิรุตติกุล*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของความรู้ เจตคติและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 และเพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้ เจตคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO22000:2005 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือพนักงานที่ดำรงตำแหน่งในระดับตั้งแต่พนักงานระดับปฏิบัติการจนถึงผู้จัดการโรงงานในขอบเขตที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ของบริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด (เขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร) จำนวน 198 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรม SPSS for window สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression)ในการทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1.พนักงานส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 อยู่ในระดับมาก มีเจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO22000:2005 อยู่ในระดับดี และมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO22000:2005 อยู่ในระดับพอใช้

2.ความรู้เกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ทางด้านการตรวจประเมินแบบเฝ้าระวังมีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.เจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ทางด้านการทบทวนระบบคุณภาพและทางด้านการพัฒนาปรับปรุงระบบคุณภาพมีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ของพนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ความรู้ เจตคติ พฤติกรรม อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม ระบบคุณภาพ ISO22000:2005

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Abstract

The objectives of this research were to study the level of knowledge, attitude, and participating behavior in an attempt to sustain the quality management system ISO 22000:2005 and to study the influence of knowledge and attitude on the participating behavior an attempt to sustain the quality management system ISO 22000:2005. The sample consisted of 198 employees in the position of operator to management who work under the Quality Management System ISO 22000:2005 scope in Nestle(Thai) Company Limited. The data was collected through questionnaires and was analyzed by using SPSS for Window Program. Statistical methods used for analysis were percentage, arithmetic mean, frequency, standard deviation. Multiple Linear Regression was used to test the hypotheses. The results were as follow :

1. Most employees were highly knowledgeable in sustaining Quality Management System ISO 22000:2005 but their attitude were good and participation for sustaining Quality Management System ISO 22000:2005 were at moderate level.

2. Knowledge in term of surveillance effected the participation for sustaining the Quality Management System ISO 22000:2005 at the 0.05 level of statistical significance.

3. Attitude about Quality system review and Continuous improvement effected the participation for sustaining the Quality Management System ISO 22000:2005 at the 0.05 level of statistical significance.

Keywords : Knowledge,Attitude,Behavior,Food and Beverage Industry,Quality Management System ISO 22000:2005

1. บทนำ

ปัจจุบันระบบการค้าโลกมีการเปิดเสรีทางการค้ามากขึ้นตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจโฉมหน้าการค้าโลกได้เปลี่ยนไปจากเดิมที่เคยเป็นการค้าระหว่างประเทศต่อประเทศ กลายมาเป็นการค้าระหว่างกลุ่มประเทศหรือเขตการค้า อันเนื่องมาจากที่นานาประเทศทั่วโลกเกิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการค้า สร้างอำนาจการต่อรองที่สูงขึ้นและปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของกลุ่มประเทศสมาชิก ส่งผลให้การแข่งขันทางการค้าทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยการมุ่งเน้นในเรื่องของคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย เป็นต้น [1]

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จทางธุรกิจ ก็คือ "คุณภาพ" ของสินค้าหรือบริการ ซึ่งเป็นระดับของคุณลักษณะเฉพาะที่แฝงอยู่ในสินค้าหรือบริการที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า "คุณภาพ" ที่กล่าวนี้ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความพยายามมุ่งมั่นเอาใจใส่ของผู้บริหาร และการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับภายในองค์การที่จะนำเอาความรู้ ทักษะและประสบการณ์มาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้นในทุกๆขั้นตอนในการผลิตหรือการให้บริการ

จากข้อดีของระบบการบริหารงานคุณภาพนี้เองจึงทำให้มีการนำไปใช้กันอย่างกว้างขวางทั่วโลกและได้กำหนดให้เป็นเงื่อนไขหนึ่งในวงการค้าที่เป็นที่ยอมรับจนกระทั่งได้มีการนำไปกำหนดเป็นมาตรฐานในระดับสากลขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization) หรือ ISO ซึ่งรู้จักกันแพร่หลาย

ISO 22000:2005 มีชื่อเต็มว่าระบบบริหารความปลอดภัยของอาหาร-ข้อกำหนดสำหรับทุกองค์การในห่วงโซ่อาหาร"Food Safety Management Systems – Requirements for Any Organization in the Supply Chain" ได้ถูกออกแบบมาเพื่อกำหนดกรอบมาตรฐานสากลที่ครอบคลุมข้อกำหนดทุกมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพด้านอาหาร (BRC, IFS, HACCP, SQF, GMP, EU) และความปลอดภัยของอาหารที่มีการบังคับใช้ในทางการค้าสินค้าอาหารอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้ธุรกิจที่อยู่ในห่วงโซ่อาหารมีมาตรฐานเดียวที่สอดคล้องกัน

จากนโยบายดังกล่าวส่งผลให้เกิดการตื่นตัวในกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมอาหาร โดยมีการพัฒนาปรับปรุงระบบการทำงานที่มีอยู่เดิมให้สอดคล้องกับระบบคุณภาพที่มีอยู่ โดยบริษัทเนสท์เล่ (ไทย) จำกัด ก็เป็นหนึ่งบริษัทที่ได้รับการรับรองระบบนี้เช่นกัน ทางบริษัทจึงมีนโยบายที่จะต้องรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ให้สามารถดำรงอยู่ได้ และสอดรับกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงไปภายใต้ภาวะความผันผวนของเศรษฐกิจ โดยจะต้องแสวงหามาตรการป้องกันปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการรักษาระบบคุณภาพไม่ให้เกิดขึ้น ตลอดจนหาแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้ระบบคุณภาพขององค์การยังคงดำรงรักษาระบบอยู่ในสภาพที่ดี ไม่สูญเสียระบบหรือระบบไม่เกิดความเสียหายได้ และการที่จะให้วิธีดังกล่าวประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างมาสนับสนุน แต่สิ่งที่จำเป็นและขาดไม่ได้คือ คนและระบบ ซึ่งคนในที่นี้หมายถึงตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงจนถึงพนักงานระดับปฏิบัติการในองค์กร

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้มุ่งเน้นที่จะศึกษาวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของความรู้ เจตคติ ของพนักงานภายในโรงงานที่มีต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO22000:2005 เพราะว่าหากพนักงานงานขาดความรู้และมีเจตคติที่ไม่ดีต่อระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 แล้วย่อมส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของพนักงานได้ โดยเลือกศึกษามุ่งเน้นเฉพาะบริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด ที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนครเท่านั้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานด้านการดำรงรักษาให้คงไว้ซึ่งความเป็นมาตรฐาน ตลอดจนหาแนวทางกระตุ้นพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ของพนักงานภายในองค์กรต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของความรู้ เจตคติและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของพนักงานในบริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด (เขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร)

2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ทางด้านการทบทวนระบบคุณภาพ ด้านการตรวจติดตามคุณภาพภายใน ด้านการตรวจประเมินแบบเฝ้าระวังและด้านการพัฒนาปรับปรุงระบบคุณภาพ ต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ของพนักงานบริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด (เขตนิคมอุตสาหกรรม นวนคร)

3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของเจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ทางด้านการทบทวนระบบคุณภาพ ด้านการตรวจติดตามคุณภาพภายใน ด้านการตรวจประเมินแบบเฝ้าระวังและด้านการพัฒนาปรับปรุงระบบคุณภาพ ต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ของพนักงานบริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด (เขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร)

3. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1: ความรู้เกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ทางด้านการทบทวนระบบคุณภาพ ด้านการตรวจติดตามคุณภาพภายใน ด้านการตรวจประเมินแบบเฝ้าระวังและด้านการพัฒนาปรับปรุงระบบคุณภาพ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005

สมมติฐานที่ 2: เจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ทางด้านการทบทวนระบบคุณภาพ ด้านการตรวจติดตามคุณภาพภายใน ด้านการตรวจประเมินแบบเฝ้าระวังและด้านการพัฒนาปรับปรุงระบบคุณภาพ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาอิทธิพลของความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ของพนักงานบริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด (เขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร)โดยผู้วิจัยได้เลือกที่จะศึกษาอิทธิพลที่เกิดขึ้นโดยความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 เป็นตัวแปรอิสระ และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 เป็นตัวแปรตามนั้น โดยศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมในโครงการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การของเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐของสายสุนีย์ ปวุฒินันท์ [2] เรื่องการศึกษาความรู้และทัศนคติที่มีต่อระบบคุณภาพ ISO 9000 ของพนักงานผลิต กรณีศึกษา : บริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้าง จำกัด (CPAC)ของไพรสนต์ กันตีมูล [3] เรื่องความรู้และเจต-คติต่อระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ของกลุ่มผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศเพื่อการส่งออกของมงคล พูนเพชรรัตน์ [4] โดยแบ่งข้อมูลตามลักษณะของตัวแปรออกเป็น 2 ส่วนดังรูปที่ 1 ต่อไปนี้

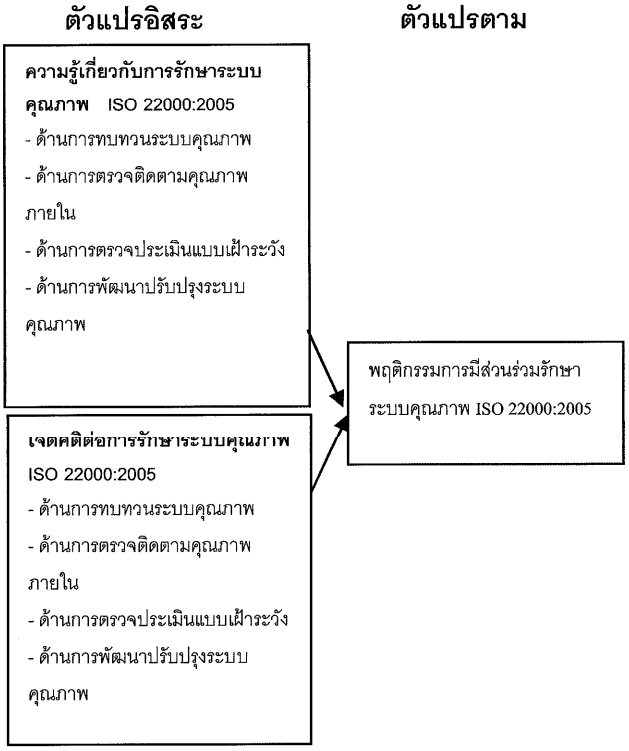

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากร การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะพนักงานที่ดำรงตำแหน่งในระดับตั้งแต่พนักงานระดับปฏิบัติการจนถึงผู้จัดการโรงงานในขอบเขตที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ของบริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด (เขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร) ทั้งหมด 390 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 198 คน

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

5.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ทางด้านการทบทวนระบบคุณภาพ ด้านการตรวจติดตามคุณภาพภายใน ด้านการตรวจประเมินแบบเฝ้าระวังและด้านการพัฒนาปรับปรุงระบบคุณภาพ และเจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ทางด้านการทบทวนระบบคุณภาพ ด้านการตรวจติดตามคุณภาพภายใน ด้านการตรวจประเมินแบบเฝ้าระวังและด้านการพัฒนาปรับปรุงระบบคุณภาพ

5.3.2 ตัวแปรตามได้แก่ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005

5.4 ขอบเขตเวลาในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2553 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ. 2554

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 ข้อ เป็นแบบให้เลือกตอบและเติมข้อความ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาที่ทำงานในบริษัท ประสบการณ์การฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 และตำแหน่งปัจจุบันของพนักงาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามวัดความรู้เกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 จำนวน 18 ข้อ เป็นแบบทดสอบชนิด ถูก-ผิด โดยข้อที่ตอบถูกได้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดได้ 0 คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 จำนวน 19 ข้อ เป็นมาตรวัดแบบลิเคิร์ทสเกล (Likert Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีทั้งคำถามเชิงบวก (Positive) จำนวน 10 ข้อ และข้อคำถามเชิงลบ (Negative) จำนวน 9 ข้อ

ตารางที่ 1 คะแนนและเกณฑ์การแปลความหมายของแบบสอบถามวัดระดับเจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005

ระดับความคิดเห็น	คะแนน	
	ข้อความเชิงบวก (Positive)	ข้อความเชิงลบ (Negative)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามวัดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 จำนวน 33 ข้อ เป็นมาตรวัดแบบลิเคอร์ทสเกล (Likert Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ ทุกครั้ง บ่อยครั้ง ปานกลาง นานๆครั้ง และไม่เคยเลย ซึ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวกทั้งหมด

ตารางที่ 2 คะแนนและเกณฑ์การแปลความหมายของแบบสอบถามวัดระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
ทุกครั้ง	5
บ่อยครั้ง	4
บางครั้ง	3
นานๆครั้ง	2
ไม่เคยเลย	1

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามข้อเสนอแนะ จำนวน 2 ข้อ เป็นแบบเติมข้อความ ได้แก่ ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆเกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 และเหตุผลหลักที่ทำให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรมการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 โดยไม่มีการตรวจให้คะแนน เพียงเก็บรวบรวมไว้เป็นข้อมูลเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงระบบ

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นพร้อมด้วยหนังสือนำเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจำนวน 198 ชุด โดยผู้วิจัยขอความร่วมมือจากตัวแทนฝ่ายบริหาร หรือ QMR (Quality Management Representative) และผู้จัดการฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยในการแจกจ่ายและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 198 ฉบับ คิดเป็น 100% ของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป คือ โปรแกรม SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้กลับมาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และตรวจสอบจำนวนของแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์และแปลผลโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ โดย

2.1 แบบสอบถามข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ โดยแยกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาที่ทำงานในบริษัท ประสบการณ์การฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 และตำแหน่งปัจจุบันของพนักงาน

2.2 แบบสอบถามวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ รวมคะแนนที่ได้นำมาแบ่งเกณฑ์ความรู้โดยรวมเกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำ ปานกลาง สูง โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่แบบจัดกลุ่มเพื่อคำนวณหาอันตรภาคชั้น จากการคำนวณได้จำนวนคะแนนในแต่ละระดับชั้นเท่ากับ 6 คะแนน ทำให้ผู้วิจัยสามารถแบ่งเกณฑ์การวัดระดับความรู้ เกี่ยวกับระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ออกเป็น 3 ระดับคะแนนเท่า ๆ กัน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยคะแนน ตั้งแต่ 0 – 6 คะแนน หมายถึง ระดับความรู้น้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน ตั้งแต่ 7 – 12 คะแนน หมายถึง ระดับความรู้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน ตั้งแต่ 13 – 18 คะแนน หมายถึง ระดับความรู้มาก

2.3 แบบสอบถามวัดระดับเจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 เป็นแบบวัดที่กำหนดมาตรวัดตามแบบของลิเคิร์ทสเกล (Likert Scale) ผู้วิจัยได้กำหนดค่าของตัวแปรตามมาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert Scale) โดยแบ่งระดับเจตคติเป็น 5 ระดับ ดังนี้ [5]

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับเจตคติดีมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับเจตคติดี

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับเจตคติพอใช้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับเจตคติไม่ดี

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับเจตคติไม่ดีมาก

การแปลความหมายของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจะใช้เกณฑ์ดังนี้

1) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่า 1.000 หมายถึง มีเจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ไม่แตกต่างกันมาก

2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่าหรือเท่ากับ 1.000 หมายถึง มีเจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 แตกต่างกันมาก

2.4 แบบสอบถามวัดระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 เป็นแบบวัดที่กำหนดมาตรวัดตามแบบของลิเคิร์ทสเกล (Likert Scale) ผู้วิจัยได้กำหนดค่าของตัวแปรตามมาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert Scale) โดยแบ่งระดับพฤติกรรมเป็น 5 ระดับ ดังนี้ [5]

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับพฤติกรรมดีมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับพฤติกรรมดี

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับพฤติกรรมพอใช้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับพฤติกรรมไม่ดี

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับพฤติกรรมไม่ดีมาก

การแปลความหมายของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจะใช้เกณฑ์ดังนี้

1) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่า 1.000 หมายถึง มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ไม่แตกต่างกันมาก

2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่าหรือเท่ากับ 1.000 หมายถึง มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 แตกต่างกันมาก

9. ผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลบุคคลจากพนักงานทั้งหมด 198 คน คิดเป็น 100 % แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	151	76.3
หญิง	47	23.7
อายุ		
ไม่เกิน 25 ปี	13	6.6
มากกว่า 25-30 ปี	69	34.8
มากกว่า 30 ปี – 35 ปี	68	34.3
มากกว่า 35-40 ปี	25	12.6
มากกว่า 40 ปี	23	11.6
ระดับการศึกษาสูงสุด		
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.	27	13.6
อนุปริญญา หรือ ปวส. หรือ เทียบเท่า	77	38.9
ปริญญาตรี	81	40.9
สูงกว่าปริญญาตรี	13	6.6
ระยะเวลาที่ทำงานในบริษัท		
น้อยกว่า 5 ปี	93	47.0
5 ปี – 10 ปี	49	24.7
มากกว่า 10 ปี – 15 ปี	29	14.6
มากกว่า 15 ปี	27	13.6
ประสบการณ์การฝึกอบรม		
เคย	136	68.7
ไม่เคย	62	31.3
ตำแหน่งปัจจุบันของพนักงาน		
พนักงานระดับปฏิบัติการ	145	73.2
หัวหน้างาน	45	22.7
ผู้บริหาร	8	4.0

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 76.3 มีอายุมากกว่า 25 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.8 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 40.9 ระยะเวลาการที่ทำงานในบริษัทแห่งนี้น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.0 พนักงานส่วนใหญ่เคยได้รับประสบการณ์การฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 68.7 และพนักงานที่ได้รับแบบสอบถามส่วนมากอยู่ในระดับพนักงานระดับปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 73.2

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของความรู้ เจตคติและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ของพนักงานบริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด (เขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร)

ตัวแปร	n = 198		การแปลผล
	$\overline{X}$	SD	
ความรู้เกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005	15.4040	1.900	มีระดับความรู้มาก
เจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005	3.8769	0.502	มีระดับเจตคติดี
พฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005	3.2854	0.819	มีระดับพฤติกรรมพอใช้

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 อยู่ในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 15.40 คะแนน มีเจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 อยู่ในระดับดี คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 และมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 อยู่ในระดับพอใช้ คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 จากนั้นนำผลจากแบบสอบถามมาทำการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ที่มีต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 แสดงได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ด้านต่างๆที่มีต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005

ตัวแปรพยากรณ์	Beta	t	P - Value
ความรู้เกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005			
ด้านการทบทวนระบบคุณภาพ	0.065	0.861	0.391
ด้านการตรวจติดตามคุณภาพภายใน	0.117	1.563	0.120
ด้านการตรวจประเมินแบบเฝ้าระวัง	0.181	2.536	0.012*
ด้านการพัฒนาปรับปรุงระบบคุณภาพ	-0.07	-0.91	0.364

$R = 0.216$; $R^2 = 0.047$

หมายเหตุ *หมายถึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่าความรู้เกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ของพนักงาน โดยพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมได้แก่ความรู้ทางด้านการตรวจประเมินแบบเฝ้าระวัง มีผลต่อพฤติกรรมของพนักงานโดยมีค่า p-value น้อยกว่า 0.05 (p-value = 0.012) แต่ไม่พบความสัมพันธ์ต่อตัวแปรด้านอื่นๆอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากนั้นนำผลจากแบบสอบถามมาทำการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาอิทธิพลของเจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ที่มีต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 แสดงได้ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของเจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ด้านต่างๆที่มีต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005

ตัวแปรพยากรณ์	Beta	t	P - Value
เจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005			
ด้านการทบทวนระบบคุณภาพ	0.170	1.973	0.050*
ด้านการตรวจติดตามคุณภาพภายใน	0.167	1.549	0.123
ด้านการตรวจประเมินแบบเฝ้าระวัง	0.003	0.027	0.978
ด้านการพัฒนาปรับปรุงระบบคุณภาพ	0.210	2.361	0.019*

$R = 0.474$; $R^2 = 0.225$

หมายเหตุ *หมายถึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่าเจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ของพนักงาน โดยพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมได้แก่เจตคติทางด้านการทบทวนระบบคุณภาพมีผลต่อพฤติกรรมของพนักงาน โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.05 และเจตคติทางด้านการพัฒนาปรับปรุงระบบคุณภาพมีผลต่อพฤติกรรมของพนักงานโดยมีค่า p-value น้อยกว่า 0.05 (p-value = 0.019)

10. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาอิทธิพลของความรู้ เจตคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO22000:2005 ของพนักงานบริษัทในกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม : กรณีศึกษาบริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด(เขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร) ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

10.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้เกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005

พนักงานมีความรู้โดยรวมเกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะตลอดระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่เริ่มการจัดทำเอกสาร การตรวจติดตามระบบ การขอการรับรองจนกระทั่งถึงการรักษาระบบคุณภาพ ทางผู้บริหารได้ให้ความสำคัญในประเด็นของการให้ความรู้เกี่ยวกับระบบคุณภาพแก่พนักงานเป็นอย่างมากและอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกำหนดให้พนักงานทุกคนต้องผ่านการฝึกอบรมความรู้ขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับระบบคุณภาพก่อนเข้ารับการทำงานและมีการอบรมอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการทำงาน ประกอบกับทางบริษัทมีนโยบายการให้ความสำคัญทางด้านคุณภาพเนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์อาหาร จึงเน้นให้พนักงานมีส่วนร่วมในระบบมากยิ่งขึ้น

10.2 ผลการวิเคราะห์ระดับของเจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005

พนักงานมีเจตคติอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจากองค์กรได้ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับระบบคุณภาพทั้งในด้านที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรและต่อพนักงาน มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเป็นไปในทางเดียวกัน ส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการทำงานน้อยลง จากเหตุผลดังกล่าวทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดเจตคติที่ดี เช่นการสนใจและอยากได้รับความรู้เพื่อมาปรับปรุงงานของตนเองหรือการยินดีและพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมด้านคุณภาพ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดที่ว่าเจตคติจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลได้รับข้อมูล ความจริงและเกิดการเรียนรู้

10.3 ผลการวิเคราะห์ระดับของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005

พนักงานมีคะแนนพฤติกรรมอยู่ในระดับพอใช้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะการทำงานต้องทำงานเป็นกะคือมีการหมุนเวียนระยะเวลาการทำงานเป็นรอบ จึงทำให้ขาดความต่อเนื่องในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และอาจเนื่องมาจากการเข้าร่วมกิจกรรมการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 บางส่วนไม่ได้มาจากความเต็มใจ เหตุที่เข้าร่วมเพราะเป็นนโยบายของบริษัท จึงส่งผลให้คะแนนพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ไม่สูงนัก

10.4 ผลจากการวิเคราะห์อิทธิพลของความรู้ในแต่ละด้านเกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ของพนักงานบริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด (เขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร)

จากการวิเคราะห์พบว่าความรู้เกี่ยวกับการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ทางด้านการตรวจประเมินแบบเฝ้าระวังมีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ แก้วทอง [6] ที่กล่าวว่าความรู้ และพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้การตรวจประเมินแบบเฝ้าระวังต้องอาศัยความรู้และความชำนาญเป็นอย่างมากเนื่องจากจะได้รับการตรวจประเมินจากบุคคลภายนอก ซึ่งบางครั้งการได้รับความรู้ที่ไม่เพียงพอ อาจทำให้ส่งผลต่อพฤติกรรมของพนักงานโดยที่พนักงานอาจเกิดความไม่มั่นใจในการตอบคำถามระหว่างการถูกตรวจประเมิน ซึ่งในทางปฏิบัติอาจทำให้พนักงานเกิดความวิตกกังวลและส่งผลให้การตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ลดลง ส่วนด้านการทบทวนระบบคุณภาพ ด้านการตรวจติดตามคุณภาพภายในและด้านการพัฒนาปรับปรุงระบบคุณภาพ ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมอาจเป็นเพราะว่าทั้งสามด้านนี้ดำเนินการโดยบุคลากรภายในบริษัทจึงทำให้พนักงานไม่เกิดความวิตกกังวลมากนัก

10.5 ผลจากการวิเคราะห์อิทธิพลของเจตคติในแต่ละด้านต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005ที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ของพนักงานบริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด (เขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร)

จากการวิเคราะห์พบว่าเจตคติต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ทางด้านการทบทวนระบบคุณภาพและทางด้านการพัฒนาปรับปรุงระบบคุณภาพมีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อการรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Gary [7] ที่กล่าวว่าเจตคติของบุคคลจะมีอิทธิพลในการแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้น ดังนั้นเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีเจตคติที่ดีจากการที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 อย่างสม่ำเสมอ และได้เกิดการเรียนรู้ถึงข้อมูลเหล่านั้น จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างแสดงพฤติกรรมเข้ามามีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงศกร ธีรเตชสิทธิ์ [8] เรื่องความรู้และเจตคติของพนักงานบริษัทฮิตาชิ โกลบอล สตอเรจ เทคโนโลยีส์(ประเทศไทย) จำกัด ที่มีต่อการนำระบบการบริหารคุณภาพ ISO/TS 16949:2002 มาใช้ ที่กล่าว

ว่าเจตคติมีผลต่อการนำระบบการบริหารคุณภาพ ISO/TS 16949:2002 มาใช้

11. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าการที่จะทำให้ผู้บริโภคพอใจในคุณภาพของผลิตภัณฑ์นั้น บริษัทจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การที่จะทำให้พนักงานเข้าใจและเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญได้นั้น บริษัทจะต้องให้การสนับสนุนกับพนักงานให้มีความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 ในด้านต่างๆให้มีระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นผู้บริหารควรให้การสนับสนุนอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม เช่นมีการจัดการฝึกอบรมพนักงาน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและสร้างความมั่นใจว่าพนักงานมีความเข้าใจและมีพัฒนาการที่จะนำระบบคุณภาพ ISO 22000:2005 มาใช้ในส่วนงานที่ตนเองรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ควรมีการศึกษาวิจัยกับกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเช่น อุตสาหกรรมเวชภัณฑ์ อุตสาหกรรมเครื่องสำอางว่าเป็นอย่างไรเพื่อหาผลกระทบที่เกิดขึ้นในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ และควรมีการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มบริหารในอุตสาหกรรมเวชภัณฑ์ อุตสาหกรรมเครื่องสำอางด้วยเช่นกัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทต่อไป

เอกสารอ้างอิง

[1] ทวี บุตรสุนทร. 2543. "สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกับมาตรฐานโลก ISO 9002". For Quality Journal. 36 (มีนาคม-เมษายน 2543) : 37-39.

[2] สายสุนีย์ ปวุฒินันท์. 2541. **ความรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมในโครงการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรของเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ : กรณีศึกษาโรงพยาบาลสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

[3] ไพรสนต์ กันตีมูล.2543. **ความรู้และทัศนคติที่มีต่อระบบคุณภาพ ISO 9000 ของพนักงานผลิต กรณีศึกษา: บริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้างจำกัด (CPAC).** สาระนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

[4] มงคล พูนเพชรรัตน์.2549. **ความรู้และเจตคติต่อระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ของกลุ่มผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศเพื่อการส่งออก.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

[5] พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 7. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร.

[6] ทัศนีย์ แก้วทอง.2544. **อิทธิพลของความรู้ทัศนคติที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษาระบบคุณภาพ ISO 9002 ของพนักงานบริษัทในกลุ่มธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคม : กรณีศึกษาบริษัทโทเทิล แอ็คเซ็สคอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน).** วิทยานิพนธ์วิทยาศาตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรม) สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

[7] Gary,J.1992. **Organization Behavior : Understanding Life at Work.** (3rd ed.). New York: HarperCollins Publishing Inc.

[8] พงศกร ธีรเตชสิทธิ์.2552. ความรู้และเจตคติของพนักงานบริษัทฮิตาชิ โกลบอล สตอเรจ เทคโนโลยีส์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่มีต่อการนำระบบการบริหารคุณภาพ ISO/TS 16949:2002 มาใช้. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม.** 8(2).110-120.

อิทธิพลของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิตในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง

The Influence of Executives Environmental Role and Environmental Management Toward Manufacturing Process Improvement in Map Ta Phut Industrial Estate in Rayong Province

อนงค์นาฏ ประดิษฐ์พฤกษ์* ณัฐวุฒิ โรจน์นิรุตติกุล วรนารถ แสงมณี*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวแทนสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง จำนวน 122 คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ (Multiple linear regression) ในการทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ในภาพรวมการปรับปรุงกระบวนการผลิต บทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง อยู่ในระดับมาก

2. บทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารในการปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม การทบทวนของฝ่ายบริหารและการวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ซึ่งความแตกต่างของตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายการผันแปรของการปรับปรุงกระบวนการผลิต ได้ร้อยละ 53.0

คำสำคัญ : บทบาทด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงกระบวนการผลิต นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง

Abstract

The objective of this research was to study the influence of executives environmental role and environmental management towards manufacturing process improvement. The researcher used questionnaire as research instrument to collect the data from 122 respondents in map ta phut industrial estate in Rayong province. Data was analyzed by using statistical program. Statistics used were percentage, mean, frequency, standard division and multiple Linear Regression .The research results were as follow.

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1) In overall, the manufacturing process improvement, executives environmental role and Environmental Management in map ta phut industrial estate in rayong province were considered at high level.

2) The executives environmental role in the implementation of environmental management, the management review and environmental management planning influenced the manufacturing process improvement.The difference of these variables can be explained the variation in the manufacturing process improvement at 53.0 percent.

Keywords : Executives Environmental Role, Environmental Management, Manufacturing Process, Improvement Map Ta Phut Industrial Estate, Rayong province

1. บทนำ

ในปัจจุบันทั่วโลกกำลังให้ความสำคัญในเรื่องสิ่งแวดล้อม อันเป็นผลมาจากมลพิษต่างๆไม่ว่าจะเป็นมลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำและมลพิษทางการกำจัดของเสีย ฯลฯ ได้ส่งผลกระทบต่อพลเมืองโลกอย่างมาก ผลกระทบนี้เกิดขึ้นกับทุกๆประเทศในโลก โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้ว ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญยิ่ง โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับมลพิษ (Pollution) ที่เกิดจากของเสียต่างๆ (pollutants) ที่ระบายถ่ายเทออกจากโรงงานอุตสาหกรรมและจากที่อยู่อาศัยเข้าสู่ระบบสิ่งแวดล้อม แต่สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทย ปัญหาสิ่งแวดล้อมแม้จะยังไม่รุนแรงเหมือนต่างประเทศ แต่ก็ได้เพิ่มความร้ายแรงขึ้นเรื่อยๆ อันเนื่องมาจากรัฐพยายามที่จะผลักดันระดับฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเน้นนโยบาย ด้านการลงทุนเพื่อมุ่งจะพัฒนาไปสู่ประเทศอุตสาหกรรม โดยลืมให้ความสำคัญกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ในปีพ.ศ.2531 นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดได้รับการพัฒนาจัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล ในการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยรัฐบาลได้มอบให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ ปัจจุบันนิคมฯมาบตาพุดได้เป็นฐานการผลิตที่สำคัญของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมประเภทปิโตรเคมี เคมีภัณฑ์ เหล็กและโลหะ โรงกลั่นน้ำมัน โดยในเชิงพื้นที่ได้มีการขยายจากนิคมฯ ร่วมดำเนินงานกับเอกชน 4 แห่ง ทำให้พื้นที่ขยายจาก 8,000 ไร่ เป็น 20,000 ไร่ การพัฒนาโดยอยู่รวมกลุ่มอุตสาหกรรม ทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ประหยัดต้นทุนการผลิตและขนส่ง ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก[1]

จากการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่และมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของชุมชนในพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาในพื้นที่มาบตาพุดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษและกำหนดการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดระยองเพื่อจัดทำและกำกับแผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษ ในพื้นที่จังหวัดระยอง พ.ศ. 2550-2554 สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการฯ โดยเป้าหมายการดำเนินการประกอบด้วย

1) ลดปริมาณการปล่อยทิ้งมลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ ขยะและกากของเสียอุตสาหกรรม ให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามกฎหมายหรือดีกว่า

2) คุณภาพน้ำและอากาศ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานภายใน 1 ปี

3) ประชาชนได้รับการดูแล รักษา และฟื้นฟูสุขภาพอนามัยอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

4) ชุมชนในพื้นที่มีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดได้อย่างต่อเนื่อง

5) การพัฒนาพื้นที่ในอนาคตไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ [2]

จากการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่อย่างรวดเร็วและการรวมกลุ่มของกลุ่มอุตสาหกรรมในพื้นที่ทำให้ประสบกับปัญหาการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย อาทิเช่น ผลกระทบด้านคุณภาพอากาศ ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ การขาดแคลนทรัพยากรน้ำ ปัญหาต่างๆเหล่านี้ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องจากประชาชนให้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ และการมีส่วนร่วมในการรับรู้สภาพปัญหาจาก การพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่และมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของชุมชน

จากปัญหาสิ่งแวดล้อมดังกล่าวข้างต้นที่เกิดขึ้นเนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยของเสียออกมาและมาตรการการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมจึงทำให้ผู้บริหารต้องเข้ามามีบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้นเพื่อเป็นการรับผิดชอบต่อสังคมและให้สถานประกอบการอยู่คู่กับชุมชนได้โดยที่ไม่มีใครได้รับผลกระทบจากปัญหาต่างๆ อันนำไปสู่แนวความคิดการปรับปรุงกระบวนการผลิต ซึ่งการปฏิบัติตามมาตรการต่างๆ ดังกล่าว แม้จะมีผลกระทบต่อองค์การในระยะแรกเริ่มในด้านต้นทุน การปรับวิธีการทำงาน แต่ในระยะยาวองค์การที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมจะมีภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาสาธารณชน ซึ่งการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ต้องอาศัยการสนับสนุนอย่างจริงจังจากผู้บริหารในทุกระดับ อันจะนำไปสู่แนวความคิดการปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อสร้างสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมให้แก่สังคมในระยะยาว จากบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาอิทธิพลของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิตในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยองว่าอยู่ในระดับใด อิทธิพลของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมด้านใดบ้างที่มีต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต เพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาและการปรับปรุงกระบวนการผลิต อันจะส่งผลดีต่อองค์การและชุมชน และยังเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงธุรกิจได้อีกด้วย

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาอิทธิพลของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารที่มีต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิตในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง

3. สมมติฐานการวิจัย

บทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารได้แก่การกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม การตรวจดำเนินงานปรับปรุงและการทบทวนของฝ่ายบริหาร มีอิทธิพลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิตในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาอิทธิพลของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิตในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง โดยมุ่งเน้นศึกษาเฉพาะผู้บริหาร เพราะว่าผู้บริหารเป็นบุคคลที่นำพาองค์การให้ประสบความสำเร็จโดยทำการปูพื้นฐานให้กับองค์การและวางนโยบายต่างๆ เพื่อให้องค์การมีศักยภาพในการแข่งขันทางธุรกิจ หากผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ไม่ดีในการปฏิบัติงานแล้วย่อมส่งผลกระทบต่องานที่ปฏิบัติได้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวความคิด ดังแสดงในรูปที่ 1

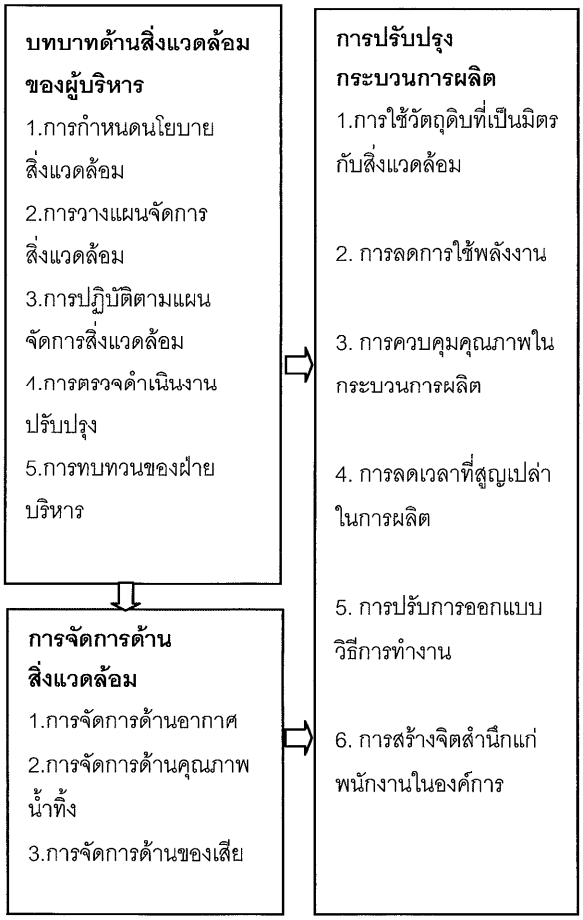

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือตัวแทนสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง จำนวน 58 บริษัท โดยกำหนดสัดส่วนบริษัทละ 3 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 174 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 122 คน ได้จากประชากรที่ศึกษาโดยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) [3]

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

5.3.1 ตัวแปรอิสระคือบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร

5.3.2 ตัวส่งผ่านคือการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

5.3.2 ตัวแปรตามคือการปรับปรุงกระบวนการผลิต

5.4 ขอบเขตเวลาในการวิจัย

เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2553 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การทำงาน และรายได้ต่อเดือน รวมทั้งหมด 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารโดยพิจารณา 5 ด้านคือ การกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม การตรวจดำเนินงานปรับปรุงและการทบทวนของฝ่ายบริหาร เป็นมาตรวัดแบบลิเคอร์ทสเกล (Likert Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวกทั้งหมด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมโดยพิจารณา 3 ด้านคือการจัดการด้านอากาศ การจัดการด้านคุณภาพน้ำทิ้งและการจัดการด้านของเสีย เป็นมาตรวัดแบบลิเคอร์ทสเกล (Likert Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวกทั้งหมด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปรับปรุงกระบวนการผลิตโดยพิจารณา 6 ด้าน คือการใช้วัตถุดิบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การลดการใช้พลังงาน การควบคุมคุณภาพในกระบวนการผลิต การลดเวลาที่สูญเปล่าในการผลิต ด้านการปรับการออกแบบวิธีการทำงานและการสร้างจิตสำนึกแก่พนักงานในองค์การ เป็นมาตรวัดแบบลิเคอร์ทสเกล (Likert Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวกทั้งหมด

ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อสอบถาม ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะอื่นๆเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงต่อไป

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยแบ่งลักษณะการวิเคราะห์เป็นด้านต่างๆ ดังนี้

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้กลับมา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และจำนวนของแบบสอบถามนำแบบสอบถามที่มีความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์และแปลผลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

8.1 วิเคราะห์ระดับการปรับปรุงกระบวนการผลิต โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของทุกตัวแปร กำหนดเกณฑ์การแปลผลไว้ดังนี้ [4]

ค่าเฉลี่ยระดับการปรับปรุง	การแปลความหมาย
4.50 – 5.00	มีระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	มีระดับมาก
2.50 – 3.49	มีระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	มีระดับน้อย
1.00 – 1.49	มีระดับน้อยที่สุด

8.2 วิเคราะห์อิทธิพลของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารซึ่งประกอบด้วยการกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม การตรวจดำเนินงานปรับปรุงและการทบทวนของฝ่ายบริหารมีอิทธิพลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ การแปลความหมายของค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจะใช้เกณฑ์ดังนี้ [5]

- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่า 1.000 หมายถึง ระดับความสำคัญของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารที่มีต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ไม่แตกต่างกันมาก
- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่าหรือเท่ากับ 1.000 หมายถึง ระดับความสำคัญของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารที่มีต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต แตกต่างกันมาก

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและลำดับที่ของการปรับปรุงกระบวนการผลิต

ข้อความ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการปรับปรุง	ลำดับที่
1. การใช้วัตถุดิบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.91	0.823	มาก	4
2. การลดการใช้พลังงาน	3.63	0.832	มาก	5
3. การควบคุมคุณภาพในกระบวนการผลิต	4.33	0.612	มาก	3*
4. การลดเวลาที่สูญเปล่าในการผลิต	4.33	0.531	มาก	3*
5. การปรับการออกแบบวิธีการทำงาน	4.53	0.386	มากที่สุด	1
6. การสร้างจิตสำนึกแก่พนักงานในองค์การ	4.47	0.497	มาก	2
ภาพรวม	4.20	0.391	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับการปรับปรุงกระบวนการผลิตในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดจังหวัดระยอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวม 4.20และแต่ละระดับการปรับปรุงกระบวนการผลิตไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.391

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและลำดับที่ของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อม

ข้อความ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับบทบาท	ลำดับที่
1. การกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม	4.47	0.482	มาก	1
2. การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	4.30	0.512	มาก	3
3. การปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	4.34	0.472	มาก	2
4. การตรวจดำเนินงานปรับปรุง	4.27	0.463	มาก	4*
5. การทบทวนของฝ่ายบริหาร	4.27	0.500	มาก	4*
ภาพรวม	4.32	0.406	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวม 4.32 และแต่ละระดับบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.406

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและลำดับที่ของการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

ข้อความ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการจัดการ	ลำดับที่
1. การจัดการด้านอากาศ	4.15	0.635	มาก	3
2. การจัดการด้านคุณภาพน้ำทิ้ง	4.31	0.655	มาก	1
3. การจัดการด้านของเสีย	4.29	0.572	มาก	2
ภาพรวม	4.24	0.488	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่าระดับของการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวม 4.24 และแต่ละระดับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.488

ตารางที่ 4 การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต

ตัวแปรอิสระ	β	t	p-value
การกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม	-0.159	-1.674	0.097
การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	0.224	2.232	0.028*
การปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	0.423	4.536	0.000**
การตรวจดำเนินงานปรับปรุง	-0.076	-0.754	0.452
การทบทวนของฝ่ายบริหาร	0.364	4.297	0.000**

B = 1.515 R = 0.728 R^2 = 0.530

F = 26.194 Sig.F = 0.000** SEE = 0.274

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่าการปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม รองลงมาการทบทวนของฝ่ายบริหาร และการวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ซึ่งความแตกต่างของตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายการผันแปรของการปรับปรุงกระบวนการผลิต ได้ร้อยละ 53.0

ตารางที่ 5 การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ในด้านการใช้วัตถุดิบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตัวแปรอิสระ	β	t	p-value
การกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม	-0.421	-3.530	0.001**
การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	0.379	2.721	0.008**
การปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	0.185	1.556	0.122
การตรวจดำเนินงานปรับปรุง	-0.243	-1.896	0.060
การทบทวนของฝ่ายบริหาร	0.383	3.556	0.001**

R = 0.490 R^2 = 0.240

F = 7.319 Sig.F = 0.000** SEE = 0.732

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่าการทบทวนของฝ่ายบริหาร รองลงมาการวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อมและการกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ซึ่งความแตกต่างของตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายการผันแปรของการปรับปรุงกระบวนการผลิต ได้ร้อยละ 24.0

ตารางที่ 6 การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ในด้านการลดการใช้พลังงาน

ตัวแปรอิสระ	β	t	p-value
การกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม	-0.307	-2.366	0.020*
การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	0.083	0.555	0.580
การปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	0.275	2.162	0.033*
การตรวจดำเนินงานปรับปรุง	-0.187	-1.366	0.175
การทบทวนของฝ่ายบริหาร	0.287	2.494	0.014*

R = 0.361 R^2 = 0.130

F = 3.481 Sig.F = 0.006** SEE = 0.792

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่าการทบทวนของฝ่ายบริหารรองลงมาการปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม และการกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ซึ่งความแตกต่างของตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายการผันแปรของการปรับปรุงกระบวนการผลิต ได้ร้อยละ 13.0

ตารางที่ 7 การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิตในด้านการควบคุมคุณภาพในกระบวนการผลิตในเขต

ตัวแปรอิสระ	β	t	p-value
การกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม	0.094	0.835	0.406
การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	0.014	0.111	0.912
การปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	0.339	3.078	0.003**
การตรวจดำเนินงานปรับปรุง	0.187	1.572	0.119
การทบทวนของฝ่ายบริหาร	0.047	0.471	0.639

R = 0.589 R^2 = 0.346

F = 12.300 Sig.F = 0.000** SEE = 0.505

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 7 พบว่าการปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ซึ่งความแตกต่างของตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายการผันแปรของการปรับปรุงกระบวนการผลิต ได้ร้อยละ 34.6

ตารางที่ 8 การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ในด้านการลดเวลาที่สูญเปล่า

ตัวแปรอิสระ	β	t	p-value
การกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม	0.070	0.742	0.460
การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	0.120	1.112	0.268
การปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	0.312	3.396	0.001**
การตรวจดำเนินงานปรับปรุง	0.079	0.793	0.429
การทบทวนของฝ่ายบริหาร	0.299	3.581	0.001**

R = 0.737 R^2 = 0.544

F = 27.663 Sig.F = 0.000** SEE = 0.367

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 8 พบว่าการปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม รองลงมาการทบทวนของฝ่ายบริหารมีผลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ซึ่งความแตกต่างของตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายการผันแปรของการปรับปรุงกระบวนการผลิต ได้ร้อยละ 54.4

ตารางที่ 9 การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ในด้านการปรับการออกแบบวิธีการทำงานในการผลิต

ตัวแปรอิสระ	β	t	p-value
การกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม	0.176	1.564	0.121
การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	0.206	1.587	0.115
การปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	0.284	2.577	0.011*
การตรวจดำเนินงานปรับปรุง	-0.020	-0.171	0.864
การทบทวนของฝ่ายบริหาร	0.022	0.255	0.822

R = 0.587 R^2 = 0.344

F = 12.166 Sig.F = 0.000** SEE = 0.319

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่าการปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม มีผลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ซึ่งความแตกต่างของตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายการผันแปรของการปรับปรุงกระบวนการผลิต ได้ร้อยละ 34.4

ตารางที่ 10 การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิตในด้านการสร้างจิตสำนึกแก่พนักงานในองค์การ

ตัวแปรอิสระ	β	t	p-value
การกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม	0.142	1.309	0.193
การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	0.083	0.663	0.508
การปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม	0.261	2.462	0.015*
การตรวจดำเนินงานปรับปรุง	0.059	0.511	0.610
การทบทวนของฝ่ายบริหาร	0.208	2.161	0.033*

$R = 0.626$ $R^2 = 0.392$

$F = 14.954$ Sig.F = 0.000** SEE = 0.396

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่าการปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม รองลงมาการทบทวนของฝ่ายบริหารมีผลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ซึ่งความแตกต่างของตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายการผันแปรของการปรับปรุงกระบวนการผลิต ได้ร้อยละ 39.2

10. สรุปผลการวิจัย

สรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1. การปรับปรุงกระบวนการผลิตในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง ด้านการใช้วัตถุดิบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การลดการใช้พลังงาน การควบคุมคุณภาพในกระบวนการผลิต การลดเวลาที่สูญเปล่าในการผลิต การปรับการออกแบบวิธีการทำงานและการสร้างจิตสำนึกแก่พนักงานในองค์การอยู่ในระดับมาก

2. บทบาทด้านสิ่งแวดล้อมในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง ด้านการกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม การตรวจดำเนินงานปรับปรุงและการทบทวนของฝ่ายบริหาร อยู่ในระดับมาก

3. การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง ด้านการจัดการด้านอากาศ การจัดการด้านคุณภาพน้ำทิ้ง และการจัดการด้านของเสีย อยู่ในระดับมาก

4. สมการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณของระดับบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิตในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดจังหวัดระยองที่วิเคราะห์ได้ดังสมการ $\hat{Y} = 1.515 - 0.159X_1 + 0.224^*X_2 + 0.423^{**}X_3 - 0.076X_4 + 0.364^{**}X_5$ โดยพบว่า การปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม (X_3) และการทบทวนของฝ่ายบริหาร(X_5) มีอิทธิพลทางบวกต่อระดับการปรับปรุงกระบวนการผลิตในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม(X_2) มีอิทธิพลทางบวกต่อระดับการปรับปรุงกระบวนการผลิตในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดจังหวัดระยองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

11. อภิปรายผล

ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่าบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารที่มีต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิต ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิตในภาพรวมอยู่ที่ระดับความสำคัญมาก และหากมองเป็นรายด้าน ผู้บริหารจะให้ความสำคัญในการปรับการออกแบบวิธีการทำงานก่อนเป็นอันดับแรก

รองลงมาเป็นการสร้างจิตสำนึกแก่พนักงานในองค์การ การควบคุมคุณภาพในกระบวนการผลิต การลดเวลาที่สูญเปล่าในการผลิต การใช้วัตถุดิบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการลดการใช้พลังงานตามลำดับ ดังนั้นในการที่จะปรับปรุงกระบวนการผลิต ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่องของการปรับการออกแบบวิธีการทำงานก่อน โดยมีการฝึกอบรมพนักงานที่ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆสามารถนำมาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศักดิ์ฎานุพงษ์ บุญศา[6] ที่กล่าวว่าการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิตของผู้บริหารให้หน่วยงานหลักได้เรียนรู้ ฝึกฝน และยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ได้ความรู้ใหม่ตามยุคสมัยและได้นำมาใช้ ทำให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นตัวขัดขวางการเพิ่มผลผลิตและนำมาปรับปรุงกระบวนการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนรถยนต์ได้เป็นอย่างดี

2. จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าการปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อมและการทบทวนของฝ่ายบริหารมีอิทธิพลทางบวกต่อระดับการปรับปรุงกระบวนการผลิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางบวกต่อระดับการปรับปรุงกระบวนการผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสรุปได้ว่าในการปรับปรุงกระบวนการผลิตนั้นมาจากบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ที่ต้องได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากผู้บริหารระดับสูงและต้องมีการนำไปปฏิบัติในทุกระดับขององค์การ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของปาริชาติ ชิตต-โสภณ [7] ที่กล่าวว่าสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตลอดจนกระบวนการผลิตสูงขึ้น

ดังนั้นองค์การจึงควรส่งเสริมการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ทุกคนในองค์การมีส่วนร่วมในบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ประสบความสำเร็จ

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับการศึกษาอิทธิพลของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิตในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง พบว่าการปรับปรุงกระบวนการผลิตในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง ในภาพรวมอยู่ในระดับสำคัญมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิผล โดยองค์การสามารถนำข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนจัดการสิ่งแวดล้อม การทบทวนของฝ่ายบริหาร และการวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อม ไปเป็นแนวทางเพื่อใช้พัฒนาในองค์การนั้นๆ ได้

12.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1) ในงานวิจัยครั้งนี้ศึกษาอิทธิพลของบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการปรับปรุงกระบวนการผลิตในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง ดังนั้นในงานวิจัยต่อไปอาจมุ่งเน้นวิจัยเฉพาะเจาะจงสำหรับบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมหรือการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมด้านใดด้านหนึ่งเพื่อเปรียบเทียบและนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ

2) ในงานวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง ดังนั้นในงานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในเขตนิคมอื่นๆหรือทั้งจังหวัดให้ได้รับข้อมูลที่มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

[1] นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด. 2553. **ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด. ค้นเมื่อ** 6 พฤษภาคม 2553, จาก http:// www.mtpie.com

[2] การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย.2553. ที่มา **ปัญหาสิ่งแวดล้อมมาบตาพุด**. ค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2553, จาก www.ieat.go.th

[3] กัลยา วานิชย์บัญชา. 2551. **การใช้SPSS for Window ในการวิเคราะห์ข้อมูล**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.

[4] พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543. **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[5] ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544. **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.

[6] ศักดิ์ฎานุพงษ์ บุญคา อตินุช กาญจนพิบูลย์ และจิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร. 2552. ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นตัวขัดขวางการเพิ่มผลผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนรถยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม.** 8(2),76-85

[7] ปาริชาติ ชิตตโสภณ. 2544. **ผลการดำเนินงานของสถานประกอบการอุตสาหกรรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม** ISO 14001. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าพระนครเหนือ.

Factors Affecting on the Risk of Accounting Department of Rajabhat Universities in Bangkok
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงงานบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร

Chitipat Chitsakul* Phadungchai Pupat**

Abstract

The objective of this research was focusing on factors that were impacted to the risk of accounting department of Rajabhat Universities in Bangkok. The data was collected from the structured interview to the head of accounting department of six Rajabhat Universities in Bangkok. The results showed that there were three major factors affecting on the risk of accounting department of Rajabhat Universities. The first factor was the lack of officer efficiency to work in the accounting department. Most of officers who are working in accounting department have insufficient knowledge and skills. They lack understanding about rules and legal which are related to their works. The second factor was the inefficiency of the accounting system process. It has been found that there were many mistakes during the time that they recorded the accounting transaction and some of them had been corrupted. Moreover, the accounting department does not possess any internal controlling system. The accounting system has not supported the activities which had been processed in the university. Apart from this the accounting department still lacks a system to back up the data, as well as a system to retrieve all the information. Also, their information technology system is not reliable to be trusted. The last factor was the lack of equipment and technology to support the efficiency of the accounting system. The accounting department does not have any rules or regulations to control and manage their equipment and most of their accounting processes and technology are not compatible with the quantity of their work and their demand.

Keywords : Risk of Accounting, Rajabhat University, Staff, Procedure, Equipment

* Doctoral student, Department of Industrial Education, Faculty of industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

** Lecturer,Department of Industrial Education, Faculty of industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงงานบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงงานบัญชี ได้จากหัวหน้างานบัญชีที่สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานครทั้ง 6 แห่ง จำนวน 6 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงงานบัญชีที่ระบุได้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทำงานไม่ทัน ทำงานผิดพลาด ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบัญชีหรือข้อบังคับตามที่กฎหมายกำหนด ผู้มีอำนาจอนุมัติตัดสินใจที่ผิดพลาดเกี่ยวกับรายการทางการบัญชี และผู้รับบริการส่งเอกสารล่าช้า 2) ด้านกระบวนการปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ ข้อผิดพลาดหรือทุจริตในการบันทึกบัญชี การไม่มีระบบควบคุมภายในและการมีระบบบัญชีที่ไม่สอดคล้องหรือรองรับกับการปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองกันโดยทั่วไป การสูญหายของเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบันทึกบัญชีและไม่มีการสำรองข้อมูล ข้อมูลและแบบรายงานข้อมูลสนเทศทางการบัญชีขาดความถูกต้อง แม่นยำและรวดเร็วในการนำไปใช้ 3) ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานรวมทั้งความไม่เหมาะสมด้านสมรรถนะของอุปกรณ์เมื่อเทียบกับปริมาณงานและรายการที่เกิดขึ้น และการไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ เพื่อป้องกันบุคคลที่ไม่มีหน้าที่เข้าไปใช้

คำสำคัญ: ความเสี่ยงงานบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏ บุคลากร กระบวนการ อุปกรณ์

1. INTRODUCTION

Mistakes are not avoidable no matter what we have try to prevent its[1]. There are two factors that cause most of mistakes, such as the factors occurring inside the organizations and the factors occurring outside the organizations. The internal factors are the size of the organizations, the complexity of management system, the internal auditing system, the growth rate of the organizations, and the changing environment of the controlling system in the organizations. The external factors are government policies, technological development, other stakeholders outside the organizations and external environment [2]. The factors impacted to the performance of the organizations and preventing them to achieve their objectives or goals. Those factors can be called "the risk factors" which might be happened to every organization and can cause any impact or damage to all of them. The results of the risk factors might happen in different ways such as losing their assets, missing the good opportunities, wasting their time, increasing their cost and resources or energy. Moreover it will be impacted to their health both physical and mental illness of the officers and the customers.

The risk of accounting is unavoidable things in the organizations, however most of organizations have been tried to identify those risks and how to prevent them. According to the country management plan (2005-2008), every government organization develops their risk index, and tries to manage their risk or reduces them as much as they can. The results of this plan will be leading to evaluate their performance and to develop their internal controlling system. In 2003, the Act about the standards and techniques to manage a good government was provided to every government

organization. The most important part of this Act is in Section 4 which is discussing about the organizational development. The information of the organizational development section has been given for changing organizations in order to response with its future such as how to distribute authority and power, the process of decision making, the development of internal controlling system or the risk management system [3]. It can be said that the risk management techniques support government organizations to become high performance public organizations in the future. Moreover, it is believed that the techniques will transform those organizations to become "learning organizations" in the end [4].

The structure of the organization is another factor that will enhance any organizations to be learning organizations [5], [6]. It is very important to ensure that the structure of the organization works working properly and efficiently. For example, the accounting department is the most important department to collect data for the executive administrators to make any financial decisions. The accounting information needs to be prepared under the accounting rules and regulation as the standards of the accounting system. If the accounting information follows the standard and rule of the internal controlling accounting system, the risk will be reduced and the efficiency of the organization will be increased [7]. However, it is accepted that the good accounting systems still have some mistakes. For example, the mistake from the human errors due to misunderstanding of job description, the negative environment, and the mistake of accounting transaction. It can be said that accounting risk is the source of risk from operating management system of the organizations [8]. In order to understand the risk of accounting division, the researcher studied all the risks which might happen on the process of accounting activities and collecting data from the head of the accounting departments. The objectives of this study were to reduce the cost of mistakes and to monitor risks that might impact to the accounting information technology system of the organizations.

2. RESEARCH OBJECTIVE

This study is focusing on risk factors that impacted on the accounting division of Rajabhat Universities in Bangkok, Thailand.

3. RESEARCH FRAMEWORK

After studying from many documents, textbooks and analyzing the accounting environment of the accounting department, the research framework is followed in figure 1;

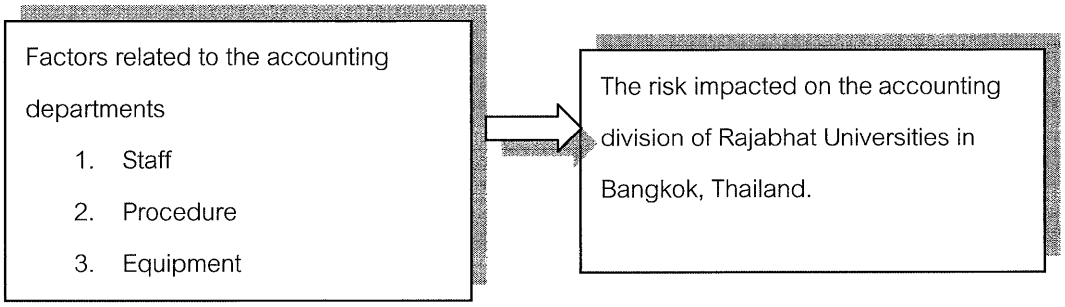

Figure 1 The Research Framework of the factors impacted on the risk in accounting department of Rajabhat Universities

4. DEFINITIONS OF TERMS

4.1 Rajabhat Universities refer to the six Rajabhat Universities in Bangkok, Thailand, consisted of Phranakhon Rajabhat University, Suan Dusit Rajabhat University, Suan Sunandha Rajabhat University, Chandrakasem Rajabhat University, Bansomdejchaopraya Rajabhat University, and Dhonburi Rajabhat University. All of them are under the authority of the Office of the Higher Education Commission and the Ministry of Education.

4.2 Staff refer to people who are working as accountant in the organizational structure. They have authority and responsibility towards the accounting system of Rajabhat Universities.

4.3 Procedure means the system of recording accounting report, the activities of paying and receiving money, the method or techniques to record assets in the accounting books, the way to show the financial status and the financial performance of the organizations.

4.4 Equipment means any tools or materials which have been used to record all the accounting activities, to manage all the financial information and showing the performance of the organizations such as computers, accounting software, printers and calculators.

4.5 Risk means any situations impacted to the objective of the organizations and will cause problems to the performance of the organizations.

4.6 Head of the accounting department means The officer who is in charge of the department of Accounting Rajabhat University and has the authority and power to control and monitor the accounting department and makes sure that they are working efficiency and achieving the university's goals.

5. RESEARCH METHODOLOGY

The descriptive research method is used in this study. The objective of this study is finding the risk impacted to the working performance of the accounting department of six Rajabhat Universities in Bangkok, Thailand. Table 1 shows the process of this study as follows;

Table 1 Process of the study

Process	Research method	result
Study factors impacted on risk in accounting division of Rajabhat Universities in Bangkok, Thailand	Descriptive research method	Impacted factors on the risk of accounting department of Rajabhat Universities

6. INSTRUMENT

This research used structured interview to collect data from the head of accounting departments of six Rajabhat Universities in Bangkok. The questions from the interview had been designed and used in many documents, textbooks and had been approved from the professional people in this area.

7. RESEARCH RESULTS

This study focused on the risk in accounting division of six Rajabhat Universities in Bangkok,Thailand. It was found that there were three major factors that impacted on the risk of the accounting division.

7.1 The first factor concerned the staff. It was found that the staff could not finish their work on time, they made some mistakes, they had insufficient Knowledge, they did not understand the standard of accounting system, they did not realize the rules on legal regulation of accounting, they had out of data information. The staff who monitor the accounting system and all the transactions made the wrong decision, and they received documents from customers late.

7.2 The second factor, the procedure, was found to be impacted on the risk in accounting division too. It included mistakes in recording the accounting activities, the process had been corrupted, lack of evidence of the internal accounting controlling system, the conflict of accounting system of Rajabhat Universities with other standard of accounting systems that had been accepted, loosing many documents that had to be used when recording the accounting activities, accounting information that they created could not be used with other departments as integration, the report was not validity and could not be used as the references, lack of back up information when they were kept in the computer software, and the information that they had was out of date, it could not be used when they needed it.

7.3 Equipment was the last factor impacted on risk in accounting division of Rajabhat Universities in Bangkok, Thailand. The problems included insufficient tools or equipment as well as inappropriate ones to be used efficiently. Also, there were no rules and regulations to control and monitor their tools and equipment for preventing other people to access their information.

8. DISCUSSION AND CONCLUSION

The results of this study can be said that there were three factors impacted on the risk in the accounting division of six Rajabhat Universities in Bangkok. The first factor was staff or officers. The second was the process of accounting activities and the last one was tools and equipment. The results from this study agreed with the research of Tarchuda amarphechkul [9] which also studied the risk of supply department of the Office of Plan

and Fiscal Management. The results of her study confirm that there are three factors that related to the risk of supply department as follows, the staff who are working in that department, the process of steps of work in that department and the equipment which are supporting the work. Moreover, the research from the Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission [10] says that the most important factor to manage risk of the organization is the internal environment which is called "Man", "Management" and "Material." The research of Boonsong Jiamjitvanitcha [11] on the topic "Factors that Impacted on the Performance of the Accounting Management System of the Accounting Manager" found that the important factors that impacted the performance of the accounting manger ranging from more important to less important are firstly, lack of attention from executive administrators, secondly a poor connection with the information from accounting to the operation system, thirdly poor efficiency of staff and system, fourthly lack of tools and equipment that are important to work, finally lack of staff. These results were confirmed with the research of Wanida Wannarat [12] from the topic "Problems of Accounting Department in Nongbourlumpoo Province" and it said that the problems occurred because their staff lacked knowledge of accounting, the financial documents went missing and were not well arranged as well as full of mistakes in recording the accounting activities. All of these problems have been impacted to the performance of the accounting departments.

The results of this study will be used as a guideline for accounting department in any organizations in order to prevent all the mistakes and problems that had been occurred in other organizations before.

9. RECOMMENDATIONS

There are two suggestions that should be discussed from this study.

9.1 Knowing that there are three risk factors in accounting division of six Rajabhat Universities in Bankgok, the administrators who have authority and power should take all the information into consideration to prevent all the mistakes and plan for reducing the risk as well as supporting their organizations to achieve their objectives.

9.2 It is recommended that each organization learn their risk factors in order to monitor and manage such risk efficiently. This is because each organization may encounter different situations. Therefore, if is impossible to apply the same techniques to handle with the same risk factors. However, as the environment has changed rapidly, the results from this study including the previous ones can only be used as an outline to study the risk factors. Consequently, it would be beneficial if these changes from the environment are reviewed and studied to gain new knowledge in such further research.

REFERENCES

[1] Department of Industrial Works. 2002. **Identifying Dangerous of Evaluating Risk and Planning for Risk management.** Bangkok : Department of Industrial Works.

[2] Department of Rural Roads. 2005. **Suggestions for Risk Management.** Bangkok : Department of Rural Roads.

[3] Office of the Public Sector Development Commission. 2003. **Planning for Country Management During 2005 Until 2008.** Bangkok : Amarin.

[4] Kongkitti Poosawat and Porntape Anusornnitisarn. 2005. **Learning Organization.** Bangkok : Thainaramitkit Inter Progressive.

[5] Luechai Janpoo. 2003. **Model of Learning Organization in Vocational Catholic School in Thailand.** Ph.D. thesis in Vocational education Administration, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology Ladkrabang.

[6] Chanchai Wongsirasawat. 2009. Factors Affecting on Learning Organization of School at Vocational Education Commission Office in Bangkok Metropolitan. **Journal of Industrial Education.** 8(2), 301.

[7] Office of the Auditor General of Thailand. 2001. **Regulations and Standards for Auditing Money in 1999.** Bangkok : Aoousa.

[8] Jarean Jadetadawal. 2008. **Standardized of Risk Management, 2nd ed.** Bangkok : Pordee.

[9] Tarchuda amarphechkul. 2003. **The Risk in Supply Department of the Office of Plan and Fiscal Management, Chulalongkorn University.** Master thesis in Engineering, Industrial Engineering Department, Chulalongkorn University.

[10] Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission. 2004. **Enterprise Risk Management Integrated Framework.** n.p.

[11] Boonsong Jiamjitvanitcha. 1999. **The Study of Factors Impacting on Accounting Operational System of Accounting Manager.** Independent Study, Master of Business Administration, Kasetsart University.

[12] Wanida Wannarat. 2003. **Studying the Problems of Accounting Department in Nongbourlumpoo Province.** Master thesis in Accounting, Faculty of Business Administration, Chiangmai University.

Morphological Analysis of Vocabulary in the Reading Section and Cloze Passages of the English Language Tests in the Thai University Entrance Examination

การวิเคราะห์ระบบหน่วยคำของคำศัพท์ในส่วนการอ่านและการเติมคำวิชาภาษาอังกฤษในข้อสอบวัดความรู้เพื่อสมัครเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย

Pankaewta Srikum* Jiraporn Intrasai** Sukhuman Nilrat***

Abstract

The purpose of this study is to morphologically analyze vocabulary in the reading section and the cloze passages of 11 English language tests in the Thai university entrance examination. Fifty-four reading passages and 22 cloze passages were collected. Only content words were classified into their component morphemes: prefixes, suffixes and roots. Prefixes were classified into eight types: negative, reversative, pejorative, attitude, size and degree, space and time, number, and grammatical conversion. Suffixes were classified into two main categories: derivational and inflectional suffixes. Roots were grouped according to their origins based on Webster's New World Dictionary (1988).

From the data analysis, space and time prefixes occurred most frequently at 68.57%, followed by attitude prefixes at 17.49% and negative prefixes at 4.42%. Derivational suffixes occurred at 50.62% while inflectional suffixes occurred at 49.38%. For derivational suffixes, noun-forming suffixes (52.92%) came first in rank, followed by adjective-forming suffixes (32.22%), verb-forming (7.64%) and adverb-forming (7.21%). For inflectional suffixes, the plural inflection (43.78%) occurred most frequently, followed by past participle (15.13%), and past tense inflection (10.18%). In this study, 3,068 roots (100%) were found in 45 origins. The Latin origin (42.54%) had the highest percentage of the occurrence, followed by Old English (34.19%) and Greek (8.34%). The percentages of the occurrences of the other 40 origins of roots were less than 1%.

By using the knowledge of morphological components of words, students will have a clue to word meanings or roles in a sentence. Students should learn prefixes focusing on their semantics and learn suffixes focusing on their changes in meanings and/or parts of speech of the original words. However, it is impossible for students to aim at studying each particular root because the results cannot reveal the most or least frequent roots.

Keywords: morphological vocabulary, analysis Thai university entrance examination

* Graduate student, Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

** Assistant Professor Doctor, Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

*** Associate Professor, Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของงานวิจัยครั้งนี้คือ การวิเคราะห์ระบบหน่วยคำของคำศัพท์ภาษาอังกฤษในส่วนการอ่าน 54 เรื่อง และส่วนการเติมคำ 22 เรื่อง จากข้อสอบวัดความรู้เพื่อสมัครเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยจำนวน 11 ฉบับ นำคำศัพท์ (คำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ และคำกริยาวิเศษณ์) มาวิเคราะห์ โดยแยกออกเป็นหน่วยคำอุปสรรค (Prefixes) หน่วยคำปัจจัย (Suffixes) และรากคำ (Roots) หน่วยคำอุปสรรคสามารถแบ่งตามความหมายได้ 8 ประเภท ได้แก่ ความหมายปฏิเสธ (Negative), ความหมายตรงข้าม (Reversative), ความหมายในเชิงที่ผิด (Pejorative), แสดงทัศนคติ (Attitude), แสดงขนาด (Size and degree), แสดงตำแหน่งและเวลา (Space and time), แสดงจำนวน (Number), และเปลี่ยนหน้าที่ทางไวยกรณ์ (Grammatical conversion) หน่วยคำปัจจัยแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ หน่วยคำที่เปลี่ยนหน้าที่ของรากคำ (Derivational suffixes) และหน่วยคำที่ไม่เปลี่ยนหน้าที่ของรากคำ (Inflectional suffixes) ส่วนรากคำแบ่งตามต้นกำเนิดของภาษา (Word origins) โดยยึดตาม Webster's New World Dictionary (1988).

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า หน่วยคำอุปสรรคประเภทที่พบมากที่สุดคือ แสดงตำแหน่งและเวลา 68.57% รองลงมาคือแสดงทัศนคติ 17.49% และความหมายปฏิเสธ 4.42% พบหน่วยคำปัจจัยที่เปลี่ยนหน้าที่ของรากคำ 50.26% ส่วนหน่วยคำปัจจัยที่ไม่เปลี่ยนหน้าที่ของรากคำพบ 49.38% หน่วยคำปัจจัยที่ทำให้เปลี่ยนหน้าที่ของรากคำเป็นคำนาม (Noun-forming suffixes) พบมากที่สุดถึง 52.92% รองลงมาคือหน่วยคำปัจจัยที่เปลี่ยนหน้าที่ของรากคำเป็นคำวิเศษณ์ (Adjective-forming suffixes) 32.22% หน่วยคำปัจจัยที่เปลี่ยนหน้าที่ของรากคำเป็นคำกริยา (Verb-forming suffixes) 7.64% และหน่วยคำปัจจัยที่เปลี่ยนหน้าที่ของรากคำเป็นคำกริยาวิเศษณ์ (Adverb-forming suffixes) 7.21% หน่วยคำที่ไม่เปลี่ยนหน้าที่ของรากคำประเภทที่พบมากที่สุดคือ หน่วยคำพหูพจน์ 43.78% รองลงมาคือหน่วยคำอดีตกาลสมบูรณ์ 15.13% หน่วยคำอดีตกาล 10.18% ในการวิจัยนี้พบรากคำจำนวน 3,068 คำ (100%) จาก 45 ต้นกำเนิดภาษา ในจำนวนนี้เป็นรากคำที่มาจากภาษาลาติน 42.54% รากคำที่มาจากภาษาอังกฤษสมัยเก่า 34.19% และรากคำที่มาจากภาษากรีก 8.34% ส่วนรากคำที่มาจากต้นกำเนิดภาษาอื่นๆ อีก 40 ภาษาพบภาษาละต่ำกว่า 1%

ความรู้ด้านระบบหน่วยคำช่วยให้นักเรียนสามารถเดาความหมายหรือหน้าที่ของคำในประโยคได้ นักเรียนควรศึกษาหน่วยคำอุปสรรคโดยเน้นศึกษาตามความหมาย และศึกษาหน่วยคำปัจจัยโดยมุ่งเน้นที่คุณสมบัติการเปลี่ยนแปลงความหมาย และ/หรือ หน้าที่ทางไวยกรณ์ของหน่วยคำ อย่างไรก็ตาม การเน้นศึกษารากคำตัวใดตัวหนึ่งเป็นไปไม่ได้ เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ไม่สามารถสรุปได้ว่ารากคำตัวใดเกิดมากที่สุดหรือน้อยที่สุด

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ระบบหน่วยคำ คำศัพท์ ข้อสอบวัดความรู้เพื่อสมัครเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย

1. INTRODUCTION

Sufficient vocabulary is required for an effective communication or expression of ideas. Having limited vocabulary is a barrier that prevents language users from communicating effectively and learning a new language. In Thai situation, it is believed that the most significant problem that obstructs students' English language learning is insufficient knowledge of vocabulary. Hence, effective vocabulary teaching and learning are necessary to be developed. According to Bellomo [2], one of the most useful vocabulary learning strategies is word attack strategy which requires knowledge of morphological components of words including prefixes, suffixes, and roots. Students will have a

clue to word meanings or grammatical roles in a sentence by using the knowledge of word components. If a word that students have not seen yet contains morphological components found in other words, students can make a reasonable prediction of what the new word means [4]. The benefit of using word attack strategy is that knowing some common affixes and roots can help students learn the meanings of many new words. If students learn the four common prefixes *un-, re-, in-,* and *dis-*, they will have important clues to the meanings of about two-thirds of all English words that have prefixes [10].

Apart from communicating, knowledge of vocabulary is absolutely necessary for students when they take an examination. The most important examination that all Thai students have to prepare for during studying in high school is the Thai university entrance examination, a national examination, hosted by the Commission on Higher Education, the Ministry of Education. The English language tests in the Entrance Examination were set, based on the national curricula of Matayomsuksa four to six to evaluate what students have learned. According to the Department of Curriculum and Instruction Development, students completing curricula of Matayomsuksa four to six should be able to communicate in both spoken and written forms using about 3,600-3,750 words in formal and informal contexts. Therefore, vocabulary knowledge is one of the most important points of the tests [1]. Although the average score of each part of the tests has not been published, it is believed that Thai students have difficulty with English vocabulary [14]. Since most Thai students have an unacceptable level of reading proficiency due to the insufficient knowledge of vocabulary [12], vocabulary learning techniques should be taken into account. In this study, vocabulary in the reading section and the cloze passages of 11 English language tests were collected for the data analysis. Only content words (nouns, verbs, adjectives and adverbs) were analyzed. Previously, no research on the topic of morphological analysis of vocabulary in the English language test has been conducted. The results of this study is hoped to be an aid for better understanding of word elements for high school students and to be beneficial to any individuals who desire to enrich their vocabulary.

2. WORD ELEMENTS

Words are made up of component morphemes. Fromkin, Rodman, & Hyams [5] and Hatch & Brown [7] define a morpheme as the smallest meaningful linguistic unit that cannot be further analyzed. The word *cats,* for example, contains two morphemes: the lexical morpheme *cat* and the grammatical morpheme *-s,* which means plural.

Morphemes vary in kinds and functions. They can be classified based on word formation into roots, prefixes and suffixes [3], [9]. *Root* is the primary lexical unit of a word, which carries the most significant aspects of semantic content and cannot be reduced into smaller constituents [3]. Roots of English words are usually derived from other languages, particularly Latin and Greek. Smith [12] states that more than 50 percent of all words in English are Latin derivatives. *Derivatives* are words that have been formed from other words, usually with the help of prefixes and/or

suffixes, and the process by which new words are coined is called *derivation*. Therefore, learning a number of Latin roots can offer a very economical way to approach the learning of a great number of English words. For example, if students know that the Latin root *viv* and *vit* means life, to live, or to be alive, they have at least a start at understanding the meanings of all the following derivatives: re*vive* (to bring back to *life*), *viv*acious (full of *live*), *viv*id (*life*like) and *vit*ality (capacity to *live*).

Greek has less influence on the English language than Latin has Latin. Therefore, there are fewer Greek derivatives in English than Latin ones [12]. In the sixteenth century, the few Greek words were absorbed indirectly into English through their Latin derivatives. Most of the early borrowings were for expressions in theology for which there were no English equivalents. For example, the word *"bishop"* came from *"episkopos"* (original meaning a watcher or an overseer). In the late sixteenth century, a huge number of words in intellectual fields and new sciences were coined from Greek roots. For instance, *"Petrology"* (from *"petra"* meaning rock; and *"logos"* meaning knowledge) is a field of geology that focuses on the study of rocks and the conditions on which they form.

Prefix is a morpheme that precedes or goes before the base to create or adjust word meanings [3], [9]. It is noticeable that a few prefixes change their spellings when they are attached to roots beginning with certain sounds to make pronunciation easier. This process is called *assimilation*, and such prefixes are called *assimilating prefixes.* The assimilating prefixes include *ad-, com-, ex-, in-, ob-, sub-* and *–syn.* For example, the prefixes *il-, im-, in-,* and *ir-* are derivational forms of the Latin prefix *in-*. The prefix *il-* is used before the lateral /l/; *im-* before the labialized consonants /b, p, m/; *ir-* before the retroflex /r/; and *in-* is used with the rest of the words having other initial sounds [6].

Crystal [3] and Hatch & Brown [7] suggest that prefixes can best be categorized according to their semantics:

- Negative prefixes (meaning 'not')
- Reversative prefixes (relating to a reversal of an action or a taking away of a quality)
- Pejorative prefixes (expressing 'badly' or 'wrongly')
- Attitude prefixes (conveying 'being against', 'with', 'opposite', 'for' or 'on the side of')
- Size and degree prefixes (relating to size or degree)
- Space and time prefixes (relating to space, time or order)
- Number prefixes (being used in measurement to indicate numbers)
- Grammatical conversion prefixes (changing parts of speech of bases they are added to)

Suffix is morpheme which occurs after roots. Some suffixes carry grammatical information while the others carry lexical information [3]. Suffixes can be classified into two main categories: derivational suffixes and inflectional suffixes [7], [9], [13]. Derivational suffixes are added to the end of the bases and usually change the meanings and/or parts of speech of the original words. The four subcategories of derivational suffixes are noun-forming suffixes, verb-forming suffixes, adjective-forming suffixes, and adverb-forming suffixes. Inflectional suffixes, in contrast to

derivational ones, do not change the parts of speech of the bases. Inflection is driven by the requirement to form a word with the appropriate form in a particular grammatical context [9]. Inflectional morphemes are bound morphemes that have strictly grammatical function, marking properties such as tense, number, gender, case, and so forth [5], [7]. There are eight inflectional suffixes in the English language: Third-person singular present, past tense, progressive, past participle, plural, possessive, comparative and superlative.

3. GOAL AND OBJECTIVES

The purpose of this study is to morphologically analyze vocabulary in the reading section and the cloze passages of the English language tests in the Thai university entrance examination. The objectives of this study are as follows:

1. To analyze content words into component morphemes: prefixes, suffixes and roots

2. To calculate the frequencies and percentages of the occurrences of the prefixes, suffixes and roots

4. PROCEDURE

The study was organized as follows:

1.Eleven English language tests in the Entrance Examination were collected from the website of the National Institute of Education Testing Service (www.niets.or.th). The tests were taken in March 2000, October 2000, March 2001, October 2001, March 2002, October 2002, March 2003, October 2003, March 2004, October 2004, and March 2005.

2.Only content words in the reading passages and the cloze passages of the tests were selected.

3.The selected content words were classified into their component morphemes: prefixes, suffixes and roots. The prefixes were classified into eight types: negative, reversative, pejorative, attitude, size and degree, space and time, number, and grammatical conversion. The suffixes were classified into two main categories: derivational and inflectional suffixes. The derivational suffixes are noun-forming, verb-forming, adjective forming, and adverb-forming suffixes, while the inflectional suffixes are possessive inflection, plural inflection, present tense inflection, past tense inflection, present participle inflection, past participle inflection, comparative degree, and superlative degree. The analysis was based on Webster's New World Dictionary [11].

4. The frequencies and the percentages of the occurrences of the prefixes, suffixes and roots were manually calculated.

5. RESULTS

Content words from 54 reading passages and 22 cloze passages were analyzed into component morphemes: prefixes, suffixes and roots. The frequencies and percentages of the occurrences of prefixes are shown in Table 1.

Table 1 The Frequencies and Percentages of the Occurrences of Prefixes

Rank	Types of Prefixes	Frequencies of the Occurrences	Percentages of the Occurrences
1	Space and time	1,396	68.57%
2	Attitude	356	17.49%
3	Negative	90	4.42%
4	Grammatical conversion	73	3.59%
5	Number	60	2.95%
6	Reversative	54	2.65%
7	Pejorative	5	0.25%
8	Size and degree	2	0.1%
	Total	2,036	100%

From Table 1, prefixes occurred 2,036 times (100%) in this study. Space and time prefixes occurred most frequently at 68.57%, followed by attitude prefixes at 17.49% and negative prefixes at 4.42%. The pejorative prefixes and size and degree prefixes rarely occurred at 0.25% and 0.1%, respectively. The top three prefixes found in the categories of space and time, attitude and negative are shown in Table 2.

Table 2 Top Three Prefixes Found in Top Three Categories

Rank	Prefixes	Frequencies of the Occurrences	Percentages of the Occurrences
Space and time			
1	re-	274	19.63%
2	in-	214	15.33%
3	ad-	193	13.83%
Attitude			
1	com-	215	60.39%
2	dis-	68	19.1%
3	syn-	26	7.3%
Negative			
1	un-	33	36.67%
2	in-	32	35.56%
3	ne-	12	13.33%

From Table 2, in the category of space and time, the prefix *re-* (19.63%) was in the first rank, followed by the prefixes *in-* (15.33%) and *ad-* (13.83%). In the category of attitude, the prefix *com-* (60.39%) was found most often, followed by the prefixes *dis-* (19.1%) and *syn-* (7.3%). In the category of negative, the prefix *un-* (36.67%) had the highest percentage of the occurrence, followed by the prefixes *in-* (35.56%) and *ne-* (13.33%). The frequencies and percentages of the occurrences of suffixes are shown in Tables 3-6.

Table 3 The Frequencies and Percentages of the Occurrences of Suffixes

Types of Suffixes	Frequencies of the Occurrences	Percentages of the Occurrences
Derivational	3,231	50.62%
Inflectional	3,152	49.38%
Total	6,383	100%

The results in Table 3 show that derivational suffixes (50.62%) occurred more frequently than inflectional suffixes (49.38%).

Table 4 The Frequencies and Percentages of the Occurrences of Derivational Suffixes

Rank	Types of Derivational Suffixes	Frequencies of the Occurrences	Percentages of the Occurrences
1	Noun-forming	1,710	52.92%
2	Adjective-forming	1,041	32.22%
3	Verb-forming	247	7.64%
4	Adverb-forming	233	7.21%
	Total	3,231	100%

From Table 4, noun-forming suffixes (52.92%) occurred at the highest percentage, followed by adjective-forming suffixes (32.22%). Verb-forming suffixes and adverb-forming suffixes occurred at 7.64% and 7.21%, respectively.

Table 5 Top Three Suffixes Found in the Categories of Noun-forming and Adjective-forming Suffixes

Rank	Suffixes	Frequencies of the Occurrences	Percentages of the Occurrences
Noun-forming			
1	-ion	313	18.3%
2	-ing	275	16.08%
3	-er	187	10.93%
Adjective-forming			
1	-al	284	27.28%
2	-ed	116	11.14%
3	-ing	109	10.47%

In the category of noun-forming suffixes, the suffix *-ion* occurred most frequently at 18.3%, followed by the suffix *-ing* at 16.08% and the suffix *-er* at 10.93%. In the category of adjective-forming suffixes, the suffix *-al* occurred most frequently at 27.28%, followed by the suffix *-ed* at 11.14% and the suffix *-ing* at 10.47%.

Table 6 The Frequencies and Percentages of the Occurrences of Inflectional Suffixes

Rank	Inflectional Suffixes	Frequencies of the Occurrences	Percentages of the Occurrences
1	Plural inflection	1,380	43.78%
2	Past participle inflection	477	15.13%
3	Past tense inflection	321	10.18%
4	Present tense inflection	277	8.79%
5	Present participle inflection	213	6.76%
6	Superlative degree	182	5.77%
7	Comparative degree	171	5.42%
8	Possessive inflection	131	4.16%
	Total	3,152	100%

The results from Table 6 show that the plural inflection (43.78%) occurred at the highest percentages, followed by past participle inflection (15.13%) and past tense inflection (10.18%). The possessive inflection occurred at the lowest percentage (4.16%). The numbers and percentages of the occurrences of the top five origins of roots are shown in Table 7.

Table 7 Top Five Origins of Roots

Rank	Origins of Roots	Numbers of the Occurrences	Percentages of the Occurrences
1	Latin	1,305	42.54%
2	Old English	1,049	34.19%
3	Greek	256	8.34%
4	Old French	97	3.16%
5	Old Norse	89	2.9%

In this study, roots occurred 3,068 times (100%) in 45 origins. The Latin origin (42.54%) was found most frequently, followed by the Old English origin (34.19%) and the Greek origin (8.34%). The Old French origin came in forth while the Old Norse origin came in fifth.

6. DISCUSSION

The results of the morphological analyses lead to three main points of discussion as follows:

1. According to the previous study [10], if students learn four prefixes *un-, re-, in-,* and *dis-*, they will have important clues to the meaning of about two-thirds of all English words that have prefixes. In this study, the results from Tables 1-2 show that space and time prefixes occurred most frequently at 68.57%, followed by attitude prefixes at 17.49% and negative prefixes at 4.42%. The results support the previous study [10] since the prefix *un-* occurred most frequently in the category of negative prefixes. The prefix *re-* was

in the first rank and *in-* was in the second rank in the category of space and time. The prefix *dis-* also came in second in the category of attitude prefixes.

Any prefix with more than one meaning should also be taken into account. In this study, prefixes were classified based on their meanings. For example, the prefix *dis-* can be negative prefix (meaning 'not' as in the word 'disease'), reversative prefix (meaning 'a reversal of an action' as in the word 'disagree') and attitude prefix (meaning 'apart' as in the word 'discuss'). The prefix *in-* can be negative prefix (meaning 'not' as in the word 'inactive') and space and time prefix (meaning 'into' as in the word 'infer').The prefix *un-* can be negative prefix (meaning 'not' as in the word 'unsure') and reversative prefix (meaning 'a reversal of an action' as in the word 'unearth').

2. From Table 3, the percentage of the occurrence of derivational suffixes (50.62%) was higher than that of inflectional suffixes (49.38%). It may be possible that in the English language, there are only eight inflectional suffixes as shown in Table 6. While half of them (past participle inflection, past tense inflection, present tense inflection and present participle inflection) are attached to verbs, the others are attached to nouns (plural and possessive) and adjectives (comparative and superlative degree). By contrast, derivational suffixes can be attached to nouns, adjectives, verbs, and adverbs since derivational morphology is used to create new lexical items. For example, the noun-forming suffix *–er,* meaning 'a person that', is attached to the verb *'hunt'* to form the new word *'hunter'* which means 'a person that hunts'. The adjective-forming suffix *–al*, meaning 'of or like', is added to the noun *'coast'* to form the word *'coastal'* which means 'of a coast'. However, in terms of productivity [13], while inflectional processes tend to apply automatically in a regular manner, derivational rules tend to be sporadic. For example, in tense marking in verbs, every verb in English can take the inflectional category of third-person singular present tense {*-s*} like *'wants'*. By contrast, while the derivational nominal forming suffix {*-ant*} is attached to the verb *'apply'* (*applicant*) but not the verb *'donate' (*donant)*.

The occurrence of noun-forming derivational suffixes (in Table 4) agrees with the occurrence of plural inflectional suffixes (in Table 6). Since a noun can serve as a subject and an object in a sentence, the occurrences of suffixes relating to the word class "noun" are high. Some suffixes are overworked and potentially ambiguous [13]. The suffix *–ed* can be derivational suffix (adjective-forming suffix) and inflectional suffix (past tense inflection and past participle inflection). From Table 5, the suffix *-ed* came in second in the category of adjective-forming suffix. From Table 6, the suffix *-ed* was in the second rank in past participle inflection and in the third rank in past tense inflection. The suffix *–ing* can be noun-forming suffix, adjective-forming suffix and present participle inflection. From Table 5, the suffix *–ing* came in second in the category of noun-forming suffixes and was in the third rank in the category of adjective-forming suffixes.

3. More than 50% of all words in the English language are Latin derivatives, and Greek has less influence on the English language than Latin [12]. From the results of this study, the Latin origin was found most frequently at 42.54%, followed by

the Old English origin at 34.19% and the Greek origin at 8.34%. Since 450 BC, ecclesiastical terms accompanying Christianization and literary words have been borrowed from Latin in order to increase English word stock [4]. Greek words entered English indirectly through Latin; therefore, the number of Greek derivatives was less than that of Latin. The Old English origin (34.19%) was second in rank in this study. It is probably because most of vocabulary found in the Thai university entrance examination are the most basic words. Most simplest and most frequently used words such as *arm, day, eat, go, home, keep, life, red, sea, sun*, and *walk* are all native to English. Denning, Kessler and Leben [4] also support that Old English is the direct ancestor of the Modern English and serves as the source of some of the most basic elements of English vocabulary.

There is a wide range of topics in the reading and cloze passages of the English language tests; therefore, numerous roots were found in this study. Nevertheless, the vast majority of roots was found only once or twice. The results cannot reveal the most or least frequent roots.

The results of this study can be used as an aid to expand vocabulary knowledge for high school students as follows:

1. Students should be encouraged to learn prefixes in order to improve their vocabulary knowledge because prefixes usually have clear lexical meanings which provide the important clues to the word meanings. Students should learn prefixes by focusing on the meanings. For example, in this study, the prefixes *un-*, *in-*, *ne-*, *non-* and *dis-* were grouped under the category of negative prefixes since all of these prefixes mean 'not'. Assimilating prefixes should also be taken into account. In order to make pronunciation easier, students should understand that some prefixes change their spelling when they are attached to roots beginning with certain sounds. By understanding assilimation, students should be able to guess word meanings.

2. The knowledge of derivational suffixes helps students identify part of speech of words. In this study, noun-forming suffixes were found most often and adjective-forming suffixes came in second. Therefore, students should pay attention to derivational suffixes attached to nouns and adjectives. For example, by knowing that the suffix *-ion* is a noun-forming suffix, students will be able to identify that the words *collection, depression, objection, reaction,* and *suggestion* are nouns. The knowledge of inflectional suffixes can signal tenses. In this study, four inflectional suffixes (past participle inflection, past tense inflection, present tense inflection and present participle inflection) were attached to verbs. Present tense inflection and past tense inflection signal present simple tense and past simple tense, respectively. Present participle inflection shows progressive tense while past participle inflection shows perfect tense. The suffix *–ed* can be an adjective-forming suffix, past tense inflection and past participle inflection. The suffix *–ing* can be a noun-forming suffix, an adjective-forming suffix or present participle inflection. Since the percentages of the occurrences of the suffixes *–ed* and *–ing* were high, teachers should emphasize on their different functions.

3. If students know the meanings of the roots, they will be able to make a reasonable guess about the meanings of the words. The more the students learn about roots, the better their vocabulary knowledge will be. Roots in this study can be learned by using Denning, Kessler and Leben's [4] techniques. They suggest memorizing roots and glosses by covering one side of the list, going from top to bottom and then from bottom to top, and trying to recall the roots and glosses. Other approaches to the task of self-drilling for memorization include repeating roots and glosses to oneself, or finding a rhyme or mental picture that helps to associate roots with their glosses. For example, *aster* is the name of the flower which looks like a *star*.

7. SUGGESTIONS

Some suggestions have been provided from the results of this study. There are two main points as follows:

1. During the time this study was being conducted, the English language test from the Ordinary National Educational Test (O-NET) had not been officially published; therefore, the English language tests from the Thai university entrance examination were selected for the data analysis. For further study, vocabulary from other English tests should be morphologically analyzed and compared with the results of this study.

2. Vocabulary-building lesson should be made by using the lists of prefixes, suffixes and roots found in this study. Then, an experimental research should be conducted as follows:

- Let students do the pre-test,
- Teach affixes and roots by using the vocabulary-building lesson,
- Let students complete the post-test,
- Compare students' pre-test and post-test scores.

REFERENCES

[1] Angkanupong, N. 2001. **Improving Your Skills for Higher Score in Entrance Examination.** Bangkok: House of Science.

[2] Bellomo, T.S. 1999. "Etymology and Vocabulary Development for the L2 College Student." **TESL-EJ.** [Online]. Available: http//www.tesl-ej.org.

[3] Crystal, D. 1995. **The Cambridge Encyclopedia of the English Language.** UK: Cambridge University Press.

[4] Denning, K., Kessler, B., & Leben, W.R. 2007. **English Vocabulary Elements.** (2nd ed.). New York: Oxford University Press.

[5] Fromkin, V., Rodman, R. & Hyams, N. 2007. **An Introduction to Language.** (8th ed.). Boston: Michael Rosenberg.

[6] Griffith, F. & Elizabeth, M. 2004. **Barron's Pocket Guide to Correct Spelling.** (4th ed.). New York: Barron's Educational Series.

[7] Hatch, E. & Brown, C. 1995. **Vocabulary, Semantics and Language Education.** U.S.A.: Cambridge University Press.

[8] Hiran, R. 1994. **How to Teach Reading Comprehension.** Bangkok: Chulalongkorn University Press.

[9] Katamba, F. 1993. **Morphology.** New York: St.Martin's Press.

[10] Nation, I.S.P. 2001. **Learning Vocabulary in Another Language.** Cambridge: Cambridge University Press.

[11] Neufeldt, V., editor, 1988. **Webster's New World Dictionary.** (3rd ed.). New York: Simon & Schuster.

[12] Smith, E.L. 1979. **Contemporary Vocabulary.** New York: St.Matrin's Press.

[13] Strazny, P. 2005. **Encyclopedia of Linguistics.** Great Britain: Fitzroy Dearborn.

[14] Tuayjaroen, P. 1972. "A Study of Errors in Reading Textbooks in English of Second-Year Students in the College of Education Prasarnmitr and Patumwan." Master Thesis, Srinakharinwirot University.

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาบทความในวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม

รศ.ดร.กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์
รศ.ดร.กัลยาณี จิตต์การุณย์
รศ.ดร.กานดา พูลลาภทวี
รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ พันธ์ลำเจียก
รศ.ดร.คำรณ ศรีน้อย
รศ.ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ์
รศ.ดร.จิราภา วิทยาภิรักษ์
รศ.ดร.ฉลอง ทับศรี
รศ.ดร.ฉันทนา วิริยเวชกุล
รศ.ดร.เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี
รศ.ดร.ชัยชาญ วงศ์สามัญ
รศ.ดร.ณรงค์ สมพงษ์
รศ.ดร.ทรงศรี สรณสถาพร
รศ.ดร.ทิพย์เกสร บุญอำไพ
รศ.ดร.นพคุณ ศิริวรรณ
รศ.ดร.นิรัช สุดสังข์
รศ.ดร.ปรียานุช อภิบุญโยภาส
รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์
รศ.ดร.ปิ่นมณี ขวัญเมือง
รศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒนะ
รศ.ดร.ไพบูลย์ เกียรติโกมล
รศ.ดร.เมธี ปิลันธนานนท์
รศ.ดร.รณชัย สิทธิไกรพงษ์
รศ.ดร.รวีวรรณ ชินะตระกูล
รศ.ดร.วรนาถ แสงมณี
รศ.ดร.วลัยลักษณ์ อัตธีรวงศ์
รศ.ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย
รศ.ดร.วิรัช วรรณรัตน์
รศ.ดร.วิไลพร วรจิตตานนท์
รศ.ดร.วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์
รศ.ดร.ศรเทพ ธัมวาสร
รศ.ดร.ศรีเพ็ญ เศรษฐเสถียร
รศ.ดร.สมพร ไชยะ
รศ.ดร.สาโรช โศณีรัตน์
รศ.ดร.สุนันท์ อัญชลีนุกูล
รศ.ดร.สุมิตรา ภู่วโรดม
รศ.ดร.สุรศักดิ์ นิลนนท์

รศ.ดร.เสรี ชัดแช้ม
รศ.ดร.อรพิน พานทอง
รศ.ดร.อิทธิชัย อรุณศรีแสงไชย
รศ.กตัญญู หิรัญญสมบูรณ์
รศ.กิติพงศ์ มะโน
รศ.ขนิษฐา วิเศษสาธร
รศ.งามพริ้ง รุ่งโรจน์ดี
รศ.ดวงสมร สินเจิมศิริ
รศ.ทวี เทศเจริญ
รศ.ทองฟู ศิริวงศ์
รศ.ธีรมน ไวโรจนกิจ
รศ.น.สพ.ดร.คมกริช พิมพ์ภักดี
รศ.นพคุณ นิศามณี
รศ.บรรจบ อรชร
รศ.บุษกร เพชรวิวรรณ์
รศ.ปิยพันธ์ แสนทวีสุข
รศ.พวงทอง อมรลักษณานนท์
รศ.พีระวุฒิ สุวรรณจันทร์
รศ.วรรณา ตั้งเจริญชัย
รศ.วินิตา เนตรสวาสดิ์
รศ.ศิริวัฒน์ ไชยชนะ
รศ.สังคม ลาภเจริญ
รศ.สุพรรณี เหลือบุญชู
รศ.สุรชัย ประเสริฐสรวย
รศ.เสาวรีย์ ตะโพนทอง
รศ.แสงเดือน ทวีสิน
รศ.อติ ไทยานันท์
รศ.อตินุช กาญจนพิบูลย์
รศ.อรพรรณ พนัสพัฒนา
รศ.อรรถพร ฤทธิเกิด
รศ.อังคณา หาญบรรจง
รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร
ผศ.ดร.กานดา นาคะเวช
ผศ.ดร.งามทิพย์ วิมลเกษม
ผศ.ดร.จินต์ อโณทัย
ผศ.ดร.จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร
ผศ.ดร.ทรงพล ต่อนี

ผศ.ดร.ทศวร มณีศรีขำ
ผศ.ดร.ทัศนา แสวงศักดิ์
ผศ.ดร.ทิพย์วัลย์ สุรินยา
ผศ.ดร.ทิวัตถ์ มณีโชติ
ผศ.ดร.นิคม ตังคะพิภพ
ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์
ผศ.ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข
ผศ.ดร.ปริญญา ทองสอน
ผศ.ดร.พงษ์เทพ วิไลพันธ์
ผศ.ดร.พรพิมล ฉายรัศมี
ผศ.ดร.พิชิต ฤทธิ์จรูญ
ผศ.ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม
ผศ.ดร.ภัคพงศ์ ปวงสุข
ผศ.ดร.มนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ
ผศ.ดร.ณัฐวุฒิ โรจน์นิรุตติกุล
ผศ.ดร.เมธาวี อุดมธรรมานุภาพ
ผศ.ดร.รัชดากร พลภักดี
ผศ.ดร.ริเรืองรอง รัตนวิไลสกุล
ผศ.ดร.รุ่งอรุณ ทีฆชุณหเถียร
ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม
ผศ.ดร.วิรัช กระแสร์ฉัตร์
ผศ.ดร.วุฒิพงศ์ เมืองน้อย
ผศ.ดร.ศศิธร สุวรรณเทพ
ผศ.ดร.ศิริรัตน์ เพ็ชร์แสงศรี
ผศ.ดร.สนิท วงษา
ผศ.ดร.สมคิด บุญเรือง
ผศ.ดร.สมจิต สุรพัฒน์
ผศ.ดร.สรรพสิทธิ์ ลิ่มนรรัตน์
ผศ.ดร.สันติยา เอกอัคร
ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย
ผศ.ดร.สุธรรม รัตนโชติ
ผศ.ดร.เสาวลักษณ์ เทพสุริวงศ์
ผศ.ดร.อภิรักษ์ เพียรมงคล
ผศ.ดร.อภิสักก์ สินธุภัค
ผศ.ดร.อรสา โกศลานันทกุล
ผศ.แก้วตา ผู้พัฒนพงศ์
ผศ.ขนิษฐา แซ่ตั้ง

ผศ.ขนิษฐา อุนะรัตน์
ผศ.คมสัน จิระภัทรศิลป
ผศ.ครุปกรณ์ ละเอียดอ่อน
ผศ.เจนวิทย์ พิทักษ์
ผศ.เฉลียวศรี วิบูลชล
ผศ.ญาศิณี อัศเวศน์
ผศ.เบญจวรรณ อุบลศรี
ผศ.ประสิทธิศักดิ์ ศิริจารุภัทร
ผศ.ประเสริฐ เคนพันค้อ
ผศ.ปรีมา มัลลิกะมาส
ผศ.ปิยะ ศุภวราสุวัฒน์
ผศ.ผกามาศ สุวรรณนิภา
ผศ.พัสตราภรณ์ ทิพยโสธร
ผศ.ไพฑูรย์ พิมดี
ผศ.ไพบูลย์ แย้มเผื่อน
ผศ.ไพโรจน์ สถิรยากร
ผศ.มานพ สุดสงวน
ผศ.มาริสา จาตุพรพิพัฒน์
ผศ.วิวัฒน์ คลังวิจิตร
ผศ.ศรุต ราชบุรี
ผศ.สืบศักดิ์ พันธุ์ไพโรจน์
ผศ.สุชิน อาจหาญ
ผศ.สุภสมบูรณ์ อึงรัตนากร
ผศ.เสกสรรค์ แย้มพินิจ
ผศ.อัจฉรา สืบสินธุสกุลไชย
ผศ.อำพล ทองระอา
ผศ.อุดมวิชช์ พลเยี่ยม
ผศ.โอวาท พูลศิริ
ดร.กฤษดา อัศวรุ่งแสงกุล
ดร.กวีพงษ์ เลิศวัชรา
ดร.กาญจนา บุญภักดิ์
ดร.กิติเดช สันติชัยอนันต์
ดร.กุณฑลทิพย์ พานิชภักดิ์
ดร.เกรียงไกรยศ พันธุ์ไทย
ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง
ดร.จรัสดาว อินทรทัศน์
ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ์
ดร.จุฬารัตน์ วัฒนะ
ดร.ชมพูนุช บัวบังศร
ดร.ชัยสิทธิ์ ทองบริสุทธิ์
ดร.ณรงค์ กาญจนะ
ดร.ณรงค์ พิมสาร
ดร.ดนัย ดิษยบุตร
ดร.ดีบุญ เมธากุลชาติ
ดร.ทวีพล จูฑะพล
ดร.ธีระชินภัทร รามเดชะ
ดร.นันทนา ศิรประภาศิริ
ดร.นิวัตร พัฒนะ
ดร.ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์
ดร.ไปรมา อิศรเสนา ณ อยุธยา
ดร.ผดุงชัย ภู่พัฒน์
ดร.พยัต วุฒิรงค์
ดร.พรเทพ ถนนแก้ว
ดร.พอใจ ถามากร
ดร.พิมพ์เพ็ญ พรเฉลิมพงศ์
ดร.ภัทรพล ใจเย็น
ดร.ภิรดี อุดมมณีสุวัฒน์
ดร.มณเฑียร ชมดอกไม้
ดร.มนัส บุญประกอบ
ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก
ดร.ราชันย์ บุญธิมา
ดร.ราตรี ศิริพันธุ์
ดร.ละเอียด รักษ์เผ่า
ดร.วนารัตน์ กรอิศรานุกูล
ดร.วีระพงศ์ มาลัย
ดร.ศราวุธ อินทรเทศ
ดร.ศรีสุวรรณ นฤนาทวงศ์สกุล
ดร.ศศิธร ผลแก้ว
ดร.สง่า สุธีปกรณ์ชัย
ดร.สมศักดิ์ เดชแก่นจันทร์
ดร.สวัสดิ์ อุดมโภชน์
ดร.สันทัด ทองรินทร์
ดร.สิริรวัฒน์ ศรีเครือดง
ดร.สุชาดา กรเพชรปาณี
ดร.อดิศร สเวกวิวัฒน์
ดร.อภิสิทธิ์ ฉัตรทนานนท์
ดร.อัญชนา ศรีเรืองฤทธิ์
ดร.อินทิรา ฉิวรัมย์
พญ.ดวงตา ไกรภัสสร์พงษ์
พระมหา ผศ.ดร.ประยูร สุยะใจ
อาจารย์ สพ.ญ.ศศิโศภิน ไชยลังการณ์
อาจารย์กฤติกร ทวิชศรี
อาจารย์กฤษณรรณ ทองเจริญ
อาจารย์กัมพล ต่อสันติมุกขัง
อาจารย์กิตติพงษ์ ช่อทองดี
อาจารย์ชุติมา หิรัญอร
อาจารย์ณัฐชนก ทองธรรม
อาจารย์ณัฐฏณิชย์ พงศ์พิสุทธิ์
อาจารย์ณัฐพนธ์ อนุสรณ์ทรางกูน
อาจารย์ณัฐวุฒิ ตาทอง
อาจารย์ต่อวงศ์ ปุ้ยพันธวงศ์
อาจารย์ทศพร โสดาบรรลุ
อาจารย์ทศพร แสงสว่าง
อาจารย์ปทุมารียา ธัมมราชิกา
อาจารย์ประสงค์ อุบลวัตร
อาจารย์พัชรียภรณ์ อุ่นออ
อาจารย์พิทักษ์ เขียวขาว
อาจารย์พิมพิกา ทองรมย์
อาจารย์พิศุทธุ์ ศิริพันธุ์
อาจารย์พิสมัย ผุยผัน
อาจารย์เพ็ญศิริ ดุลยคง
อาจารย์มาเนตร์ กอบน้ำเพ็ชร์
อาจารย์รณชัย รัตนเศรษฐ
อาจารย์รุ่งนภา นวลฝั้น
อาจารย์รุ่งอรุณ บุญสายันต์
อาจารย์วัชรินทร์ คงพิบูลย์
อาจารย์วิเชียร พุ่มพวง
อาจารย์วิศรุต ไวโสภา
อาจารย์สุดเขต หนูรอด
อาจารย์สุทธิชา อนุพันธ์
อาจารย์สุภัค ชื่นบาน
อาจารย์สุรีรัตน์ พรหมสุวรรณ
อาจารย์สุวิช บุตรสุวรรณ
อาจารย์แสงอุทัย มอโท

อาจารย์ใหม่ เจริญธรรม
อาจารย์อัญชลี มนต์สุวรรณ
ภก.สุวิทชัย แซ่ตั้ง
พันตำรวจเอก คงกฤช บัวบาน
รตต.หญิง ดร.นิดาพรรณ สุรีรัตนันท์
คุณกึกก้อง กล่อมวิสุทธิ์
คุณกุญชร อร่ามแสงรุ่งโรจน์
คุณเกรียงไกร เลี่ยมทอง
คุณโกศล เลิศล้ำ
คุณคชวรรณ แสงสาคร
คุณคะนึงนิจ พิบูลย์สวัสดิ์
คุณเครือทิพย์ บุญถาวร
คุณจตุพล ย้อยแย้ม
คุณจิตติศักดิ์ นันทพาณิช
คุณจิระพล รุจิวิพัฒน์
คุณจุฑารัตน์ พัวสุวรรณ
คุณฉัตรมงคล เมฆพัฒน์
คุณชญาภา ชลประเสริฐ
คุณชลลดา สาครวิศวะ
คุณชัยยันต์ เมาลานนท์
คุณชัยรัตน์ กลีบบัว
คุณชิตพงษ์ ตันติพูนธรรม
คุณฐิติการต์ มั่งคั่ง
คุณณัฐพล เจนรถา
คุณณัฐวุฒิ โทนรัตน์
คุณณีรนุช ไชยวัณณ์
คุณดาระกา ศิริสันติสัมฤทธิ์
คุณดุษฎี ศุขสารท
คุณทวิทย์ กลิ่มหอม
คุณทิวา ดอนลาว
คุณเทิดศักดิ์ ล่าชิต
คุณธนาพันธุ์ แสนสุข
คุณธรรมนูญ เหลือบริบูรณ์
คุณนพพร วรเจริญ
คุณนพอนันต์ วงศ์จันทร์
คุณนาวิล สุวรรณสิทธิ์
คุณบัญชรี เมฆอัมพร
คุณบัณฑิตย์ นำภาว์
คุณบุญสม ลิ้มชื้น
คุณปกรณ์ ปรีชาภรณ์
คุณปเนต คชทอง
คุณปารินันท์ ตันติเสวี
คุณปิยนุช มุ้งค้ำกลาง
คุณพงษ์ศักดิ์ วินิตวัฒนคุณ
คุณพรชัย ศิลปกิจโกศล
คุณพรเทพ สุขขี
คุณพลากร รอดจากทุกข์
คุณพัชรา รสชื่น
คุณพันธุ์ ซ.พหลโยธิน
คุณพิทยา สุนทรประเวศ
คุณไพสน เหมศิริรัตน์
คุณมณีรัตน์ กังวานเลิศปัญญา
คุณยุวศิริ วิดานัย
คุณรวมพร อินทรประสงค์
คุณรษา พลกองเส็ง
คุณรักศักดิ์ วิวัฒน์สินอุดม
คุณรัตนา สีเกลี้ยง
คุณราเมศ สุขาภิบาล
คุณวศิมน ศิริเจริญสุข
คุณวัฒนา ศรีสุชาติ
คุณวันชัย ภู่เชิด
คุณวิเชียร เจียรจรูญศรี
คุณวิฑูรย์ จรัสรัชวานิช
คุณวิบูลย์ พึงประเสริฐ
คุณวิรัช โอษฐยิ้มพราย
คุณวีรพล หิรัญวิวัฒน์กุล
คุณวีระดา เจริญสุข
คุณศรชัย รัตนะคุปต์
คุณศักดา จินตะเวช
คุณศิริพงษ์ ปานเนาว์
คุณศุภโชค จูโล่ห์
คุณสมบูรณ์ วงศ์อุไร
คุณสมพร ศิลป์สุวรรณ์
คุณสาโรจน์ อุบลวิรัตนา
คุณสุทธิพงศ์ สกุลดี
คุณสุนัน ศรีเพชร
คุณสุเนตร เอมวัฒนา
คุณสุรพงษ์ ชุณหโสภาค
คุณสุรพงษ์ สถิตสิริพร
คุณสุรสิทธิ์ วรรณไกโรจน์
คุณสุริยา กุศลรัตน์
คุณสุวิทย์ เกื้อหนุน
คุณเสถียร คามีศักดิ์
คุณแสนชัย อรุณพงศ์ไพบูลย์
คุณโสพล จันทรโชติ
คุณอภิชาติ แจ่มจันทร์
คุณอลงกรณ์ คณาญาติ
คุณอัชณี พลพงษ์
คุณอัศวิน ทิมทอง
คุณอานนท์ ดลสุข
คุณอิทธิพล ประสงค์มณีรัตน์

ใบสมัครเป็นสมาชิกวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ข้าพเจ้า (นาย, นาง, นางสาว).....

สถานภาพ ( ) ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (สมัครฟรี)

( ) บุคลากรภายนอก หรือ นักศึกษา สาขาวิชา.....

( ) ๑ ปี ค่าสมาชิก ๕๐๐ บาท

( ) ๒ ปี ค่าสมาชิก ๙๐๐ บาท

( ) ๓ ปี ค่าสมาชิก ๑,๒๐๐ บาท

( ) ๕ ปี ค่าสมาชิก ๑,๕๐๐ บาท

มีความประสงค์ ขอสมัครเป็นสมาชิกวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม (Journal of Industrial Education)

สถานที่ติดต่อทางไปรษณีย์และส่งวารสาร ( ) ที่อยู่ปัจจุบัน ( ) ที่ทำงาน

ที่อยู่ปัจจุบัน.....

.....

โทรศัพท์.....E-mail address.....

สถานที่ทำงาน.....

.....

โทรศัพท์.....E-mail address.....

ชื่อ.....

(.....)

...../...../.....

การชำระเงิน

( ) ชำระเป็นเงินสด หมายเลขบัญชี 088-2-185-822
ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาเทคโนโลยีฯ เจ้าคุณทหาร
ชื่อบัญชี นางสาวยุพาพร มอโท
(ส่งเอกสารการโอนเงิน ที่แฟ็กซ์เบอร์ 02-329-8435)

โปรดส่งใบสมัครที่ คุณจันทนี ทรัพย์แสนดี
งานบริการวิชาการแก่สังคม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เลขที่ 1 ซอยฉลองกรุง 1 แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

*** สามารถสมัครสมาชิกได้ทาง** http://www.inded.kmitl.ac.th/journal
เพื่อสมาชิกได้ทราบถึงสถานะบทความของตัวเอง

สมาชิกวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สมาชิกเลขที่

(IDF...../.....)

(IDS...../.....)

(WLD...../.....)

เริ่มเป็นสมาชิกตั้งแต่

...../...../.....

ปีที่.....เล่มที่.....ปี.....

ใบเสร็จรับเงินเล่มที่ /เลขที่.....

ลงวันที่.....

ลงชื่อ.....

(.....)

(สำหรับเจ้าหน้าที่)

แบบ วคอ.1

แบบฟอร์มนำส่งบทความ
วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

๑. ชื่อบทความ

ภาษาไทย.....

ภาษาอังกฤษ.....

๒. ประเภทบทความ ☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ

๓. กรณีเป็นบทความวิจัย ท่านได้รับทุนวิจัยจากหน่วยงานใด.....

๔. ชื่อ-สกุลเจ้าของบทความ หรือผู้แทนส่งบทความ.....

๕. สถานที่ติดต่อเจ้าของบทความหรือผู้แทนส่งบทความ (กรุณากรอกให้ชัดเจน)

.....

๖. ลายมือชื่อและลายเซ็นของเจ้าของบทความร่วมในการยินยอมนำส่งบทความ

(กรุณาลงลายมือชื่อและลายเซ็นให้ครบทุกท่าน กรณีเป็นนักศึกษาให้หมายเหตุด้วยว่าท่านใดเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา)

ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย ตัวบรรจง)	ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ ตัวบรรจง)	ลายเซ็น	หน่วยงาน	โทรศัพท์	E-mail
๑.					
๒.					
๓.					

☐ ในกรณีที่เป็นบทความภาษาอังกฤษ และAbstract ของบทความภาษาไทย ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา **โดยอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ หรือเจ้าของภาษาแล้วเท่านั้น** ทั้งนี้ได้ลงนามไว้เป็นหลักฐาน

(ลงนาม).....

(ชื่อ-สกุล).....

(ว/ด/ป).....

๗. การรับรองบทความ

☐ ขอรับรองว่าบทความต้นฉบับนี้ยังไม่เคยได้รับการเผยแพร่และตีพิมพ์ที่ใดมาก่อน

☐ ขอรับรองว่าบทความต้นฉบับนี้เคยได้รับการเผยแพร่และตีพิมพ์ที่อื่นแล้วคิดเป็น.....

ชื่อสิ่งตีพิมพ์.....ปีที่.....ฉบับที่.....เล่มที่.....เดือน.....ปี.....

๘. พร้อมแบบฟอร์มนี้ข้าพเจ้าได้แนบต้นฉบับบทความดังรายการต่อไปนี้ครบถ้วนแล้ว

☐ บทความต้นฉบับพร้อมชื่อเจ้าของบทความและเจ้าของบทความร่วมจำนวน ๑ ชุด

☐ บทความต้นฉบับไม่มีชื่อเจ้าของบทความและเจ้าของบทความร่วมจำนวน ๓ ชุด สำหรับผู้พิจารณาบทความ

☐ ๑. ซองเปล่าขนาดเอ ๔ แบบขยายข้าง ๒. แสตมป์ราคา ๕ บาท (จำนวน ๖ ชุด)

๙. ผู้ส่งบทความจะต้องเสียค่าใช้จ่าย จำนวนเงิน ๑,๘๐๐ บาท เมื่อบอกเลิกการตีพิมพ์หลังจากกองบรรณาธิการดำเนินการแล้ว

<u>หมายเหตุ</u> ในกรณีที่ลายมือชื่อและลายเซ็นของเจ้าของบทความร่วมมีไม่ครบทุกท่าน ทางกองบรรณาธิการวารครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. จะไม่รับพิจารณาบทความและจะจัดส่งต้นฉบับคืนแก่เจ้าของบทความ

ขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....เจ้าของบทความหรือผู้แทนส่งบทความ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บทความภาษาไทยให้ใช้ ตัวอักษรชนิด TH SarabunPSK ทั้งข้อความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ไม่เกิน 10 หน้า)

ตั้งค่าหน้ากระดาษ
- บน 1.18 นิ้ว หรือ 3 ซม.
- ล่าง 0.98 นิ้ว หรือ 2.5 ซม.
- ซ้าย 1.18 นิ้ว หรือ 3 ซม.
- ขวา 0.98 นิ้ว หรือ 2.5 ซม.
- ระยะระหว่างคอลัมน์ 0.3 นิ้ว หรือ 1.25 ซม.

ชื่อภาษาไทย (ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด16 ตัวหนา)
ชื่อภาษาอังกฤษ (ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด16 ตัวหนา)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14

ชื่อผู้เขียน* ผู้เขียนร่วม (ภาษาไทย) ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา**
ชื่อผู้เขียน* ผู้เขียนร่วม (ภาษาอังกฤษ) ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา**

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 16 ตัวปกติ

บทคัดย่อ (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

เว้น 6 ตัวอักษรทุกย่อหน้า (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ).....

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

คำสำคัญ: ประมาณ 5 คำ (ระหว่างคำเคาะวรรค 2 ขนาดตัวอักษร 12 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

Abstract (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

เว้น 6 ตัวอักษรทุกย่อหน้า (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ).....

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

Keywords: ประมาณ 5 คำ (ให้ใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่นระหว่างคำ ขนาดตัวอักษร 12 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

ระยะห่างระหว่างคอลัมน์ 0.3 นิ้ว หรือ 1.25ซม.

1. บทนำ (ตัวอักษรขนาด 16 ตัวหนา)

เคาะ 1 (ย่อหน้า เว้น 5 ตัวอักษร).....(เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

(ย่อหน้า เว้น 5 ตัวอักษร).....(เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

เว้น1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

3. รูปแบบการจัดตารางและรูปภาพ (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

3.1 ตาราง (คำบรรยาย รายละเอียดในตาราง ใช้ตัวอักษรขนาด 12 ตัวหนา)
(หัวข้อในตารางตัวหนา) (ให้สร้างตารางในคอลัมน์เท่านั้น) (ตารางแบบเปิด)

ตารางที่ 1 (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 12 ตัวปกติ).....

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

3.2 รูปภาพ (ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา)

รูปที่ 1 ให้ใช้คำว่ารูปที่, คำบรรยายใต้ภาพใช้ขนาด 12 ตัวปกติ
จัดกึ่งกลางคอลัมน์

4. หัวข้อใหญ่ ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา

4.1 หัวข้อย่อย (ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา)
(ย่อหน้า เว้น 6 ตัวอักษร).....(เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

4.2 หัวข้อย่อย (ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา)
(ย่อหน้า เว้น 6 ตัวอักษร).....(เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

(ระหว่างหัวข้อไม่ต้องเว้นวรรค)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

กิตติกรรมประกาศ (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

(ย่อหน้า เว้น 5 ตัวอักษร).....(เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

(มีต่อหน้า 2)

เอกสารอ้างอิง (ขนาดอักษร 16 ตัวหนา)

[1] (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

[2]

[3]

เคาะวรรค 4 ตัวอักษร

---

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา..... คณะ..... สถาบัน.....

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชา..... คณะ..... สถาบัน.....

*** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชา..... คณะ..... สถาบัน.....

ขนาดตัวอักษร 12 ปกติ (อยู่หน้าแรกของท้ายบทความ)

<u>บทความภาษาอังกฤษ ตัวอักษรชนิด TH SarabunPSK ทั้งข้อความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ไม่เกิน 10 หน้า)</u>

<u>ตั้งค่าหน้ากระดาษ</u>
- บน 1.18 นิ้ว หรือ 3 ซม.
- ล่าง 0.98 นิ้ว หรือ 2.5 ซม.
- ซ้าย 1.18 นิ้ว หรือ 3 ซม.
- ขวา 0.98 นิ้ว หรือ 2.5 ซม.
- ระยะระหว่างคอลัมน์ 0.3 นิ้ว หรือ 1.25 ซม.

ชื่อภาษาอังกฤษ (ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด16 ตัวหนา)
ชื่อภาษาไทย (ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด16 ตัวหนา)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14

ชื่อผู้เขียน* ผู้เขียนร่วม (ภาษาอังกฤษ) ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา**
ชื่อผู้เขียน* ผู้เขียนร่วม (ภาษาไทย) ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา**

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 16 ตัวปกติ

Abstract (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

เว้น 6 ตัวอักษรทุกย่อหน้า (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ).....

.....

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

Keywords: ประมาณ 5 คำ (ให้ใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่นระหว่างคำ ขนาดตัวอักษร 12 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

บทคัดย่อ (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

เว้น 6 ตัวอักษรทุกย่อหน้า (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ).....

.....

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

คำสำคัญ: ประมาณ 5 คำ (ระหว่างคำเคาะวรรค 2 ขนาดตัวอักษร 12 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

1. INTRODUCTION (ตัวอักษรขนาด 16 ตัวหนา)

เคาะ 1

(ย่อหน้า เว้น 5 ตัวอักษร).....(เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

.....

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

2. OBJECTIVE (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

(ย่อหน้า เว้น 5 ตัวอักษร).....(เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

.....

เว้น1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

3. TABLE AND FIGURE (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

3.1 TABLE (คำบรรยาย รายละเอียดในตาราง ใช้ตัวอักษรขนาด 12 ตัวหนา)
(หัวข้อในตารางตัวหนา) (ให้สร้างตารางในคอลัมน์เท่านั้น) (ตารางแบบเปิด)

Table 1 (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 12 ตัวปกติ).....

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

ระยะห่างระหว่างคอลัมน์ 0.3 นิ้ว หรือ 1.25ซม.

3.2 FIGURE (ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา)

Figure1. ให้ใช้คำว่า Figure.. คำบรรยายใต้ภาพใช้ขนาด 12 ตัวปกติ จัดกึ่งกลางคอลัมน์

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

4. หัวข้อใหญ่ ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา

4.1 HEADING (ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา)
(ย่อหน้า เว้น 6 ตัวอักษร)__(เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวอักษร)

.....

4.1 SUBHEADING (ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา)
(ย่อหน้า เว้น 6 ตัวอักษร)_____(เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ).....
(ระหว่างหัวข้อไม่ต้องเว้นวรรค)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

ACKNOWLEDGEMENT (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)
(ย่อหน้า เว้น 5 ตัวอักษร)_____(เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

.....

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

(มีต่อหน้า 2)

REFERENCES (ขนาดอักษร 16 ตัวหนา)

[1] (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

[2]

[3]

เคาะวรรค 4 ตัวอักษร

---

* Student Department.....,Faculty of Industrial Education ,King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

** Assistant Professor, Department.....Faculty of Industrial Education ,King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

ขนาดตัวอักษร 12 ปกติ (อยู่หน้าแรกของท้ายบทความ)

การอ้างอิง

การอ้างอิงเอกสาร (Citations) การเขียนอ้างอิงที่ใช้ในวารสารเล่มนี้เป็นการอ้างอิงแบบตัวเลข ให้ผู้เขียนใช้รูปแบบการเขียนระบบเดียวกันทั้งเรื่อง ทั้งนี้ผู้เขียนบทความต้องรับผิดชอบความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด

หลักการอ้างอิงแบบตัวเลข การเรียงลำดับรายการอ้างอิงเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้มีวิธีการดังนี้

1) ใส่ตัวเลขกำกับไว้ท้ายข้อความหรือชื่อบุคคลที่อ้างอิง โดยเรียงตามลำดับตัวเลขที่อ้างอิง [1],[2],[3],[4]...ไปจนจบบท โดยไม่ต้องเรียงตามตัวอักษร ไม่ต้องแยกภาษาและประเภทของเอกสาร
2) ในกรณีที่มีการอ้างอิงซ้ำให้ใช้ตัวเลขเดิมที่เคยใช้อ้างมาก่อนแล้ว
3) แหล่งที่ใช้อ้างอิงทั้งหมดนั้น จะไปปรากฏอยู่ในรายการอ้างอิงท้ายบทความ

<u>รูปแบบการพิมพ์ของเอกสารอ้างอิง</u>

1. การอ้างอิงจากหนังสือ

ชื่อผู้แต่ง.//ปีที่พิมพ์.//**ชื่อหนังสือ**.//ครั้งที่พิมพ์.(ถ้ามี)//สถานที่พิมพ์/://สำนักพิมพ์.

[1] ธิดา สาระยา. 2537. **กว่าจะเป็นคนไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศยาม.

<u>กรณีผู้แต่งที่ใช้นามแฝง</u>

[1] มนทิรา (นามแฝง). 2542. **บนทางชีวิต นิรมล เมธีสุวกุล**. กรุงเทพฯ: แพรวสำนักพิมพ์.

<u>กรณีหนังสือแปล</u>

[1] คูนิโอะ, วาย. 2546. **ชาติและการเติบโตทางเศรษฐกิจ: เกาหลีและไทย**. (สุกัญญา นิธังกร ,& อนงค์ โรจน์สณิชย์, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

<u>กรณีเอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์</u>

[1] วันชัย ศิริชนะ. 2541. **การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา**. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ณ ห้องกรณีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 13 กุมภาพันธ์. (อัดสำเนา).

[2] Search and Training Center. 1996. **Guidelines for research report writing**. Bangkok: RTC. (Brochure)

<u>กรณีหนังสือที่ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ สำนักพิมพ์และโรงพิมพ์</u>

[1] ชูศักดิ์ เวชแพทย์. ม.ป.ป. . **กลุ่มอาการปวดกล้ามเนื้อและพังผืด**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท. .

2. การอ้างอิงจากวารสาร

ชื่อผู้แต่ง.//ปีที่พิมพ์.//ชื่อบทความ.//**ชื่อวารสาร**.//ปีที่ (ฉบับที่).//หน้า/เลขหน้า-เลขหน้า.

[1] นิภา ผ่องพันธ์. 2542. ภัยชีวิตของวัยรุ่น. **วารสารสวนปรุง**.15(1), 60-62.

3. การอ้างอิงจากวิทยานิพนธ์

ชื่อผู้เขียน. //ปีที่พิมพ์. //**ชื่อวิทยานิพนธ์**.// วิทยานิพนธ์ปริญญา...../สาขาวิชา...../คณะ...../สถาบัน.....

[1] อนุสรณ์ อุณโณ. 2541. **วิสามัญฆาตกรรม: อาชญากรรมและการลงทัณฑ์ในสังคมไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

4. การอ้างอิงจากอินเทอร์เน็ต

ชื่อผู้เขียน.// ปีที่พิมพ์//**ชื่อเรื่อง.//**ค้นเมื่อวันที่ เดือน ปี,//จาก/ ชื่อแหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

Author. Year. **Title**. Retrieved month day, year, from source

[1] สรรรัชต์ ห่อไพศาล. 2545. **นวัตกรรมและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในสหัสวรรษใหม่ กรณีการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web-Based Instruction: WBI)**. ค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2545, จาก http://ftp.spu.ac.th/hum111/main1_files

[2] Feldman, B.J. 2002. **Icecream history and folklore**. Retrieved Apirl 25, 2002, from http://www.foodsci.uoquelph.ca/diarydu/ichist.html

JOURNAL OF INDUSTRIAL EDUCATION

ISSN 1685 - 3954

Faculty of Industrial Education
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
http://www.inded.kmitl.ac.th